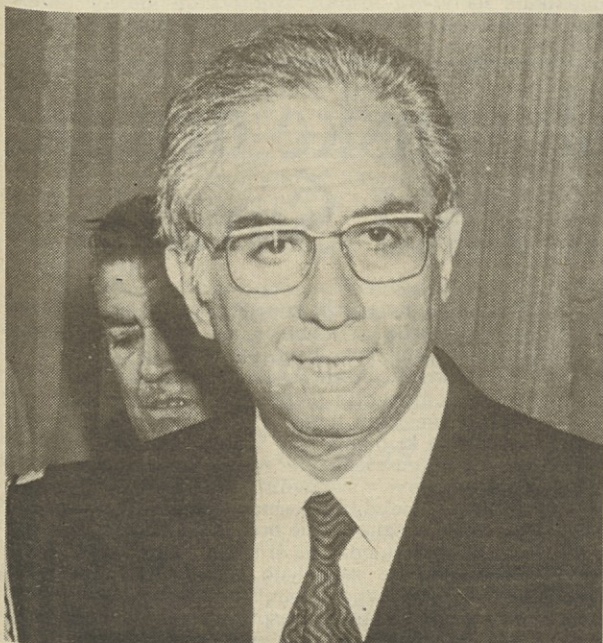

Nepričakovana in presenetljiva poteza predsednika republike

Cossiga poslal Craxija pred parlament

Odpira se novo odbobje vladne krize

Nezadovoljstvo voditeljev KD - Parlamentarna razprava bo verjetno prihodnji teden

Predsednik republike Francesco Cossiga

RIM — Francesco Cossiga ni verjel Jotti-jevi. Po njegovem mnenju ne obstajajo mož-nosti izhoda iz krize, ki jih je Jottijeva uvide-la ob koncu svojega poizvedovalnega manda-ta. Odločil se je torej, da pošlje Craxija zopet pred parlament. Po trideset dneh krize se to-rej vse začneja znova, s parlamentarno raz-pravo o Craxijevi vladi. V tiskovnem poročil-u, ki ga je objavilo predsedstvo republike, je rečeno, da »politična slika, kljub nekaterim novostim, ne nudi, ne kar zadeva navedene usmeritve, pa tudi ne kar zadeva resnično vo-ljo, ki so jo izkazale politično - parlamentar-ne sile, zadostne jasnosti za določitev novega mandatarja za sestavo vlade«. V tem stanju po mnenju predsednika republike ni druge poti kot, da se Craxijeva vlada predstavi pos-lanski zbornici, kajti samo v parlamentu bosta možna razprava in soočenje, v katerih bi lahko prišli formalno do izraza usmeritev in volja različnih predstavništev, obenem pa tudi morebitna formalizacija predlogov v skladu z načeli politične odgovornosti. Ko Kvirinal govori o politični odgovornosti, je očitno mišljena odgovornost pred volivci in torej neposredno vabilo demokristjanom in socialistom, naj si javno prevzamejo odgovor-nost za krizo in za morebitne predčasne volit-ve. »Samo tako bo namreč predsednik repub-like razpolagal z odločilnimi elementi, da sprejme ukrepe, s katerimi bo moč uresničiti

potrebne ustavne pogoje za redno delovanje republiških institucij,« je še rečeno v urad-nem sporočilu. Skratka, Cossiga pravi, obema spornima strankama, da ne moreta bremeniti predsednika republike za potek krize, iz ka-tere ne vidi izhoda, čeprav vseh pet strank izjavlja, da ni alternative petstrankarski koa-liciji ter dodaja, da si ne more sam prevzeti odgovornosti za razpust parlamenta samo zato, da ne bi prišlo do referendumov.

Kaj bodo sedaj ukrenile politične sile? V KD so si mnenja nasprotujoča. Giovanni Gal-loni opozarja, da je njegova stranka že od-poklicala svoje ministre iz vlade, podtajnik Bodrato meni, da iz spoštovanja do predse-dnika republike ni mogoče trditi, da bi do te odločitve že prišlo, drugi podtajnik Scotti po-udarja, da je stališče KD nespremenjeno, to-rej nasprotovanje referendumom.

Vse to pa je v nasprotju z voljo, ki jo je Craxi svečano proglasil v Riminiju. Treba bo torej čakati še nekaj dni, da se sestane vod-stvo KD in da se Craxi vrne v Rim, saj je predsednik vlade včeraj sporočil, da je parla-mentarno delo prekinjeno do konca kongresa PSI. Prihodnji teden bo torej moč ugotoviti, ali bo Craxi sam zopet odprl pogajanja, ali pa bo, tudi v skladu s svojo napovedjo, da se s kongresom »vrne k stranki« vztrajal pri svo-jem odstopu.

Pozitivni odmevi na kongresu PSI

RIMINI — Vest, da je predsednik re-publike Cossiga zavrnil odstop Craxijeve vlade, je seveda močno odjeknila na soci-alističnem kongresu, tako, da so jo mnogi delegati v začetku sprejeli kot neslano pr-voaprilsko šalo. Po krajši zbezanosti so kongresisti burno zaploskali ter začeli glasno skandirati Craxijevo ime, medtem ko so mnogi dvigovali roko v znak zma-ge. S kongresne tribune so takoj izginili vsi strankini voditelji, časnikarji pa so za-čeli mrzlično iskati Craxija, ki se je s svoji-mi najžejimi sodelavci zaprl v svojo pisarno.

Navdušenje med delegati je bilo res veliko, tako da se je do poznega večera v Riminiju govorilo samo o tem, kar je se-veda močno zasenčilo razpravo v kon-gresni dvorani. Socialisti pravijo, da je Cossiga ravnal zelo korektno in popolno-ma v skladu z ustavnimi načeli, tako, da se je po njihovem mnenju sedaj mogoče izogniti razpustu parlamenta.(st)

Nekaj vtisov s kratkega obiska v Beogradu

Gospodarske težave segajo še v 70. leta

VOJMIR TAVČAR

Naš novinar Vojmir Tavčar se je konec prejšnjega tedna mu-dil v Beogradu, da bi se z vidnimi političnimi, družbenimi in gospodarskimi osebnostmi pogovoril o trenutnem stanju v Jugos-laviji. Prvi članek smo objavili v včerajšnji številki, danes objav-ljamo drugega v seriji, ki se bo nadaljevala v prihodnjih dneh.

BEOGRAD — »Jugoslavija je dr-žava v razvoju. V šestdesetih letih je imela zelo hiter vzpon in dosegla najvišjo stopnjo rasti. To pa je za-htevalo novih naložb. Upoštevati je treba, da je vse to potekalo v se-demdesetih letih, ko so se v med-narodni gospodarski ureditvi odvijale velike spremembe. Najprej smo doživeli energetski udarec, saj smo po letu 1972 potrošili samo za nafto milijon dolarjev več, po letu 1978 pa še poldrugi milijon dolar-jev več, nato pa še hud udarec na kreditnem tržišču, ko je cena denarja poskočila. Jugoslavija je skle-nila, da posojila vrača, vendar od vsega, kar smo doslej odplačali, je več kot polovica šla za obresti. In to je za naše gospodarstvo hudo breme.«

Duško Djordjević, glavni in od-govorni urednik Privrednega pre-gleda, nima dvomov. Glavne kore-nine jugoslovanske gospodarske krize so v mednarodni ekonomski situaciji in zlasti v velikih pretresih sedemdesetih let. Jugoslavija je, kot druge revnejše države tedaj plačala ceno svoje nerazvitosti. Značilnost vseh gospodarskih pre-tresov poveljnih let pa je, da se je razkorak med razvitimi in nerazvi-timi poglobil, da so revni postali revnejši, bogati pa bogatejši.

Djordjević me je sprejel v svo-jem uradu v Ul. maršala Birjuzova v neposredni bližini Terazij. Moja »jugoslovansčina« (mešanica slo-venskih in srbohrvaških besed) ga ni motila, le od časa do časa mu je izzvala nasmeh. Vendar je na tako govorico bil najbrž pripravljen, saj so mu iz Sekretariata za informaci-je sporočili, da srbohrvaščino sicer razumem, vendar se v njej izražam s težavo. Nič za to. Za vsak slučaj pa so mi dodelili tudi prevajalko za slovenski jezik.

»Seveda pa - je nadaljeval Djor-djević - naše težave nimajo koren

samo v mednarodni situaciji. Tudi mi smo zagrešili vrsto napak, ker smo denar vlagali v objekte, ki niso dali zaželenega ekonomskega re-zultata.«

Zakaj pa tako visoka inflacija? Kateri so glavni vzroki?

Tudi o tem vprašanju je treba po mnenju Djordjevića iskati glavne razloge v sedemdesetih letih in si-cer v investicijah za razvoj, ne pa samo v vse večji potrošnji. »Ko smo gradili velike industrijske kom-plekse, smo v to vlagali velika sredstva. Na primer samo med leti 1978 in 1981 smo postavljali na noge okoli 25.000 večjih in manjših obratov. Denar je tako krožil (in-vesticija pomeni delo, zaposlitev pa stimulira povpraševanje). Inflacija ni samo posledica prevelike potroš-nje, pač pa je posledica vrste kom-biniranih vzrokov. Največji pro-blem pa je vsekakor, da naložbe niso dale zaželenih gospodarskih efektov.«

Ob sedanji stopnji inflacije in gospodarskih težavah, pa je inter-vencijski zakon, ki je zamrznil pla-če izzval val negotovanja in stavk...

»Naravno je — meni Djordjević — da je v taki situaciji nekaj neza-dovoljstva. V Srbiji je bilo 57 štraj-kov, ali prekinitev dela, kot temu pravimo pri nas, te prekinitve pa so zajele okoli 30.000 delavcev. Ven-dar ljudje so ustavili delo, ker niso dovolj dobro obveščeni o položaju. Mnogi so prepričani, da njihova delovna organizacija dobro posluje, to pa ni res. Zato se mi zdi, da so bile stavke predvsem proti poslo-vanju v delovnih organizacijah, ne pa proti zakonu samemu, še manj pa proti političnemu vrhu. Zdi se mi, da je v naši državi še vedno močno prisotna pripravljenost ljudi, da se v imenu stabilizacije odpove-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Včeraj na dnevnem redu v glavnem zunanja politika

Rimska dogajanja povsem zasenčila vsebino socialističnega kongresa

SANDOR TENCE

RIMINI — Iz zornega kota politič-nega kronista je bil drugi dan socia-lističnega kongresa precej nezanimiv. Tako bo najbrž do sobote ali nedelje, ko bo Craxi odgovoril na reakcije in tudi na polemike, ki jih je sprožil s svojim torkovim poročilom, v katerem pa dejansko ni povedal nič novega. Potrdil je samo že znana stališča ter že znane zahteve socialistične stran-ke za premostitev vladne krize. Pozor-nost kongresistov je vsekakor name-njena predvsem Rimu, kjer se odloča o usodi Craxijeve vlade, medtem ko se malokdo zanima, kaj pravzaprav pravijo delegati, ki se vrstijo na go-vorniškem odru. Na večje zanimanje bodo verjetno naletela zveneča imena strankinega vodstva, ki bodo od dan-es do nedelje spregovorila na kon-gresu. Včerajšnja razprava je bila po-svečena zunanji politiki, dopoldne pa je profesor Giorgio Spini počastil spo-

min bratov Rosselli, ki so ju fašisti ubili med izgnanstvom v Franciji. Kasneje pa je predsednik socialistič-nih senatorjev Vassalli prebral zani-mivo poslanico nekdanjega predse-dnika republike Pertinija. Slednjemu, ki so ga komaj odslovili iz bolnišnice, so zdravniki odsvetovali potovanje v Rimini.

Jutranji del kongresa je izpadel ne-koliko v nasprotju z vzdušjem, ki pre-veva to zborovanje ter izzvenel v so-zvočju z vprašanjem »Ali še pomnite, tovariši?«, kar močno spominja na znani Fellinijev film »Amarcord«, ki govori o njegovem otrostvu ter o le-tih, ki so minila in ki se ne bodo niko-li več vrnila. Profesor Spini, oče pod-tajnika pri notranjem ministrstvu Val-da, je prebral zanimivo zgodovinsko lekcijo o Carlu in Nellu Rosselliju, o ustanoviteljih gibanja »Giustizia e li-bertà«, ki sta bila med utemeljitelji svobodnjaškega socializma z močno etično podlago. Po Spiniju je na oder

grškega templja stopil senator Vas-salli, ki je prebral Pertinijevo poslanico. »Veliki stavec« je najprej izrekel priznanje Craxiju, da je dobro vodil stranko in vlado, dokaj hladno pa je dvorana sprejela njegov poziv k enot-nosti delavskega razreda, pri čemer bo treba obnoviti prijateljske odnose s komunisti. Pertinijeva poslanica se je zaključila z geslom »Naj živi enot-nost delovnih ljudi, naj živi sociali-zem«. Priljubljenemu bivšemu držav-nemu poglavarju je kongres vsekakor priredil krajšo svečanost, na kateri je igralec Vittorio Gassman prebral ne-kaj strani iz njegovega življenjepisa.

Popoldanska razprava je bila, kot že omenjeno, posvečena zunanji poli-tiki. Na govorniški tribuni so se vrstili tudi mnogi tuji delegati, med njimi predstavniki afganskih gverilcev, poljskih oporečnikov, čilskih demokra-tičnih sil in nasprotniki južnoafriške-ga rasističnega režima. Med govorni-

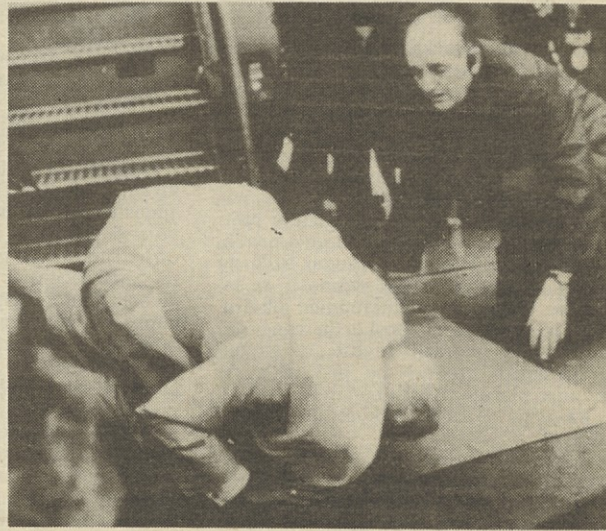
NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Papež danes s Pinochetom, a jutri z opozicijo

SANTIAGO DE CHILE — Urugvaj je nekdanj veljal za »latinskoameriško Švico«, danes pa se otepa s hudo krizo, ki jo je podedoval od vojaške diktature. Nič čudnega torej, če so se mnogi Urugvajci — že itak bolj malo verni — vprašali, kaj je bilo treba toliko denarja za papežev obisk, ko pa se je v Montevideu ustavil le nekaj ur. Janez Pavel II. je bil pač že sinoci v Santiagu, kjer bo imel danes zjutraj dolg pogovor na štiri oči s Pinochetom, medtem ko se bo jutri zvečer sešel v apostolski nunciatu-ri z glasniki opozici-je. S katerimi, se ne ve. Tisku je zagotovil, da bo Cerkev odigrala v Čilu podobno vlogo kot na Filipinih: pozvala bo k narodni spravi, kar pomeni, da morajo žrtve fašističnega režima le-temu odpustiti grehe in da se mora tiran spreob-rniti, kar pa zveni naivno celo čilski duhovščini.

Papež pa ni popustljiv samo zato, ker noče tvegati, tem-več tudi, ker je Pinochetova diktatura »začasna« in zato nič slabša od »tiste druge« (poljske), ki je »posledica sistema«. Ni znano, kako je Wojtyła reagiral na pretresljivo pričevan-je človekoljubne Amnesty International, ki mu je že v Vatikanu postregla z dokaznim gradivom o bivših in zdaj-šnjih grozotah čilskega režima in je zdaj to gradivo posre-dovala javnosti. Le dva primera: demokratom še danes vtis-nejo na kožo ognjen pečat v obliki križa, pred nekaj dnevi pa je policija do smrti izmučila mladega Pina Corteza.

D. G.

Janez Pavel II. poljublja urugvajska tla

(Telefoto AP)

Prireditve ob kongresu

RIMINI — Politika je iz dneva v dan vse bolj podobna veliki predstavi, politiki pa spretni gledališki igralcem, ki morajo hoče noče pritegniti zanimanja publike ter javnega mnenja. Vsi politiki niso mojstri v teh gledaliških poslih, nekateri uspevajo, drugi pa ne uspevajo, četudi govorijo zanimive stvari ter morda izvajajo zanimive programe. To pa je v sistemu, kjer premočno kraljujejo javna občila in kjer se ugled in vpliv političnih osebnosti marsikdaj merita po njihovih oblekah in po njihovem javnem nastopu, žal, postranskega pomena. Zato ne preseneča, da so tudi socialisti, nosilci ideje »politike kot spektakla«, za svoj vsedravnji kongres pripravili celo vrsto zanimivih in privlačnih glasbenih ter kulturnih prireditve, ki bodo, kot piše v vabilih, nekoliko sprostile delegate in goste, ki bodo tako vsaj za nekaj ur »pozabili na vsakdanje tegobe italijanske politike«.

Glavna protagonista socialističnega zborovanja bosta tako, seveda poleg Craxija, operni pevec Luciano Pavarotti ter pevec, glasbenik in napovedovalec Renzo Arbore. Pavarotti, ki je že dolgo let član PSI, bo nastopil v soboto zvečer v tukajšnjem gledališču z recitalom znanih opernih skladb, s katerimi je zaslovel po vsem svetu. Vstop v gledališče bo možen samo z vabili, ki so strogo osebna in, kot kaže, dostopna samo za »znane osebnosti«, za Craxijeve prijatelje in za člane tujih delegacij, ki sledijo temu kongresu. Bolj ljudski, a ne zato manj zanimiv, pa bo koncert Renza Arborea. Drevo pa bo v riminski športni palači nastopila glasbena skupina Casadei, katere nastop je bil do zadnjega v dvomu. Prireditbi koncerta so odločno nasprotovali socialisti iz Riminija in iz cele Emilije Romagne, ne toliko zaradi neprikritih komunističnih simpatij bratov Casadei, ampak zato, ker je ta ansambel, po njihovem mnenju, nosilec zdavnaj preživelih vrednot kraljeve folklorne. Zaradi odsotnosti bivšega predsednika republike Sandra Pertinija, ki so mu zdravniki po nedavni operaciji na srcu odsvetovali potovanje v Rimini, pa je odpadla napovedana kulturna in glasbena prireditev njemu v čast, za katero so dali pobudo mladi socialisti. Namesto Pertinija bo nastopil Lucio Dalla.

SANDOR TENCE

● Kongres PSI

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ki je bil tudi evropski poslanec in teolog Gianni Baget Bozzo, ki je poudaril nujnost evropske unije od Atlantika do Urala ter pokazal veliko zanimanje za reformatorsko politiko sovjetskega voditelja Gorbačova. Med poslancami je bilo deležno velike pozornosti pismo sovjetskega akademika in disidenta Andreja Saharova.

Kongres PSI se torej odvija in nadaljuje brez večjih pretresov in tudi brez posebnih presenečenj, če izzamemo vesti o vladni krizi, ki prihajajo iz Rima. Do sedaj ni bilo običajnih zakulisnih srečanj med predstavniki in voditelji raznih struj, ki bodo najbrž na sporedu pred izvolitvijo strankinih vodstvenih teles. Velika večina delegatov se, kot znano, načelno prepozna v Craxiju, na periferiji pa je stranka vseeno precej razdrobljena na struje in na podobne komponente. Posebno močna in organizirana je notranja levica, ki jo vodi minister za prevoze Signorile in ki združuje od 25 do 30 odstotkov strankinega članstva.

Craxi bo vsekakor v soboto ali najkasneje v nedeljo po pričakovanjih potrjen za sekretarja. Ni pa še določeno, ali bodo delegati glasovali tajno ali pa ga bodo potrdili kar s ploskanjem, kot se je zgodilo na zadnjem kongresu PSI v Veroni. Ta poteza je takrat sprožila hude polemike, ker se po mnenju nekaterih s ploskanjem lahko izvolijo le diktatorji.

SANDOR TENCE

Prihodni teden zaslišanje obtoženih polkovnikov

Stefano Delle Chiaie naj bi prišel pričat na beneški proces o atentatu v Petovljah

BENETKE — Iz Južne Amerike v Italijo privedenega terorista Stefana Delle Chiaie si prilaščajo sodniki ter branilci v raznih krajih Italije, kjer potekajo ali so na vidiku procesi proti črnim teroristom. Na procesu proti obtoženim zaradi atentata pri Petovljah, ki v teh dneh poteka pred porotnim sodiščem v Benetkah, ga hoče kot prič Vinciguerrrov zagovornik odvetnik Giuseppe Pisauru. Vincenzo Vinciguerra je namreč na procesu pred dnevi povedal, da je, potem ko je zbežal v Španijo ter se v Barceloni seznanil s Stefanom Delle Chiaie, slišal kapetana obveščevalne službe La Bruno, kako je ta obtoževal fašista Maggija, da je provokator obveščevalnih služb.

V prihodnjem tednu bo sedanji proces v Benetkah za naše ljudi pridobil na zanimanju, saj bodo pred sodnika prišli general in polkovnik karabinjerjev Mingarelli in Chirico, ki sta po

atentatu v Petovljah vodila preiskavo, narednik karabinjerjev Napoli, ki sta mu prejšnja dva baje ukazala skriti pri raznesenem avtomobilu najdena dva naboja iz samokresa, goriški državni pravdnik Bruno Pascoli, karabinjerska polkovnika Pignatelli in Santoro, tedanji tajnik MSI Eno Pascoli ter takratni goriški prefekt Molinari. Vsi ti so obtoženi na tem procesu v glavnem zaradi tega, ker so zamočali dejstva in preiskavo speljali na napačno sled.

Včeraj je vse dopoldne pričal obtoženi Gaetano Vinciguerra, brat glavnega obtoženca Vincenza. Nekateri so mu pripisovali idejno vodenje bolj nasilnega brata, kot da bi bil slednji dolga roka Gaetanovih idej. To pa na procesu ni prišlo do izraza. Tudi Gaetano Vinciguerra je bil in je navdušen fašist, bolje rečeno nacist, saj se navezuje na Nietzscheve rasistične ideje. Vendar pa da ni nikdar sodeloval pri nasilnih dejanjih.

Le enkrat med dolgim zaslišanjem mu je zbežala nevarna beseda. Bilo je takrat, ko je predsednik sodišča Gavagnin očital videmski skupini Ordine nuovo, da je sežgala avto levičarskega videmskega študenta Vidala. Ta študent je umrl v prometni nesreči nekaj mesecev kasneje. Policija ni ugotovila čudnih razlogov prometne nesreče. Nekateri so baje trdili, da so se mu videmski fašisti hudo maščevali. »To je podla izjava,« je dejal Gaetano Vinciguerra po ugotovitvi predsednika sodišča, da bi bilo to dejanje podlo. »Izjava je podla, ne pa dejanje!« je dejal Gaetano Vinciguerra, ki je po poklicu profesor na srednjih šolah.

Študentu Vidalu in še nekemu drugemu študentu je Vincenzo Vinciguerra namreč sežgal osebna avtomobila, kot je včeraj sam potrdil, ker sta nagnala desničarskim študentkam na videmskem liceju Stellini. Tretjemu di-

jaku, doma iz Latisane, ki ni imel avta, pa so sežgali vrata stanovanja.

Gaetano Vinciguerra se je torej ogreval za Nietzscheja, pisal razprave o nacifašizmu, potem pa je opustil vsa ko politično delovanje. Vsaj tako je včeraj dejal.

Popoldne pa so na procesu zaslišali Alda Trinca iz Padove, upravitelja tamkajšnje knjigarne Franca Frede, s katerim je Vincenzo Vinciguerra imel nekaj stikov, in beneškega zdravnika Carla Maria Maggija, ki je bil v šestdesetih letih inšpektor Rautijevega Ordine nuovo za Tri Benečije in za iredentske dežele. Vsi so aktivno sodelovali in nekateri teh še vedno sodelujejo v MSI, ki se je že takrat zaduževal za kraje onkraj današnje državne meje z Jugoslavijo, kot sedaj dela tržaška federacija te stranke.

MARKO WALTRITSCH

Žgoči problemi današnje jugoslovanske družbe v izvajanjih člana predsedstva ZKJ Šuvarja

VUKOVAR — Član predsedstva CK ZK Jugoslavije Stipe Šuvar se je včeraj pogovarjal s političnimi aktivisti vukovarske občine. V daljšem uvodu se je dotaknil nekaterih najbolj žgočih vprašanih jugoslovanske družbe, od nacionalizmov do ideoloških sporov in sovražnikov. Povzemamo nekaj najzanimivejših delov njegovega razmišljanja, ki bo najbrž v jugoslovanski javnosti zbudilo precej pozornosti, saj Šuvarja označujejo kot vodilnega in ostrega partijskega ideologa.

»Dokler je bil Tito živ, je CK ZKJ lahko delal tudi slabše, zdaj pa bi nujno potrebovali centralni komite, ki bi bil neke vrste kolektivni Tito. Partija se mora v novih razmerah okrepiti, da bo v njej v polnem smislu deloval demokratični centralizem. To je načelo, brez katerega ni mogoča močna vloga revolucionarne stranke,« je dejal Šuvar in nadaljeval: »Zdaj kaže, kot da se je kar paradoksalno pojavil občutek ogroženosti v vseh naših narodih, ne več toliko od tega, da jih bo pogoltnil nekdo od zunaj, temveč v smislu nacionalističnih razlag medsebojnih odnosov. Vendar pa ne grozi nevarnost slovenskemu narodu, da bi izginil v novi Jugoslaviji, tako kot trdijo vneti slovenski nacionalisti. Pa tudi nacionalisti v vrstah srbskega naroda zdaj zelo vztrajajo pri

tezah o njegovi posebni ogroženosti in razvitosti, čeprav je le-ta ne le številčno naš največji narod, temveč tudi narod z zelo razvitim občutkom kulturne in zgodovinske integritete. Psihologija ogroženosti, po kateri je socialistična Jugoslavija slabo urejena in da zato v njej »moj« narod trpi zaradi drugih naših narodov, nikakor ni nevarna.

V Srbiji nacionalisti četništvo razglašajo kot protifašistično gibanje. Partizani pa so domnevno četnike preliščili, zahvaljujoč Titovi spretnosti, kominternovskim intrigam in angleški popustljivosti. V Sloveniji nacionalisti izhajajo iz teze - mi Slovenci smo majhni, poleg tega pripadamo Evropi, tam, kjer živijo naši južni bratje pa je Balkan. Nas danes ne ogrožajo toliko Nemci v Avstriji in Italijani v Italiji, čeprav sta tam slovenski narodnostni manjšini izpostavljeni nacionalnemu pritisku. Mi smo danes ogroženi od duhovne in jezikovne okupacije, če hočete tudi prek delovne sile in priseljevanja bratov z juga. Takšna so dosledna razmišljanja malomeščanskega slovenskega nacionalizma. Upal bi si reči, da imamo v tem smislu elemente »Maspoka« danes v Srbiji in v Sloveniji, seveda tudi na Hrvaškem in drugod.

V nadaljevanju je Stipe Šuvar govoril o delovanju hrvaškega nacionalizma na področju jezika, ki je, kot je dejal, že rodil strupene sadove.

»V javnih izjavah posameznikov, pa tudi v časopisnih komentarjih poudarjajo tako imenovano evropsko usmeritev Jugoslavije, za tem pa se pravzaprav skriva kritika Titove zunanje politike in usmeritve na neuvrščene ter na vlogo Jugoslavije kot majhne države v svetovnih razmerah.«

»Naj omenim tudi formulo: močna Srbija - močna Jugoslavija, oziroma, da brez močne Srbije ni močne Jugoslavije. Vendar pa si srbski nacionalisti močno Srbijo pogosto zamišljajo zelo razširjeno oziroma močno Jugoslavijo si zamišljajo skorajda kot razširjeno Srbijo. Potem pa nasproti tej formuli tudi drugi »naši« nacionalizmi sprožajo geslo »slaba Srbija - močna Jugoslavija«. Bistvo obeh tez je enako: mi se moramo v državi boriti, da bo vsak del Jugoslavije močan, da bodo močne vse naše republike, da pokrajini v Srbiji Srbija ne občuti kot breme ali mlinski kamen, temveč kot normalne dele svoje družbene biti, ki na določen način to bit bogatijo, ki pa niso samo zadeva Srbije, temveč tudi vse Jugoslavije, ker se današnja Jugoslavija ne bi mogla obdržati, če bi odpravili tudi pokrajini,« je dejal Šuvar. (dd)

Razhajanja ostajajo tudi po tridnevni pogovorih med Gorbačovom in Thatcherjevo

V Gruziji so Margareth Thatcher sprejeli plesalci folklorne

(AP)

MOSKVA — Po več kot deseturnih predhodnih pogovorih sta se generalni sekretar CK KP SZ Mihail Gorbačov in britanska premierka Margaret Thatcher včeraj dopoldne še enkrat sestala pred slovesom, da bi potrdila odločenost na nadaljevanje dialoga o globalnih razorožitvenih vprašanjih. Gostja je večji del dneva prebila na obisku v Gruziji, nakar je zvečer iz Tbilisija odpotovala v London. Uradni predstavnik zunanjega ministrstva Genadij Gerasimov je rekel, da je obisk okrepljen vzajemno razumevanje obeh državnikov, ki datira že od njunega prvega srečanja decembra 1984 v Londonu.

Sovjetsko časopisje priobčuje danes na prvih straneh poročilo TASS z naslovom »Podpisovanje sovjetsko-britanskih dokumentov«, ob njem pa skupinsko fotografijo z obeh voditeljema in predsednikom sovjetske vlade Nikolajem Rižkovom, ko skupaj z delegacijama prisostvujejo podpisovanju sporazumov s strani obeh zunanjih mi-

nistrov Edvarda Ševardnadzeja in Geoffreyja Howa.

Tako je vsaj formalno dobil sovjetski bralec vtis, da je bil obisk britanske premierke tudi konkretno ploden. Moskva in London sta se domenila o naslednjem: sodelovala bosta v vesoljskih raziskavah v miroljubne namene, med Kremljem in Downing Streetom vzpostavljata direktno telefonsko zvezo, v obeh prestolnicah bosta državi zgradili svoji novi veleposlaništvi, inštitucijam na področju informacij, kulture in šolstva pa bosta omogočila bolj intenzivno izmenjavo sodelavcev in informacij. Če temu dodamo še dogovor, ki sta ga okvirno dosegla Thatcherjeva in Rižkov, po katerem bosta obe strani povečali blagovno menjavo do leta 1990 na vrednost 2,5 milijarde rubljev (okoli 3,3 milijarde dolarjev), potem je s tem izčrpano vse konkretno. Čeprav ni bil ta, bilateralni del obiska senzacionalno uspešen, pa bo vseeno bistveno prispeval h krepitvi zaupanja, je večkrat ponovila britanska gostja.

Sinoči je Thatcherjeva dala intervju sovjetski televiziji, v katerem je nena- vadno odkrito in naravnost povedala vse svoje zadržke do nekaterih sovjetskih stališč.

ANTON RUPNIK

Na GR predstavitev knjige o 40-letnici slov. šole v Italiji

LJUBLJANA — V okviru pobud, ki bodo potekale prihodnji teden vzporedno z razstavo učil in učbenikov (na sporedu je v prostorih Gospodarskega razstavišča od 6. do 10. t.m.), bo v torek zjutraj predstavitev nedavno izdane knjige o 40-letnici slovenskih šol v Italiji. Na predstavitvi bodo sodelovali avtorji omenjene publikacije, poleg tega pa prireditelj razstave, to je Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo. Predvideva se tudi prisotnost slovenskih šolnikov z Goriškega in Tržaškega, med povabljenimi gosti pa je tudi deželni šolski skrbnik dr. Ottaviano Corbi. Pobuda bo potekala v Mali dvorani hale B na Gospodarskem razstavišču.

● Gospodarske težave segajo še v sedemdeseta leta

NADALJEVANJE S 1. STRANI

dujejo delu zasluga. Naravno pa je, da je treba nakazati stvarne perspektive za prebroditev krize. Vsekakor pa je jasno, da nekateri ukrepi ne morejo biti neboleči...

To že, vendar se v štrajkih ne od-raža tudi nezadovolstvo, da odgovorni za sedanji položaj niso plačali?

»Nimam vtisa, da bi šlo za odpor proti vodstvu. In ko smo že pri odgovornostih. O tem se veliko govori, vendar težko je nekomu pripisovati odgovornosti za to, kar se dogaja v mednarodnem okviru. Kdo je kriv, da je poskočila cena nafte, da so se podražili krediti... Svetovna gospodarska ureditev je pač taka, da revnejši plačajo tudi za bogate.«

Kako pa se lahko prebrodijo sedanje težave?

»Spremeniti moramo strukturo gospodarstva v skladu z opredelitvami vlade in partije, da se vključimo v mednarodno delitev dela. Tiste organizacije, ki niso v skladu s temi opredelitvami, bodo v težavah. Poseči je treba tam, kjer proizvodni programi tovarn omogočajo tako us-

meritev, neperspektivne tovarne pa bo treba zapreti.«

Evropska gospodarska skupnost očita Jugoslaviji nizko kakovost proizvodov...

»To je seveda problem. Vendar pri tem ni druge poti kot okrepitev kontrole. Tu ni potrebna velika filozofija.«

Pogovor naravno nanese tudi na sodelovanje z Italijo. Djordjević meni, da je Jugoslavija z jadransko sosedo razvila že precejšnje oblike sodelovanja in navaja razne sporazume med delovnimi organizacijami začeti z dogovorom med Zastavo in Fiatom. Opredeljuje pa se še za odpiranje novih perspektiv sodelovanja in skupnih vlaganj v vzajemnem interesu. Jugoslavija je zainteresirana za kooperacijo, v tem pogledu je še spremenila svoje zakone in jih bo še ustrezno dogradila. Bolj diplomatski pa je odgovor glede poslovanja po avtonomnih računih in o odporih do takega poslovanja, ki so zaznavni v nakaterih jugoslovanskih krogih. »Stališče Beograda - pravi - je stališče Jugoslavije. Državi sta sklenili omenjeni sporazum, torej za tem sporazumom stoji vsa Jugoslavija. Maloobme-

ni promet je tak, kot sta se državi zanj dogovorili. Kaj več ni mogoče doseči, kljub dodatnim vprašanjem.«

Kako pa ocenjuje obtožbe nemških in bolj na splošno zahodnih gospodarskih krogov, da je jugoslovansko gospodarstvo premalo tržno usmerjeno?

»V teh razglabljanjih o tržnem gospodarstvu je premalo samokritike. V ZDA na primer je 95 odstotkov vseh cen nadzorovanih, samo 5 od sto cen se oblikuje svobodno. Italija je tudi strogo nadzorovala cene, ko se je spopadla z inflacijo. Kako sedaj lahko ti krogi očitajo Jugoslaviji državni intervencionizem.«

Vrniva se, ob koncu razgovora, na notranjo situacijo. V mednarodnem obsegu so revni plačali za bogatejše. Se je zgodilo tudi v jugoslovanskem merilu? So se razlike med republikami poglabile?

»Vsak razvoj prinaša s seboj razlike, poleg tega pa je treba na situacijo gledati tudi z zgodovinskega vidika. Vsekar po mojem mnenju so se razlike zmanjšale, čeravno so o tem tudi mnjenja drugačna. Vsekakor pa ne mislimo, da bi se zaradi obstoječih razlik sever moral ustaviti in počakati, da ga jug doseže. Nasprot-

no sever se mora razvijati in vleči tudi jug za seboj.«

Uvodoma je bilo rečeno, da so korenine jugoslovanske krize v mednarodnih razmerah. Vendar ali ne gre iskati vzroke tudi v sistemu? Ali ni nekaj teh vzrokov tudi v samoupravljanju s težavnostjo odločanja...

»Korenine krize niso v samoupravljanju — Djordjević je v tem pogledu kategoričen. Mi mislimo, da imamo manj samoupravljanja, kot ga potrebujemo. Težave so drugje. V napakah, ki smo jih naredili v proizvodnih procesih. Samo primer: če bi se do kraja demokratično odločili o Feniju (eden največjih makedonskih zgubarjev), bi se delavci najbrž nikoli ne odločili za tako investicijo. A odločili so politiki. Vsekakor pa sem prepričan, da izhod iz krize ni v centralizaciji. Po 30 letih samoupravljanja se Jugoslavija ne more vrnati nazaj. To lahko govorijo le zlonamerni krogi. Ustavne spremembe skušajo sedaj odpraviti balast, da bo gospodarsko poslovanje bolj učinkovito. Med samoupravljanjem in centralizacijo pa ni in ne more biti dileme.«

Delegacija Slovenije včeraj obiskala SSG

TRST — Včeraj so obiskali Slovensko stalno gledališče predsednik republiškega komiteja za kulturo Vladimir Kavčič, član predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije dr. Matjaž Kmecel, predsednik kulturne skupnosti Slovenije Sergej Pelhan in tajnica komisije za manjšinska in izseljeniška vprašanja RK SZDL Slovenije Eva Godnič. S člani izvršnega odbora Slovenskega stalnega gledališča so se obsežno pogovarjali o položaju SSG in politični in drugi pomoči, ki jo ustanovi lahko nudi SR Slovenije in Jugoslavija.

Predsednik Slovenskega stalnega gledališča Bogo Samsa je v uvodu orisal perspektivo ustanove z vidika zakonskega predloga št. 2212 v korist SSG, ki ga je vložila letos 13. februarja slovenska senatorka KPI Jelka Gerbec v senatu, podpisali pa še senatorji Boggio, Castiglione, Fontanari, Fosson, Loi, Mitterdorfer, Pasquino, Pieralli, Ulianich in Battello, in torej zelo širok spekter predstavnikov strank in vsi predstavniki manjšinskih zastopstev v senatu. Po posredovanju tržaškega škofa Bellomija in nato ob pomoči predsednika senata Fanfanija, sedaj poteka razprava izredno hitro in sta že dve komisiji izrekli pozitivno mnenje. Vendar pa je zaradi vladne krize in zelo verjetnega razpusta parlamenta dvomljivo, da bi bil zakon odobren še pred počitnicami, v primeru volitev pa je treba v novem parlamentu pričeti celoten postopek znova. Pa vendar predstavlja tako plebiscitaren podpis zakonskega predloga senatorka Jelka Gerbec in tako hiter postopek pomembno politično obvezo tudi za bodoči parlament, v katerem bo okvirno isti odnos političnih sil in torej predstavlja ta zakonski osnutek trajno perspektivo dokončne rešitve vprašanja. Nadalje je predsednik orisal trenutno finančno stanje, sistem upravljanja stalnih gledališč v Italiji, ki temelji na široki politični podpori in udeležbi politične stvarnosti, kateri neka ustanova služi, velike težave z rimskimi predpisi o obveznih predstavah in probleme pri gostovanjih. O repertoarnih vprašanjih, igralski zasedbi in celotnem obsežnem sklopu umetniške problematike pa je zelo podrobno govoril ravnatelj Miroslav Košuta, ki se je zavzel za odprto repertoarno politiko, vendar povezano s svojim občinstvom, ki pa mora tudi glede režiserjev in igralcev temeljiti na načelih enotnega slovenskega kulturnega prostora.

Slovenski predstavniki so nato v celoti podprli prizadevanja upravnega sveta SSG za dokončno rešitev problemov in za čim bolj učinkovito in moderno gledališče. Govor je bil o premoščanju nekaterih že zastarelih shem in o različnih in še bolj učinkovitih oblikah politične pomoči, ki jo lahko nudi Slovenija.

Razvil se je širši pogovor o skupni gledališki politiki in okvirnem načrtovanju, tako da bi ustvarili širši gledališki prostor, večjo možnost izmenjave predstav, igralcev in podobno in s tem krepili raznolikost ponudbe in povečali bogastvo slovenskega gledališkega ustvarjanja ne samo na klasičnih odskih deskah, temveč tudi s pomočjo modernih ustvarjalnih prijemov.

Ponovno v jugoslovanskih vodah! Italijanski ribiči že začeli »izvajati« ribolovni sporazum

KOPER — Že prvi dan po ratifikaciji ribolovnega sporazuma v Tržaškem zalivu v jugoslovanski zvezni skupščini so italijanski ribiči pokazali, kako si razlagajo vsebino sporazuma, verjetno pa so skušali tudi dopovedati, da nimajo časa in ne bodo čakali na vse potrebne analize in formalnosti, ki jih bo potrebno še izpeljati preden bo sporazum začel veljati.

Med Piranom in Savudrijo so v torek ponoči ob 21.50 na opazovalnici opazili 10 ribiških bark 4,9 navtične milje, ob 23.30 15 bark 4,7 navtične milje in v sredo ob 00.15 10 bark 4,6 navtične milje v jugoslovanskih ozemelskih vodah. Na kar so na Obali pred samo ratifikacijo sporazuma opozarjali, se je torej zgodilo že dan po ratifikaciji: razen tega, da italijanski ribiči ne bodo čakali na veljavnost sporazuma, so si še dve do tri milje v jugoslovanskih ozemelskih vodah povečali ribolovno območje. Z drugimi besedami povedano, če so si pred sporazu-

mom upali za tri milje prekoračiti državno mejo, se sedaj upajo tri milje od meje četverkotnika, v katerem bo dovoljen skupni ribolov.

Kljub zaznavi večje skupine italijanskih ribiških bark patruljni čoln koprške postaje Mejne milice, kot so nam povedali na Upravi za notranje zadeve, iz objektivnih razlogov ni odplul na morje. Zato so o dogodku obvestili umaški Sekretariat za notranje zadeve. Vendar tudi njihov čoln ni izplul. Načelnik SUB Umag Ivo Baran je pojasnil, da so itak vse intervencije neučinkovite, saj so italijanski ribiči podrobno informirani, da so jugoslovanskim mejnim miličnikom z vrha praktično prepovedali ostrejša ukrepanja. Za italijanske ribiče je torej ribolovni sporazum v Tržaškem zalivu že začel veljati, kar je samo dokaz več, kako težko bo zagotoviti nadzor nad izvajanjem sporazuma, ko bo resnično stopil v veljavo.

IZTOK UMER

Zaščita Slovencev: Pittoni (PSI) odgovarja Longu (KD)

Arnaldo Pittoni

TRST — Predsednik deželnega komiteja PSI Arnaldo Pittoni je repliral na izjave deželnega tajnika KD Bruna Longa v zvezi s stališči socialistične stranke glede zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Arnaldo Pittoni zavrača trditve, po kateri bi lahko definirali kot »socialistični predlog« vse tisto, ki je bilo »vedno doslej označeno kot koordinacijsko delo raznih besedil zakonskih osnutkov glede tega problema (KD, KPI, PSI itd.)«, ki ga je sestavil predsednik ožjega odbora senatne komisije za ustavna vprašanja socialist Garibaldi.

Socialistična stranka ni na nobeni ravni — je še preciziral Pittoni — osvojila omenjenega koordiniranega Garibaldijevega zakonskega osnutka. Nasprotno: na nedavnem sestanku v Rimu s podtajnikom Spinijem in senatorjem Garibaldijem je bila deželna delegacija socialistične stranke, v kateri so bili tudi slovenski predstavniki, mnenja, da je omenjeni načrt neprimeren za konstruktivno soočanje med političnimi silami.

Zaradi teh razlogov — je še dodal predsednik deželnega komiteja socialistične stranke Pittoni — bo PSI na deželni ravni izdelala potrebne amandmaje k omenjenemu koordiniranemu besedilu zakonskega osnutka o zaščiti italijanskih državljanov slovenskega jezika. Tako bi morala narediti tudi KD — zaključuje — in njen deželni tajnik, namesto da bi se spuščal v polemike in propagandistične provokacije do PSI.

od četrta do četrta - od četrta do četrta - od četrta do četrta

»MAL COMUNE...?«

Stanislav Renko

enkrat tedenski pouk materinščine - tudi kot neobveznega predmeta.

Značilen je tudi podatek o padcu prebivalstva, kot ga je po uradnih virih ugotovil načelnik čedajske podružnice SLORI. V gorski skupnosti Nadiških dolin se je od leta 1971 do 1981 zmanjšalo za 18,1 odstotka, v gorski skupnosti Terskih dolin pa za 21,1 odstotka. - Podatki o uporabljeni kmetijski zemlji pa kažejo, da se je njena površina od leta 1970 do 1982 zmanjšala: v Nadiški gorski skupnosti za 42,6 odstotka; v Terski pa kar za 58,4 odstotka. A število kmetov se je zmanjšalo v prvi za 69,6 odstotka, v drugi pa celo za 73,3 odstotka. - Po zelo grobih cenitvah znaša površina zemlje v lasti Slovencev v Italiji v vseh 35 občinah, kjer prebivajo, okrog 58.000 hektarjev, od katerih je najbolj dragocena in tržaški in goriški pokrajini, kjer pa je bilo po vojni razlaščenih kar 2.400 hektarjev. Domneva se, da je več kot 70 odstotkov površine te zemlje zaradi emigracije opuščene in da bo treba zavijati rokave, kot že večkrat odločno priporoča omenjeni načelnik čedajskega SLORI, ki pravi, da je dovolj jamranja in zanašanja na globalno zaščito.

Seveda bi bilo jalovo početje, če bi zavlačevanje s to zaščito tudi ob tej priliki obravnavali zlasti sprčo sedanjih vladne krize in njenih posledic zanjo. Pa tudi zaradi nedavnega opozorila deželnega tajnika KD socialist-

tičnemu senatorju, sestavljalcu še neznanega kompromisnega osnutka, da bodo parlamentarci KD nepopustljivo zagovarjali za nas nespremljivi zloglasni osnutek KD. - Trenutno stanje v republiki pa označuje poleg te krize tudi umor generala v Rimu in hude izjave njegove vdove ter še nedavna izjava sina v Palermu umorjenega generala. Vse to in še kakšna stavka povrh nam dokazuje, da v tej svoji dolgotrajni povojni in po osimski stiski in neugodnostih nismo osamljeni.

»Mal comune, mezzo gaudio«, je v ponedeljkovi Bizjakovi oddaji »Radio anch'io« citiral ta tolažilni pregovor simpatični beneški pisatelj Nantas Salvalaggio in pripomnil, da ga noben drugi narod na svetu ne pozna. (V Palazzijevem slovarju piše, da ta pregovor pomeni: »ko bolezen prizadene skupaj z nami druge osebe se zdi, da manj trpimo.«)

Hkrati s to desetletnico se tudi Slovenci v tej Deželi spominjamo 30-letnice Evropske gospodarske skupnosti in besed letošnjega predsednika (belgijskega zunanjega ministra) evropskega ministrskega sveta na proslavi v Rimu: »Naša generacija bo generacija unifikacije Evrope.« Ko so za njim drugi govorniki omenjali dolgo pot do odprave evropskih meja, smo se spomnili Kardeljeve predosimske izjave: »... verjeli smo in verjamemo, da bo Evropa v drugi polovici XX. stoletja

bogatejša za spoznanje, da je potrebno prenehati s spreminjanjem meja, pač pa začeti z njihovim uklanjanjem...«

Ko danes ugotavljamo, to skoraj presenetljivo Kardeljevo vero, moramo reči, da je ne navajamo samo v tolažilne namene, temveč tudi zato, ker smo prejšnji teden poročali o kar treh pomembnih dogodkih: o večji odprtosti naše matične domovine za sodelovanje s partnerji v EGS; o mednarodnem manjšinskem sestanku v Bordeauxu in o seminarju v Gorici glede »Tradicij in sprememb v deželni družbi ter doprinosu slovenskih intelektualcev«.

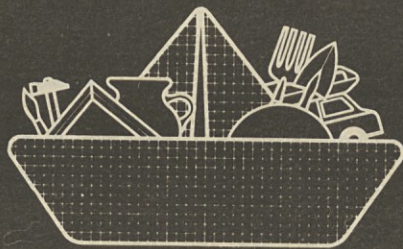
Če pa bodo obveljale gornje besede sedanje predsednika evropskega sveta ministrov, bo pregovor o »Mal comune...« izgubil svoj pravi smisel. In tudi stanje v naši skupnosti se bo moralo izboljšati.

ENTE FIERA UDINE ESPOSIZIONI

4./12. APRILA 1987
SEJMIŠČE CORMOR

HOBBY ŠPORT PROSTI ČAS

ALPE
ADRIA
VZHODUrnik ob delavnikih
od 16. do 22.Urnik sobota/nedelja
od 10. do 23.

15.

FULVIO TOMIZZA

Prevod: Marija Capuder

Mladoporočenca iz Ulice Rossetti

COPYRIGHT ZTT

Tragedija
neke
manjšine

V zvezi z založbo Sigma, malo pa tudi zaradi svojih širših kulturno političnih načrtov, se je Stanko napotil v Rim in navezal stike z Vatikanom. Stanoval je v nekem hotelu na griču Pincio. Iz prestolnice je napisal prvo ljubzensko pismo, v katerem ji je zaupal, da mu od vzburjenja pero noče steči. Ogovarjal jo je z ljubkovalnim imenom moškega spola. »Nanek«, ki se je kasneje dokončno spremenil v »Ninek«. Dani je bila že pomanjševalnica od Danica (Aurora), toda on je hotel iznajti zanjo novo ime, za katero bi vedela samo onadva, pa četudi bi jo bilo za to treba prekrstiti. Pripovedoval ji je o svojem potovanju, o tem, kako so bili v kupeju štirje moški, ki so kadili kot Turki in tako zameglili prostor, da je bila notri taka megla kot zunaj. Pomislil je, kako bi bilo lepo, če bi potovala skupaj in skupaj kadila, on bi bil takoj pripravljen, da ji prižge cigareto in zavaruje plamenček pred vetrom. Dnevi v Rimu so mu potekali med nenehnimi vožnjami z avtobusi in taksiji, toda vseeno si je vzel toliko časa, da je kupil eno Trilussovih⁽¹⁾ knjig in nato je, ko je imel vse opravke za sabo, šel v hotel večerjat in preživel večer v svoji sobi, bral in se od časa do časa zamaknil v njeno siliko.

Iz pisma sledi, da ji je Stanko pripovedoval tudi o svojem najbolj tajnem delu, morda celo o stikih, ki jih je takrat imel z jugoslovanskim konzulatom v Trstu, kljub temu da je vedel, kako si je ona o tem na bojni nogi s Pinom. Prvi resni udarec njunemu razmerju je padel prav zaradi brata, kateremu je uspelo dobiti na svojo stran najzvestejšega izmed njegovih privržencev. Oba politična voditelja sta se nekajkrat srečala, a nikoli nista uspela skriti sovražnosti, ki jima je bila, kot kaže, sojena že vnaprej.

Pino je iz upravičenih razlogov, ki mu jih starši niso mogli izpodbiti, postrani gledal na morebitno sorodstvo z nekom, ki je zgolj postopal in še v službi duhovnikov. Po svoji strani pa je bil Stanko edini v hiši, ki je nekako poznal spletke, v katere se je nazadnje zapletel neustrašni komunist, zato si je štel v dolžnost, da je družino na to opozoril in kot protitež skoraj povsem razkril tako svoje delovanje kot resne namene, ki jih je gojil v zvezi z Dani. A če je že več kot stvarni bratec končno sprevredil in celo začel spoštovati eno tolikih zaletavosti svoje sestre, pa je zaljubljenec, katerega značaj in vera sta nam znana, šel dlje od tega, da je Dani odvrčal od brata: bil je že na tem, da jo pripravi do preloma, ki bi bil bolj krut kot pa je bil ta, ki ga je bil sam doživel od svojega kraškega privrženca.

Odločitev je bila torej na njej. In ker je ni bila zmogla, se je sklicevala na moč svojega čustva in v njegovem imenu, naravno, prosila za povsem upravičeno razumevanje.

Knjiga Mladoporočenca bo izšla 9. aprila
pri Založništvu tržaškega tiska v zbirki Prevodi

Stanko je odgovarjal, da jo globoko razume, a da ne more uskladiti teh dveh razmerij in se je z vso dušo vrnil h gospodu Milanoviću, proste ure pa preživil v omotičnem ozračju kavarn.

V Tomažičevi hiši je zavrelo: starša in Dani so izmenoma obtoževali drug drugega, Pina pa ni bilo na spregled. Stanko je prinesel hiši mir in varnost, že itak pridobljeno po zaslugi njihovega zdaj tudi anagrafsko prečiščenega imena Tomasi, in pripomogel je k mnenju, da hiše ne obiskujejo samo komunisti, če pa jo že, to še ne pomeni, da se starši povsem strinjajo s sinovimi idejami.

No, prvi korak je tu naredila Dani, ki se je s tem še bolj odmaknila od Pina, in to iz razlogov, ki niso bili samo zadeva srca. Potem ko je prebila dva dni skoraj kot v samostanu v svoji rdeči sobi, se je odločila, da nastopi v čisto novem, s finim krznom obšitem plašču; obula si je čevlje, si nataknila klobuček in se opremila z najbolj primerno torbico. Hitro se je spustila do Stella Polare in našla fanta na običajnem prostoru v zasteklenem kotu. Ni je takoj prepoznal in odprl je usta od prikazni te plavalase gospe, ki se je zdela, kot da prihaja iz nekega drugega letnega časa in z drugega konca sveta.

Dani ga je stoji povabila, naj pride ven. Molče sta šla do bližnje srbske pravoslavne cerkve z oglavniciami modrozelenih kupol. Dani se je naslonila na ograjo: »Vrni se prosim. Naj Pino dela, kar hoče. Jaz hočem tebe,« je izrekla vse v eni sapi. Povesila je pogled in še dodala: »Nekega dne ti bom o tem povedala še kaj več.«

Stanko ji je dvignil brado in se zagledal v njene solzne oči. V njih je odsevalo dozorelo trpljenje, tisto prastaro, lastno samo ženskim očem.

(1) Trilussa — psevdonim, anagram it. pesnika Carla Alberta Salustrija (1871 - 1950) (op. prev.)

S soglasno odobreno resolucijo na zadnji seji Dolinski občinski svet obsoja poskus odprave slovenščine v KZE

Dolinski občinski svet odločno nasprotuje poskusom, da bi odpravili pravico do rabe slovenščine v skupščini Krajevne zdravstvene enote. V tem smislu so se soglasno izrazili na zadnji seji občinske skupščine z odobritvijo resolucije, ki označuje predlog začasnega predsednika skupščine KZE, listarja Camberja, za »zadržanje, ki siromaši podobo demokratičnih in svobodnih ljudi in družbenih skupnosti«. Dolinski občinski svet v soglasno izglasovani resoluciji poudarja »priznanje in spoštovanje sožitja italijanske in slovenske« v vseh krajih v naši deželi, kjer sta prebivalstvu materina jezika, in se zaključuje z ugotovitvijo, da predstavlja »odvzem pravice do rabe materinega jezika avtohtoni komponenti prebivalstva, kjerkoli prebiva, v Dolini ali v Trstu, v Špetru Slovenov ali v Umagu, dejanje proti kulturi in proti napredku, pomeni tepati duha ustave«. Po soglasnem sprejetju resolucije je župan Edvin Svab pozval 4 svetovalce, ki zastopajo dolinsko Občino v skupščini KZE, naj na njej tolmačijo to stališče.

Občinski svetovalci so prav tako soglasno zavzeli stališče do deželnega načrta o napravah za uničevanje odpadkov in do vprašanja financ krajevnih uprav. Glede prvega vprašanja so v resoluciji poudarili nasprotovanje namestitvi take naprave na gričih Čelu ali Zlati kroni. Naprava za uničevanje smeti naj bi ostala na sedanjem področju upepeljevalnika na Sv. Pantalejmunu, ali naj bi novo zgradili v industrijski coni. Dolinski občinski

svet se je vsekakor zavzel za postavitev take naprave za uničevanje mestnih odpadkov, ki naj bi omogočila ponovno izkoriščanje in reciklažo dela odpadkov. Glede krajevnih financ pa so občinski svetovalci soglašali v oceni, da vlada ne zagotavlja občinam dovolj sredstev niti za najnujnejše potrebe, kar jih prisili, da višajo tarife za javne storitve. Zato so potrdili zahtevo, naj vlada poskrbi za dodeljevanje ustreznih finančnih sredstev, tudi upoštevajoč poviške, ki izhajajo iz nove delovne pogodbe osebja, ter izrazili nezadovoljstvo nad brezbrzičnostjo vlade, ki še ni poskrbela na potrebno reformo krajevnih uprav.

V upravnem delu se je dolinski občinski svet odobril tudi pomembna sklepa o najetju posojil 200 milijonov lir za ureditev kanalizacije v Ricmanjih ter 165 milijonov lir za drugo fazo četrtega odseka kanalizacijskih del od Lakotiča do Domja. Občinski svetovalci so tudi kot prvi podpisali ljudsko peticijo, ki zahteva od jedrskih sil prekinitev jedrskih poskusov. Pobudo za tako peticijo je dala nedavna skupščina denukleariziranih Občin v Perugii, z namenom, da bi do 1. junija zbrali pod njo vsaj 100.000 podpisov.

Manifestacija KPI proti razpustu parlamenta

Deželni komite Komunistične partije Italije je sklenil prirediti v soboto, 4. t. m., množično manifestacijo o vprašanih vladne krize in socialnega skrbstva, ki se bo začela ob 10. uri na Trgu Oberdan pred sedežem deželnega sveta in se bo zaključila, po sprevedu po mestnih ulicah, na Trgu Unità, kjer bo imel politični shod senator Giuseppe Chiarante, član vsedržavnega tajništva KPI.

O pomenu te prireditve je spregovoril deželni tajnik Roberto Viezzi na predvčerajšnji seji deželnega vodstva KPI v Trzinu, ko je poudaril, da bo partija na tej manifestaciji potrdila nasprotovanje predčasnemu razpustu parlamenta in zahtevo po oblikovanju »garancijske vlade«, ki naj zagotovi izvršitev referendumov in reden zaključek zakonodajne dobe. V zadnjem letu zakonodaje je namreč mogoče izpeljati do konca, zatrjuje KPI, nekaj pomembnih vprašanj, kot na primer reformo pokojninskega sistema.

Treba je tudi izboljšati in oživiti odnose s socialisti, je v svojem poročilu posebej naglasil deželni tajnik KPI. Zato je Viezzi naslovil novemu deželnemu vodstvu PSI, ki je izšlo z nedavnega kongresa, pismo z vabilom na periodična posvetovanja, ki naj omogočijo premostitve negativnega trenutka v odnosih med obema strankama, okrepitev enotnosti med silami leve in posredno povečajo samo težo PSI v okviru deželne večine.

Včeraj v Trstu sestanek mednarodnega konzorcija TV centrov

V pripravi 11 televizijskih oddaj o evropskih manjšinah

TV Ljubljana in sedež RAI za Furlanijo-Juljsko krajino sta že nekaj let središči skupnega televizijskega snovanja nekaterih evropskih televizijskih centrov. Potem ko so pred dvema letoma uspešno zaključili skupno proizvodnjo petih oddaj o manjšinah Evrope, so se na lanskem širšem posvetu prav v Trstu dogovorili, da to zamisel, rojeno v Ljubljani, še naprej razvijajo in razširjajo. Tako se je v drugi krog oddaj pod skupnim naslovom »Manjšine — bogastvo Evrope« vključilo že enajst TV centrov iz Madžarske, Nemške demokratične republike, Švedske, Španije, Italije in Jugoslavije.

Včeraj so se na sedežu RAI v Trstu sestali predstavniki vseh TV centrov — članov konzorcija za niz oddaj o manjšinah, in ugotovili, da gre delo

uspešno h kraju in da bodo že maja, junija in septembra na pomembnih mednarodnih in nacionalnih televizijskih manifestacijah skupaj predstavili enajst oddaj o evropskih manjšinah. Waleška televizija bo predstavila Turke v Makedoniji, RAI — sedež v Cosenzi Lužiške Srbe v NDR, RAI Trst Katalonce, Madžarska TV albansko manjšino v Južni Italiji, TV NDR Laponce na severu Švedske, katalonska TV manjšine na Madžarskem, Baskovska TV italijansko manjšino v Jugoslaviji, severnošvedski center Lulea Rusine v Vojvodini, novosadska TV Waležane, TV Ljubljana Baske in škotska TV francosko manjšino v Dolini Aoste.

Serijo oddaj bodo verjetno že jeseni predvajali na zaslonih TV centrov, proizvajalcev serije, nekomercialno pa jo bodo ponudili kot skupinsko dokumentarno pripoved o manjšini, pohvalniško vedno bolj cenjeni stvarnosti sodobne Evrope.

Popoldne pa so člani evropskega TV konzorcija, ki se organsko širi ob konkretnih programskih akcijah, razpravljali o načrtih bodočega sodelovanja. TV Ljubljana, kot začetnica celotne akcije, je tudi tokrat ponudila dve temi, ki prav gotovo zaslužita pozornost: Romi v Evropi in Evropa malih, nevrščenih in nevršalnih držav. Razprava o definitivni izbiri naslednje teme tega izjemnega, samoniklega medevropskega sodelovanja (Zahodna Evropa, Vzhodna Evropa, nevrščene in nevršalne dežele Evrope) na tržaškem sestanku še ni bila zaključena.

IGOR GRUDEN

Razmišljanje dr. Ščuka o prepadu med generacijami Patriarhalna družbena ureditev povsem razvrednotila vlogo mladih

Pedopsihiater dr. Viljem Ščuka iz Nove Gorice je gostom torkovega večera v Slovenskem klubu predaval o napetih odnosih med generacijami, ki se v sodobnem času le še bolj poglobljajo in zastružujejo. Da bi bila njegova razlaga čimbolj razumljiva, je v svojem razmišljanju segel daleč nazaj, prav v prazgodovino človeškega rodu. Že od svojega nastanka dalje je človekova vrsta sledila dvema vzporednima tirnicama, to je tako imenovani ženski in moški poti razvoja.

Že v pradavnini je ženska s svojim komaj rojenim bitjem vzpostavila neolajivo čustveno povezavo, odnos, ki ga ne pozna nobena živalska vrsta. Iz te povezanosti se je rodila beseda; beseda je nato prešla v misel, iz govora je nastal pogovor in dogovor. Po »ženski poti« je torej človek v naslednjih fazah svojega telesnega, predvsem pa miselnega razvoja, spoznal pojem etike, estetike in metafizične težnje po vsemočni popolnosti: skratka — v človeku se je rodila duhovna dimenzija. Bolj groba in racionalna moška pot pa je ljudi vodila v nasprotno smer, v svet znanosti, boja za lastnino, ki je predpogoj razredne družbene ureditve, povzročila je vojne in izrodila politično in versko ideologijo. V takšnem socialnem okolju je ženska zadobila drugorazredno vlogo in tudi njeno materinsko poslanstvo je s tem izgubilo svoj prvotni pomen. Patriarhat pa je s tem razvrednotil tudi otroka, ki je od svojega prvega krika pa vse do dobe, ko postane ekonomsko neodvisen, še vedno čustveno in stvarno povezan predvsem z materjo.

Pojem »mladost« zaobjema izredno dolgo obdobje. Mlad človek se nenedoma znajde pred življenjsko odločitvijo, ko mora prestopiti iz ženske na moško pot. Ta preskok je nujen, če hoče človek uspeti v družbi. Uradna in ustaljena ideologija skuša pridobiti na svojo stran mlade, saj bodo morali ravno oni bodočim generacijam posredovati ustajene družbene norme. Mladina pa se takšni prisilni socializaciji, vsestranskemu pritisku staršev, učiteljev in profesorjev ter sredstev javnega obveščanja, danes odločno upira, saj je spoznala nepošteno igro odraslih, njihov dvojen obraz. Brez predsodkov razgali pomanjkljivosti in neskladnosti v »modrosti«

starejših. Seveda pa so reakcije otrok različne: eni se obstoječemu družbenemu ustroju upirajo z revolucionarnostjo, drugi spet reagirajo s psihosomatskimi boleznimi, apatičnostjo, alkoholom ali mamili. So pa tudi taki (in ti so družbi najbolj nevarni, je poudaril dr. Ščuka), ki se potuhnjeno priliznejo odraslim.

Mladi so torej najbolj natančen barometer v naši družbi, je zaključil predavatelj. Če smo pošten, jih torej ne smemo obsojati, saj je mlajša generacija natanko takšna, kakršno smo si s svojim ravnanjem zaslužili.

Tri naše šole med nagrajenimi v Benetkah

Tri naše šole, ki so se lani spomladi udeležile slikarskega ex tempore v Benetkah, bodo prejele nagrade in priznanja na posebni prireditvi, ki bo 10. maja na Trgu sv. Marka v Benetkah ob začetku »Cetrtega slikarskega natečaja ex tempore« v tem mestu.

Bila je nedelja preteklega ponedeljka, ko so se učenci treh šol: osnovne šole F. S. Finžgar iz Barkovlj, osnovne šole Josip Ribičič od Sv. Jakoba in nižje srednje šole F. Erjavec iz Rojana, v spremstvu svojih staršev, udeležili lanskega slikarskega natečaja.

Te dni so šole prejele obvestilo, da so med nagrajenci naslednji učenci: Martin Turk, ki je lani obiskoval drugi razred barkovljanske šole, in Kristina Bezenšek iz tretjega razreda iste šole. Oba sta prejela prvo nagrado. Drugo nagrado je prejela Laura Sgubin, ki je lani obiskovala prvi razred šole J. Ribičič, priznanje pa je prejel v svoji kategoriji Štefan Turk, lani dijak prvega razreda nižje srednje šole F. Erjavec.

Nejasnosti v tolmačenju ministrskega odloka o krajevnih financah SDGZ svetuje počakati z doplačili ki bodo zapadla šele čez mesec dni

Vlada je prve dni marca izdala odlok o urejanju problematike krajevnih financ. Zanimiv je predvsem 15. člen tega odloka, ki predvideva 10-odstotno povišanje raznih dajatev, od obrtnih dovoljenj (licenze komunali) do gradbenih dovoljenj in podobno. Tržaška občinska uprava je te dni izdelala svoje stališče v zvezi s temi poviškami, ki se — po našem mnenju — ne sklada z duhom in besedilom odloka. V prvem odstavku omenjenega člena je namreč rečeno, da poviški pridejo v poštev le za tiste dajatve, ki so morale biti poravnane do dneva, ko je odlok

stopil v veljavo, to je do 2. marca. V drugem odstavku je še dodano, da bo moral vsakdo, ki je predhodno poravnal dajatev pred tem datumom, v roku 60 dni doplačati 10-odstotno razliko.

Tržaška občinska uprava zahteva poravnavo doplačila tudi na tista dovoljenja, ki so zapadla že 31. januarja, pri čemer so najbolj prizadeti trgovci na drobno. Mnenje ostalih občinskih uprav na Tržaškem, kakor tudi na Goriskem, pa je različno in tako je prišlo do določene zmede okoli tega, kdo je dejansko dolžan poravnati doplačilo. Slovensko deželno gospodarsko združenje se je neposredno obrnilo na pristojne urade tržaške Občine, a še ni prejelo pisne obrazložitve sklepa. Rok za vplačilo dodatka zapade 2. maja in zaradi tega SDGZ svetuje svojim članom, naj počakajo z doplačili, dokler ne bo zadeva razčiščena. Za vse dajatve, ki so zapadle tekom marca ali ki bodo zapadle v aprilu, morajo prizadeti upoštevati nova zakonska določila. (ZK)

● **Sindikat upokojujencev miljskega združenja CGIL** prireja jutri, 3. aprila, ob 16.30 v Ljudskem domu pri Koroških praznik za vse člane sindikata. Srečanje bo obenem nudilo priložnost za razgovor o problemih upokojujencev in o borbi za pravice ostarelih.

Danes na Opčinah srečanje z županom

Tržaški župan Staffieri se bo danes udeležil seje rajonskega sveta za Vzhodni Kras, ki bo ob 19. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Srečanje z županom bo posvečeno odprtim vprašanjem, s katerimi se sooča vzhodnokraško prebivalstvo. Tako rajonski svet kot predstavniki raznih organizacij in prebivalstvo samo pričakujejo, da bo tokrat res prišlo do toliko pričakovane srečanja s prvim občanom, potem ko je že dvakrat v zadnjem trenutku odpovedal svoj prihod na Opčine.

Alpinista Kafol in Varnerin ustanovila prvo podjetje za višinska dela »Vertical«

Člana podjetja za višinska dela »Vertical« Ivo Kafol (levo) in Andrea Varnerin

Obstajajo službe oz. dela, ki jim enostavno pravimo... višinska dela. Ta služba je še precej razširjena v Sloveniji, opravljajo pa jo v glavnem vrhunski alpinisti, kot so Tomo Česen, Pavle Kozjek in drugi. Kaj pa so pravzaprav višinska dela? Imenujejo jih tudi nevarna dela, so pa vsa tista fizična opravila, ki jih delavec opravi v nenavadnih oz. nevarnih pogojih. Nekaj

primerov: tipično višinsko delo je barvanje in popraviljanje pročelij stolpnih in raznih palač, čiščenje dimnikov raznih tovarn, barvanje drogov žičnic in ostalih zimsko-turističnih naprav, čiščenje zvonikov cerkva, odstranjevanje gnezdv ptičev in druge nesnage, popraviljanje električnih in plinskih naprav na zunanjih pročeljih in še bi lahko naštevali.

Na Tržaškem, pa tudi v naši deželi ni do pred kratkim sploh bilo takšne službe. Rekli smo do pred kratkim, ker sta prav pred kakim tednom dva vrhunška tržaška alpinista ustanovila družbo »Vertical«; to je prvo podjetje, ki se ukvarja izključno z nevarnimi oz. višinskimi deli. Ustanovitelja, delavca in edina lastnika te družbe sta alpinista: 20-letni Ivo Kafol in 23-letni Andrea Varnerin.

Slovenski alpinist Ivo Kafol je dolgoletni član alpinističnega odseka SPDT in eden najboljših tržaških plezalcev sploh in ne potrebuje posebne predstavitve, Tržačan Andrea Varnerin, imenovan Arci, pa je eden najboljših italijanskih prostih plezalcev, ki ga med drugim sponzorizirajo največje svetovne firme alpinističnega materiala, kot so Samas, Asolo, Camp in druge, dodali pa bi še, da je Arci preplezal celo vrsto prvenstvenih smeri od šeste do devete stopnje na plezalskem območju nad Obalno cestro, kjer sedaj plezajo svetovno znana imena mednarodnega prostega plezanja.

Da bi zvedeli kaj več o njunem bodočem delu, o njunih namenih in o njuni novi gospodarski dejavnosti, ki se je bodo prav gotovo posluževala mnoga podjetja, pa tudi posamezniki, smo se pogovorili z njima.

»Kaj si obetata od tega vajinega novega dela, ki je pravzaprav prava

neznanka v krajevni gospodarski in tudi širši delovni stvarnosti?»

»Kako naj bi začela? Če hoče človek živeti, mora pač delati, delo pa mora biti, oz. naj bi bilo tako, da bi se z njim posameznik čim bolj uresničil in čim bolj izkoristil svoje izkušnje in znanje. Midva sva alpinista in kot taka sva si v dolgih letih plezarije in jamarstva nabrala mnogo izkušenj alpinistične in jamarke vrhne tehnike. Po drugi strani pa sva zvedela, da pri nas ne obstaja nobena služba za višinska dela, čeprav je vedno precej povpraševanja po tem. Trdo sva poprijela za delo, se pozanimala za možnosti tržišča, nakupila potrebni material, pred kratkim pa sva družbo »Vertical« tudi uradno registrirala. Usluge sva že ponudila velikim podjetjem in ustanovam, od SIP do Dežele in večjim tovarnam industrijske cone, in meniva, da bo delo kaj hitro steklo.«

»Na kakšne ponudbe dela pravzaprav računata?»

»Trst ima mnogo starih poslopj, ki potrebujejo radikalnih popravil. Poleg tega so gasilske premične lestve zelo drage, pa tudi ne sežejo povsod, mi pa se lahko spustimo, oz. povzpnejo kamor pač želimo... Naše usluge so torej cenejše, so pa tudi na določeni profesionalni ravni, saj imamo za sabo trda leta alpinizma in treningov.«

DUŠAN JELINČIČ

Minister Granelli podaljšal mandat zaradi kriznega stanja Fulvio Anzellotti še za nedoločen čas izredni komisar Raziskovalnega območja

Fulvio Anzellotti ostaja na čelu Območja za znanstvene in tehnološke raziskave. Minister za znanstveno raziskovanje Luigi Granelli mu je namreč podaljšal mandat v svojstvu izrednega komisarja za nedoločen čas. Mandat mu je zapadel 31. marca in minister se je odločil za njegovo podaljšanje, da bi zagotovil kontinuiteto upravljanja Raziskovalnega območja, pa tudi zato, ker so drugačne rešitve v tem trenutku težko uresničljive tudi spriču vladne krize. Tako je rečeno v tiskovnem sporočilu, ki ga je včeraj izdalo samo ministrstvo.

S tem ukrepom je zapečaten izredno stanje, ki vlada že več kot leto dni v vodstvu Raziskovalnega območja oziroma konzorcija za njegovo upravljanje. Za takšno stanje pa je minister le deloma odgovoren. V njegovi pristojnosti je namreč res imenovanje predsednika upravnega sveta, za sestavo slednjega pa imajo odločilno besedo krajevne uprave. In prav tu je glavni vozel, pri katerem se je zataknila vsa zadeva, saj stranke deželne vladne večine ne morejo ali nečejo najti sporazuma o tem, kdo naj sedi v upravnem svetu.

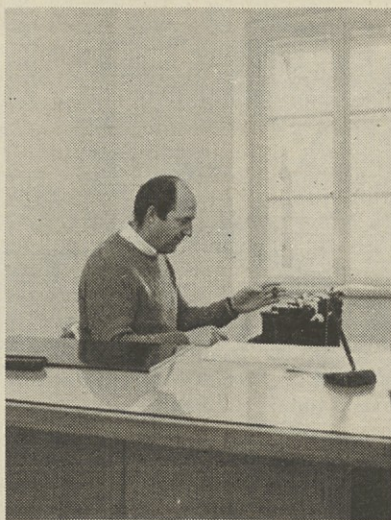
Število članov upravnega sveta je bilo z zakonom št. 26 iz leta 1986 (bolje znanim kot »paket za Trst«) zmanjšano od 21 na 11. Kot rečeno, bi predsednika moral imenovati minister, in sicer upoštevajoč mnenje deželne uprave Furlanije-Juljske krajine. Slednja bi v svetu vsekakor morala imeti enega zastopnika, enako kot Tržaška občina, Tržaška pokrajina, Kraška gorska skupnost in najbolj reprezentativna krajeva sindikalna organizacija. Poleg tega bi vsak po dva člana morala imenovati deželni svet in občni zbor članov konzorcija.

Vsa ta mesta pa so še vedno nezasedena. Stranke deželne vladne večine se pač ne morejo sporazumeti za njihovo »porazdelitev«, še poseben problem pa predstavlja imenovanje predsednika. Pred časom so se bile dogovorile, da bo to postal melonarski prvak Manlio Cecovini. To je bilo tedaj, ko je Cecovini moral odstopiti mesto tržaškega župana demokristjani Francu Richettiju. Odtlej pa je minilo že precej časa in marsikaj se je medtem spremenilo tudi v vodstvu tržaške občinske uprave. Vse kaže, da zdaj partnerji LpT ne nameravajo spoštovati starega dogovora, to pa ni tako enostavno, saj je to imenovanje povezano z drugimi in lahko bi se sprožila verižna reakcija prelomljenih dogovorov. V zadnjih časih pa so se vsekakor že pojavljala imena nekaterih morebitnih protikandidatov. Tako se je npr. govorilo o Giorgiu Rossu Cicogni, ki je svetovalec ministra za znanstvene raziskave, sicer pa Tržčan.

Vprašanje sestave upravnega sveta Raziskovalnega območja ni in ne more biti brez pomena za našo narodnostno skupnost, saj konec koncev gre za upravitelje ustanove, ki je zasedla oziroma zasegla velike površine slovenske zemlje in ki bi se v bodočnosti lahko še širila. Koordinacijsko združenje kraških vasi se že dalj časa in povsem upravičeno zavzema za to, da bi krajevno prebivalstvo bilo v svetu neposredno zastopano, seveda s kompetentnim predstavnikom. To stališče resnici na ljubo ni ostalo čisto brez odmeva niti na pogajanjih med strankami deželne vladne večine, saj ga na njih zagovarja SSK. Seveda bo kraško prebivalstvo v širšem smislu zastopano v upravnem svetu prek Kraške gorske skupnosti, kateri pritiče, kot rečeno, eno mesto. A zakaj naj bi zahtevali Koordinacijskega združenja kraških vasi ne ustregla občinska, pokrajinska ali deželna uprava?

Po enem letu in pol od začasnega zaprtja

V Bazovici spet odprli krajevni občinski urad

Delegat Aleksander Mužina za delovno mizo

V Bazovici so predvčerajšnjim spet odprli občinski urad, ki so ga pred približno poldrugim letom zaprli zaradi pomanjkanja osebja, pa tudi iz drugih, zlasti prostorskih razlogov. Prebivalstvo Bazovice, pa tudi sosednjih Padrič in Gropade, odsele ne bo treba po vsak dokument do Opčin, kjer je osrednji rajonski urad ali, kot pravijo,

občinska izpostava. Za razne usluge — izdajanje potrdil o stalnem bivališču, o državljanstvu, o prostem stanju, izdajanje družinskih listov, osebnih izkaznic, delovnih knjižic in drugih storitev anagrafskega in matičnega urada, overjevanje podpisov in kopij dokumentov, namenjenih javni upravi, slik itd., pa tudi izdajanje nadomestnih izjav raznih potrdil in javnih aktov — bo skrbel občinski uradnik ali delegat Aleksander Mužina, ki ima že dolgoletne izkušnje s tovrstnim delom, saj je vodil občinske izpostave v Šklednju in na Kolonji, nakar je bil premeščen v občinsko izpostavo vzhodnokraškega rajona na Opčine. Novi delegat ima tudi to prednost, da je domačin iz Gropade in zato zelo dobro pozna ljudi in problematiko teh krajev, in kar je najpomembnejše, povsem obvlada slovenski jezik.

Treba je sicer povedati, da bo novi delegat večino omenjenih uslug lahko opravljal le posredno, ker nima na razpolago anagrafskega računalniškega terminala, kakršen je na Opčinah, kljub temu pa je prenovljeni urad, ki se nahaja v Grudnovi ulici 49 (ob cesti, ki vodi proti mejnemu prehodu za Lipico), velika pridobitev za najbolj vzhodni predel Vzhodnega Krasa. Sedaj je seveda pričakovati, da bo občinska uprava, ki je poskrbela za preureditev prostorov in namestitve uradnika-delegata, poskrbela še za anagrafski terminal in tako zagotovila neposredno vse potrebne usluge.

Čeprav so urad v Bazovici šele odprli in večina prebivalstva sploh še ni seznanjena s tem razveseljivim dejstvom, je imel Aleksander Mužina že prvi dan kar precej dela, kar pomeni, da je bilo odprtje podružnice openskega krajevnega občinskega urada res potrebno. Zato bi bila velika škoda, če bi bil bazovski urad prisiljen delovati s prekinitvami, kar je sicer stvarna nevarnost. Znano je namreč, da šteje vzhodnokraška rajonska izpostava samo tri uradniške moči (dve na Opčinah in sedaj eno v Bazovici), in če ena zaradi dopustov, boleznih ali drugih razlogov začasno odpade, bodo tudi urad v Bazovici, ki sedaj posluje vsak dan od 8. do 10. ure, prisiljeni začasno zapreti in bodo Bazovci spet morali romati do Opčin.

Rajonski svet se je že zavzel za to, da bi dodelili občinskemu uradu še kakšno dodatno delovno moč, upati je le, da bo tržaška občinska uprava to tudi upoštevala.

Prvoaprilske verige

Tudi letos brez prvoaprilskih šal ni šlo! Naši ostroumni bralci sicer niso nasledili »provokaciji« z balonom nad Bazovico, prav tako tve as poslušalci Radia Opčine niso zmenili za »obisk« Spandauskih baletnikov na Opčinah. Verige, s katerimi so neznanci v noči med torkom in sredo vkleknili vhodna vrata italijanskega znanstvenega liceja Galilei v Ul. Mameli 4, pa so bile sila resna zadeva. Preden jih je pokrajinski kovač razklenil in tako omogočil ukaželnim dijakom vhod v šolo, so si jih namreč ogledali tudi policaji...

Uslužbenci Verdija izgubljajo potrpljenje

»Če do 10. aprila ne bo novega superintendanta, bomo stavkali«

Uslužbenci opernega gledališča Verdi so zaskrbljeni. Včeraj dopoldne so se zbrali na skupščini in zagrozili s stavko, če se ne bodo premaknili z mrtev točke številni in hudi problemi, ki tarejo njihovo ustanovo, začeni s imenovanjem novega superintendanta.

Minili sta že dve leti, odkar je s tega mesta odstopil prof. Giampaolo De Ferri, stranke upravne večine v tržaški občini pa se še vedno niso sporazumele o človeku, ki naj bi ga zamenjal. To je prišlo do izraza tudi na včerajšnji skupščini. Na njej sta namreč posegla predstavnika KD in PSI in v bistvu priznala, da rešitve še ni na obzoru. Nastopil je tudi zastopnik KPI, in sicer s konkretnim predlogom: superintendant Verdija naj bi postal sedanjí načelnik glasbenega odseka občinskega gledališča v Tržiču Carlo De Incontrera.

Ob koncu daljše razprave je skupščina sprejela stališče, da bodo uslužbenci stavkali za nedoločen čas od 10. aprila dalje, če medtem ne bo vprašanje rešeno. Stališče ni bilo sprejeto soglasno, saj je predstavnik sindikata UIL iz protesta zapustil zborovanje. Mogoče pa bo vsaj do delne razjasnitve prišlo 6. aprila, ko bo župan Staffieri sprejel predstavnike uslužbencev.

Vprašanje superintendanta pa ni edino, ki tare gledališče Verdi. Gledališče bi se med drugim moralo v najkrajšem času preseliti, da bi lahko stekla obnovitvena dela v njegovem poslopu, a še danes ni prav jasno,

kam. Poleg tega Verdi deluje sredi velikih finančnih in drugih težav, kot vsa ostala operna gledališča v državi. Skupščina uslužbencev je včeraj sprejela ostro resolucijo, s katero se je med drugim zavzela za čimprejšnjo odobritev že nešteto krat objavljenih reforme. Resolucija pa še posebej podčrta potrebo po takšnem javnem financiranju opernih gledališč, da bi leta lahko načrtovala svojo dejavnost za nekaj let naprej.

Sto let esperanta

V Ljudski knjižnici v Ul. Teatro romano 7 bo Tržaško esperantistično združenje v soboto, 4. aprila, odprlo razstavo Sto let esperanta 1887-1987. To bo uvod v proslavljanje stoletnice esperanta, ki poteka to leto. Odprtje razstave bo ob 11. uri.

Na današnji dan pred 10 leti nas je zapustil

Pepi Škabar

S hvaležnostjo se ga spominja

Irma z družino

Okrogla miza KPI o problemih upokoencev

Sodobna družba je ostarele obsodila na socialno smrt

Ostarele osebe je sodobna industrijska družba obsodila na osamelost in s tem na socialno smrt. Število ostarelih pa povsod, posebno pa v našem mestu, neustavljivo narašča. Kljub temu se tako imenovani produktivni sloji za stanovanjske, zdravstvene in družbene težave starih ljudi sploh ne zmenijo več. To vprašanje je bilo v središču razprave včerajšnje okrogle mize z naslovom: »Starost, čas življenja«, ki jo je v dvorani hotela Excelsior priredila tržaška okroga miza KPI. Tiskovni tajništva KPI Ester Pacor, psihater Giovanna Del Giudice, predstavnik sindikata CGIL Bruno Degrassi in komisar ITIS (zavoda, ki skrbi za domove ostarelih), Giorgio Satti.

Ester Pacor je v svojem referatu predstavila poslušalcem predloge svoje stranke za izboljšanje življenjskih razmer na rob družbe potisnjenih ostarelih ljudi. Socialni problem vseh, ki so prekoračili mejo »tretje starosti«, dobi v našem mestu še posebno velike razsežnosti, saj predstavljajo dobro četrtino vsega prebivalstva stari ljudje. »Vsi moramo upreti pogled v bodočnost, v kateri bo dovolj prostora tudi za upokoence. Presnovati je treba torej socialno in zdravstveno službo, znižati davčne dajatve, odpraviti plačevanje zdravstvenih uslug in omogočiti ostarelim primerne in udobne stanovanjske razmere. Naši predlogi stremijo predvsem k ponovnemu druž-

benemu ovrednotenju ostarelih, ki lahko s svojimi življenjskimi izkušnjami še vedno prispevajo k socialni rasti naše družbe. Nasilna prekinitev delovnega razmerja obsodi upokoence na popolno osamelost. KPI predlaga zato ponovno vključitev ostarelih v svet dela in s tem družbenih in družabnih razmerij.«

Občinska uprava bo morala z vso resnostjo vzeti v poštev pereče vprašanje, ki zadeva pomanjkanje primernih prostorov in gradnja novih stanovanjskih kompleksov za upokoence, ta hvalevreden namen pa ostaja vsaj za sedaj le na papirju.

Predavatelji so se v svojih posegih dotaknili tudi nadvse pomembnega problema premajhnega števila domov za ostarele (za sprejem v te domove morajo namreč upokoenci čakati tudi po več let) in pomanjkljive nege po domovih, ki jo deželni zakon sicer predvideva, a je občinska uprava še ni dosledno uresničila. Ta zakon pa bi obenem omogočil odprtje novih delovnih mest za bolničarje in socialne delavce.

Za dosego ciljev, ki jih je v hotelu Excelsior predstavila KPI, pa se bodo morale še dolgo boriti vse politične demokratične sile, ki se zavedajo, da je takšno teptanje pravic ostarelih ljudi sramotno za našo tako imenovano civilizirano družbo.

Odgovor na radijsko oddajo »Klič 3131«

V NŠK uspelo predavanje o polpretekli zgodovini

O naši polpretekli zgodovini se laže izreka to ter iščejo v njej tudi odgovore za marsikatero današnje politično situacijo ljudje, ki so dogodke tedanjega časa sami doživljali. Veliko težja sta stališče in položaj mladih, ki jim niti okolje niti šola ne daje dovolj gradiva, na katerem bi lahko gradili temelje svojemu znanju, svojim spoznavanjem in svojim bodočim, tudi političnim opredelitvam. Zato je treba o zgodovini pisati, pisati objektivno o vsem, tudi o najbolj kočljivih problemih spoznavanju vsega, kar k naši preteklosti in zgodovini spada, sami presegali in se tudi pravilno odločali, ko bodo stali pred svojimi življenjskimi izbarami in si ustvarjali svoj pogled na probleme sveta.

To so v nekaj besedah vsebina, pa tudi sklepne ocene predavanja, oziroma skupnih razmišljanj po popoldnevu, ki sta ga v prostorih Odseka za zgodovino pri NŠK skupno organizirala Zveza vojnih invalidov NOV in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje. Na predavanju z naslovom »Izkrivljena podoba tržaške preteklosti v italijanski radijski oddaji Klič 3131«, so o tej zanimivi ter pomembni tematiki spregovorili trije strokovnjaki, in sicer dolgoletni odgovorni urednik našega dnevnika Stanislav Renko, novinar in komentator Vojmir Tavčar in ravnatelj NŠK Milan Pahor.

Njihovo izvajanje se je začelo s poslušanjem oddaje, ki je bila na progra-

mu radijskega omrežja RAI 2 10. februarja letos in je bila posvečena vprašanju fojb. Odlomke oddaje so govorniki dopolnili in obogatili s svojimi izjavami o tem, kaj pravzaprav beseda fojba v resnici pomeni, kako so potekali številni dogodki med in ob koncu svetovne vojne, kaj hočejo desničarski krogi v Trstu z obujanjem le-teh in izkrivljanjem resnice o njihovem poteku tudi doseči.

Sklep predavateljev je bil, da je treba o naši zgodovini čim več pisati, z to pisanje zaobjeti vse dogodke, ker bo le takšno pristopanje k spoznavanju zgodovine pošteno in s strani mladih tudi sprejemljivo.

Udeležba na predavanju je bila zelo dobra. Na žalost so zopet manjkali mladi, katerim je bila tematika predavanja predvsem namenjena. Uspeh predavanja pa kljub temu kaže, da je treba s takšnimi pobudami nadaljevati, pri tem pa stremeti, da bodo predavanja in pogovori in srečanja o naši zgodovini pritegnili tudi naše mlade. (N. L.)

■ Danes se bo na povabilo deželne odbornika za zdravstvo Renzullija sestala skupina znanstvenikov, ki bodo v prihodnjih dneh proučevali sicer sporadično prisotnost škodljivega svinca v zraku, kar pa ni posledica černobilskega jedrskega sevanja. Po končanem delu bodo znanstveniki predložili izide meritev pristojnim nadzorim telesom.

Dr. Pavel Fonda gost Skupine 85

Skupina 85 nadaljuje svoj cikel predavanj na temo »Prisotnost in prispevek slovenske kulture v Trstu«, ki jih prireja v sodelovanju z deželnim zavodom IRRSAE. Jutri, 3. t. m., bo ob 16.30 v dvorani Ferrero v Ul. Univerzita 7, dr. Pavel Fonda predaval o družbeni in kulturni podobi mesta v psihoanalitskem kontekstu.

Letni urnik trgovin

Jestvine, drogerije, cvetličarne: od 8.00 do 13.00, popoldne od 17.00 do 19.30.

Pekarne in mlekarne: od 7.40 do 13.00, popoldne od 17.30 do 19.30.

Sadje in zelenjava: od 7.40 do 14.00, na dan pred prazniki od 7.40 do 13.00 in od 17.00 do 19.30.

Oblačila in obutev: od 8.30 do 13.00, popoldne od 16.00 do 20.00.

Tehnični artikli, rezervni deli za avtomobile in podobno: od 8.30 do 12.30, popoldne od 15.00 do 19.00.

Dnevi tedenskih počitkov ostanejo nespremenjeni.

V soboto uradna predstavitev Rilkejeve pešpoti v Sosljanu

Predstavniki devinsko-nabrežinske občine, tržaške pokrajine in Avtonomne letoviščarske in turistične ustanove bodo v soboto, 4. aprila, ob 10. uri na sedežu Avtonomne letoviščarske in turistične ustanove v Sosljanu predstavili tisku Rilkejevo pešpot.

Odprtje te sugestivne steze, ki se vije nad Sosljanskim zalivom do Devina sovпада z evropskim letom, posvečenim zaščiti in ovrednotenju narave. Ob tej priložnosti bo v prostorih omenjene letoviščarske ustanove v Sosljanu tudi otvoritev fotografske razstave Pina Sfrecole. Zbirka fotografij, ki nosi naslov »Rilkejev sen«, je povsem originalna, saj je skušal avtor ujeti najizrazitejše in najsugestivnejše koticke te nadmorske steze, ki je umetniško navdihovala pesnika Rainerja Maria Rilkeja.

Razstava bo predvidoma odprta ob delavnikih med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro, ob praznikih pa od 10. do 13. Uradno odprtje Rilkejeve pešpoti pa bo 11. aprila.

Cavallo o onesnaženosti ozračja na Tržaškem

Po odgovoru predsednika deželne vlade Biasuttija na njegovo interpelacijo, v katerem je ta priznal, da še obstaja radioaktivno onesnaženje ozračja na Tržaškem, mu je deželni svetovalec Proletarske demokracije Giorgio Cavallo naslovil včeraj o isti tematiki odprto pismo. V njem ugotavlja, da se v Trstu pojav nadaljuje in zadobiva značaj stalnosti, s konicami onesnaženosti, ki za petkrat do šestkrat presegajo normalne meje. Cavallo pri tem ugotavlja, da je treba ugotoviti izvor radioaktivnega sevanja (ki je po njegovem v lokalnem industrijskem obratu) in svetuje, da bolje in bolj koordinirano izkoristijo prečišne in stalne merilne naprave, s katerimi razpolagajo Krajevna zdravstvena enota, univerza in ACEGA.

Mačkam stregli po življenju

Skupina neznanih neprijateljev živali je v torek zvečer z nafto polila nekaj žabojev na dvorišču poslopja v Ul. Bergamino 17, očitno z namenom, da bi jih zažgala. V teh zabojih ima svoje zavetišče nekaj tamkajšnjih mačk. Nekateri stanovalci so domnevne požigalce presenetili, le-ti pa so jo urno popihali. V preteklih tednih so bili zaboji za mačke že nekajkrat tarča podobnih izpadov.

Predavanje o arheologiji v rojanski šoli

Učenci V. razreda OŠ Bazoviški junaki v Rojanu

24. marca 1987 nas je obiskal Stanko Flego, ki se ukvarja z arheologijo in nam je predaval diapozitive o arheoloških najdbah na tržaškem Krasu.

Zvedeli smo, da na Tržaškem ni okostij in orodja prvih ljudi (prehod iz opice v človeka). To pa zato, ker so praljudje živeli v Afriki in ne v Evropi.

Najstarejša odkritja pri nas so stara približno 500.000 let (Homo erectus). Ob tej trditvi pa je nastalo vprašanje: kako arheologi lahko izračunajo približno starost arheoloških odkritij? Odgovor je bil naslednji: vsi predmeti so narejeni na določen način in vsak način grajenja pripada neki dobi. Tako lahko, po njihovi strukturi, določimo starost predmeta. Nismo pa pomislili, da je še drugačen način, kako prepoznati starost prazgodovinskih najdb. Da bi jih našli, so arheologi morali prekopavati zemljo. Kot vemo, so v zemlji razne plasti z različnimi kompozicijami prsti. Vsaka od plasti ima določeno starost, zato lahko sklepamo po starosti plasti zemlje, koliko je stara najdba.

V kamni dobi so ljudje izdelovali orodje in orožje predvsem iz kremenjaka, ki je najtrši kamen. V tej dobi so ljudje živeli v jamah, ker niso še znali

graditi hiš. Jame so jih tako varovale pred mrazom, dežjem in zvermi.

Kmalu nato je človek spoznal glino. Začel jo je oblikovati in žgati, da se je strdila. To se je dogajalo do odkritja bakra. Iz bakra je človek izdeloval orodje, orožje in razne posode. Baker pa je bil zelo krhek, zato je človek naredil zlino iz bakra in cinka. Nastal je bron. Po bronasti dobi je človek odkril železo.

Končno je po dolgem času odkril pisačo. Od takrat se je končala prazgodovina in se je začela zgodovina. Človek ni živel več v jami, ampak v hišah. Poleg tega so arheologi odkrili rimske vaze, grobnice, posode, kovance iz bronu in druge izdelke. Našli so celo bronasto čelado in v »grobnih vazah« čudne posode, za katere mislijo, da so služile za solze sorodnikov umrlega.

Predavanje Stanka Flego je bilo izredno zanimivo in poučno. Prisrčno se mu zahvaljujemo in upamo, da nas bo še kdaj obiskal.

gledališča

ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 bo Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine ponovilo Pirandellovo delo NOČOJ BOMO IMPROVIZIRALI. Režija G. Patroni Griffi. V abonmaju odrezek št. 9. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pašazi Protti. Ponovitve do nedelje, 5. t. m.

VERDI

V soboto ob 17. uri (red S) bo na sporedu šesta predstava de Banfieldove opere LJUBEZENSKA PISMA LORDA BYRONA (dirigent Spiros Argiris, režija Gianfranco Ventura) in IL CARILLON MAGICO (dirigent Luciano Rosada).

Kulturni dom - Nova Gorica
Danes ob 20.30 v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici: 6. KONCERT za rdeči glasbeni abonma in izven. Igral go SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE.

koncerti

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V soboto, 4. aprila, ob 20. uri KONCERT ČRNSKIH DUHOVNIH PESMI komorne zbor LOKA iz Škofje Loke. Recital: Martin L. King - črni Gandhi Amerike; Mati Afrika - izbor afriške poezije. Sodelujejo še Vera Mlejnik - sopran; Milenko Arnejšek - klavir ter instrumentalisti glasbenih šol iz Ljubljane in Škofje Loke.

kino

ARISTON - Dvorana zasedena.
EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 Ultimo tango a Parigi, dram., Fr.-It. 1973, 129'; r. Bernardo Bertolucci; i. Marlon Brando, Marie Schneider, □□
EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 Via Monteleone, dram., it. 1986, 103'; r. Carlo Vanzina; i. Carol Alt, Renee Simonson.
GRATTACIELO - 16.00, 22.15 Platoon, vojni, ZDA 1986, 115'; r. Oliver Stone; i. Tom Berenger, Villem Dafoe.
NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Moana Pozzi in concerto per flauto solista, porn., □□
NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Wanted vivo o morto, krim., ZDA 1987, 100'; r. Gary Sherman; i. Rutges Hauer, Gene Simmons.
NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Il declino dell'impero americano, dram., Kan. 1986, 100'; r. D. Arcand; i. D. Michel, D. Berryman □□
FENICE - 17.30, 22.15, Nessuna pietà, dram., ZDA 1986, 107'; r. Richard Pearce; i. Kim Basinger, Richard Gere.
MIGNON - 16.00, 22.15 Il colore dei soldi, krim., ZDA 1986, 120'; r. Martin Scorsese; i. Paul Newman, Tom Cruise.
EDEN - 15.30, 22.00 Coppe di champagne, porn., □□

CAPITOL - 16.30 - 22.00 Crocodile Dundee, kom., Avstral., 1986, 102'; r. Peter Fairman; i. Paul Hogan, Linda Kozlowsky.

ALCIONE - Zaprt zaradi popravil.
LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 Shinig, krim., ZDA 1980, 100'; r. Stanley Kubrick; i. Jack Nicholson, Shelley Duvall.
VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 Noi uomini duri, kom., It. 1987, 100'; r. Maurizio Ponzi; i. Renato Pozzetto, Enrico Montesano.

RADIO - 15.30, 21.30 Ursula, roulette del piacere, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je na ogled razstava del LOJZETA LOGARJA.

V umetnostni galeriji Cartesius bodo v soboto, 4. aprila, ob 18. uri odprli razstavo slikarja MARINA SORMANJA.

V umetnostni galeriji Malcanton je na ogled razstava del ROSWITHE WULTZ.

razna obvestila

KD Rovte-Kolonkovec vabi člane in prijatelje na redni občni zbor, ki bo v soboto, 4. aprila, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju na sedežu društva v Ul. Monte Sernio 27.

KD I. Grbec v sodelovanju s košarkarskim klubom CICIBONA priredi TEČAJ MODERNIH PLESOV, ki bo ob torkih in petkih od 17.30 do 19. ure. Informacije in vpisovanje pred pričetkom vaj v društvenih prostorih, Ul. di Servola 124.

Sindikalna zveza upokojencev SPI - CGIL s Kolonkovec vabi vse člane in prijatelje na skupščino, ki bo danes, 2. aprila, ob 18. uri na sedežu KD Rovte-Kolonkovec - Ul. Monte Sernio 27, kjer bo potekala razprava o predlogih za izboljšanje splošnih življenjskih pogojev upokojencev in ostarelih ljudi. Predloge bo sindikalna zveza CGIL izročila vladi.

SKD Barkovlje obvešča, da bo danes, 2. aprila, ob 20.30 redna odborova seja.

Slovensko planinsko društvo Trst sporoča, da bo 33. REDNI OBČNI ZBOR jutri, 3. aprila, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, II. nadstropje.

OBVESTILO ZA UČITELJE

Sindikat slovenske šole

obvešča, da je po ministrski odredbi št. 75 od 18. marca t. l. učiteljski natečaj še dalje odložen.

Nadaljnje odločitve bodo objavljene v Uradnem listu od 20. junija.

Veleblagovnica Tolentino

obvešča, da je v teku
RAZPRODAJA S POPUSTI

od 30 do 80%

pri oblačilih za moške in ženske ter pri spodnjem perilu.

TRST
Ul. XXX Ottobre 5
Tel. 61600

GLASBENA MATICA SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostovanje Opere SNG Maribor

ANTON FOERSTER

Gorenjski slavček

Dirigent STANE JURGEČ

V soboto, 4. aprila, ob 20.30. Zaradi neposrednega radijskega prenosa se bo predstava začela TOČNO ob 20.30.

V nedeljo, 5. aprila, ob 16. uri.

Prodaja vstopnic od 10. do 14. ter od 17. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma (tel.: 734265).

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV ZVEZA PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

V sodelovanju z

DRUŠTVOM SLOVENCEV MILJSKE OBČINE

PRIMORSKA POJE

V nedeljo, 5. aprila, ob 17. uri v Ljudskem domu pri Korošcih

TK Galerija

V sodelovanju s Taborom mladih in z Društvom zamejskih likovnikov

v a b i

danes, 2. aprila, ob 18. uri na otvoritev slikarske razstave.

Ani Tretjak
in
Sergej Glinkov

Ob 20. uri v SKD Tabor na Opčinah videofilmi Alda Castelpietra in Sergija Cesarja ter originalna glasba Anastazije Purrič po navdihu slik na razstavi. SODELUJETA:

Nurja Kanzian - flavta in
Katja Gregori - oboa

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 2. aprila
FRANC

Sonce vzide ob 5.44 in zatone ob 18.33
Dolžina dneva 12.49 — Luna vzide ob 7.16 in zahaja ob 18.33
Jutri, PETEK, 3. aprila
RIHARD

PLIMOVANJE DANES: ob 6.17 najnižja -44 cm, ob 12.25 najvišja 18 cm, ob 17.34 najnižja -17 cm, ob 23.48 najvišja 41 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10 stopinj, zračni tlak 1012,1 mb pada, veter 22 km na uro severovzhodnik, sunki 50 km na uro, vlaga 43-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 7,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sabrina Ciacchi, Simon Rožac, Maddalena Bevilacqua, Marco Rocco, Sara Albertini.

UMRLI SO: 74-letni Angelo Faraguna, 83-letna Eufemia Bratovich, 83-letna Aurora Didak, 70-letni Giovanni Visintin, 76-letni Bruno Rovis, 87-letni Natale Calabrese, 67-letni Angelo Stoka, 73-letna Giustina Zupin, 67-letni Mario Gradara.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 30. marca, do sobote, 4. aprila 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (Milje).
NABREŽINA (tel. 200466), **BOLJUNEC** (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).
NABREŽINA (tel. 200466), **BOLJUNEC** (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

štiridesetletnica gledališkega dela Silvija Kobala

Arthur Miller

SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA

Režija: MARIO URŠIČ

Danes, 2. aprila, ob 19. uri — IZVEN ABONMAJA

CASSA RURALE ED ARTIGIANA DOBERDO DEL LAGO
KMEČKO OBRTNA HRANILNICA DOBERDOB

razne prireditve

KD Slovan - Padriče priredi predavanje z diapozitivi Dušana Jelenciča KAKORUM 86, ki bo v zadržnih prostorih v Padričah, v torek, 7. t. m., ob 20.30.

Glasbena matica - Trst vabi na nastop, ki bo jutri, 3. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani, Ul. Ruggero Manna 29.

DNE Z ANIMACIJO v soboto, 4. t. m., ob 16. uri. Pridite, zabavno bo!

izleti

KD Rovte-Kolonkovec priredi dvodnevni izlet 19. in 20. aprila v ROVINJ. Vpisovanja v Ul. Monte Sernio 27 ob sobotah od 8. do 10. ure ali tel. 827528 ob uri kosila.

mali oglasi

KTM 125 RV — GS leta 1981 v zelo dobrem stanju. Prodajam za dogovorljivo ceno — 1.500.000 lir. Tel. na št. 0481/882174.

PRODAJ zazidljivo zemljišče v Dobrodu. Tel. v večernih urah na št. 040/225058.

PRODAJ FIAT 500 L. Tel. 299537 ali pa 225293.

UNIVERZITETNI študent nudi lekcije iz matematike in fizike za nižje in višje srednje šole. Tel. 229347.

V ROJANU prodajam stanovanje samo privatnikom: kuhinja, dnevna soba, spalna soba, sobica in kopalnica, 2 balkona, centralna kurjava in klet. Tel. 723671 ali 417814.

OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lonjerju. Toči belo in črno vino.

GOSTILNA išče kuharsko pomočnico. Delavne ure po dogovoru. Pismene ponudbe poslati na Oglasi oddelku Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro »Kuharska pomočnica«.

IŠCEM kuharico. Pismene ponudbe poslati na Oglasi oddelku Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro »Novice«.

PRODAJ dirkalno kolo PINARELLO model montello SLX, rabljeno 3 mesece. Tel. od 13.30 do 14.30 ali v večernih urah na št. 0481/30890.

OSMICO je odprl Alojz Milič — Repen 49.

V BORŠTU je odprl osmico Ljubomir Petaros.

V RICMANJIH sta brata Krašovec odprla osmico. Toči belo in črno vino.

menjalnica

1. 4. 1987

Ameriški dolar	1280.—	Japonski jen	8.20
Nemška marka	710.50	Švicarski frank	850.—
Francoski frank	212.—	Avstrijski šiling	100.70
Holandski florint	628.—	Norveška krona	186.—
Belgijski frank	33.30	Švedska krona	201.—
Funt šterling	2050.—	Portugalski eskudo	8.70
Irski šterling	1880.—	Španska peseta	9.60
Danska krona	185.50	Avstralski dolar	860.—
Grška dramma	9.20	Debeli dinar	1.70
Kanadski dolar	960.—	Drobni dinar	1.70

BCIB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881
Agencija Domjo 831-131

Avtomobil in človek

ivan fischer

Široka ponudba različnih vozil 4x4 v proizvodnem programu turinske LANCIE

Še pred nekaj leti je bil pogon na vsa štiri kolesa v bistvu domena izključno terenskih vozil, ki so bila namenjena delu v težkih vremenskih in terenskih razmerah. Osební avti s štiri pogonskimi kolesi so bili kar se da redki: tu je bil samo angleški range rover in pa nekaj ogromnih in požrešnih ameriških jeepov. V začetku osemdesetih let pa so se stvari bistveno spremenile. Najprej so Nemci vrgli na tržišče svoj kupe audi quattro, ki pa je bil za povprečnega smrtnika nedosegljiv, spriču visoke cene, zatem pa je leta 1983 Fiat predstavil svojega malčka pando s pogonom na vsa štiri kolesa. Od takrat se je število majhnih in srednjih limuzin, ki se ne bojijo vremena in terena zelo hitro pomnožilo in danes imamo ogromno izbiro večjih in manjših avtov s pogonom na vsa štiri kolesa.

Najpopolnejšo ponudbo ima najbrž turinska Lancia, saj obsega majhno limuzino Y10, gre preko prisme 4WD, do poskočne delte 4WD in športne delte S4. Kot vidimo je izbira zelo široka ne samo kar zadeva model, temveč tudi kar zadeva sistem prenosa moči. Y10 ima v normalnih okoliščinah pogon samo na prednji kolesi, integralni prenos moči pa lahko vključimo s preprostim pritiskom na gumb na armaturni plošči. V hipu postane Lancia malček kos strminam, blatu, snegu, skratka tudi najbolj spolzki cesti. Pri tem pa nikoli ne smemo pozabiti, da Y10 ni terensko vozilo, temveč družinski avto.

Da niso terenska vozila drži tudi za vse ostale Lanciine modele. Prisma 4WD, ki jo poganja 4-valjni dvolitrski bencinski motor, je zanesljiva limuzina višjega srednjega razreda, z zmogljivostmi, ki so za ta razred primerne. Štirikolesni pogon je vedno vključen, v kočljivih situacijah pa imamo možnost, da s pritiskom na gumb na armaturni plošči blokiramo zadnji diferencial, ki je opremljen z viskoznim Fergusonovim zglobov. Tudi v tem primeru imamo torej družinsko limuzino

ki je kos vsakršnemu terenu in vas ne bo pustila na cedilu niti v izredno težkih razmerah.

Podobno velja za delto 4WD. V tem primeru gre za skoraj športni avto, saj ga poganja štirivaljni dvolitrski motor s turbinskim polnilnikom, z odličnim gredama, ki se obračata v nasprotno smer in z overboostom. Delta je opremljena z zadnjim diferencialom tipa »torsen«, se pravi z diferencialom, ki je občutljiv na navor, tako da samodejno odloča, kateremu kolesu je treba prenesti več moči. Tudi delta ima viskozni Fergusonov zglobov. Rezultat je skrajno pozitiven. Delta 4WD je priplepljena na cesto v še tako ostrem ovinku in vozite jo lahko po spolzkem cestišču brez večjih problemov.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Nilde Jotti - pomembna in lepa novost

Prijetno presenečenje — tako so tudi tržaške ženske, s katerimi sem se bežno pogovorila v dneh poizvedovalnega mandata Nilde Jotti, ocenjevale poveritev tako odgovorne naloge predsednici poslanske zbornice. Večina je izbiro Jottijeve ocenjevala kot izredno lep in pomemben dogodek za vse ženske, vendar pa ne kot nekaj izrednega, kajti za vse je zgodovinska prelomnica 20. junij 1979, ko so Nilde Jotti izvolili za predsednico veje italijanskega parlamenta. Prvič v zgodovini italijanske republike je ženska zasedla tako visoko mesto, saj se je po italijanskih zakonih »uvrstila« na tretje mesto lestvice najpomembnejših funkcij v državi.

Zato naj bi tokrat po splošnem ženskem mnenju le ponovila »odlični podvig«, kajti »resna, prijazna-odločna, zadržano-elegantna Nilde« je italijanske državljane že privadila na »žensko prisotnost na tako odgovornem položaju«.

Tokrat je sicer postavila kar dvojni primat, ker so takšno zadolžitev prvič poverili ženski in tudi predstavniki komunistične partije. Drobne izjave, ki sem jih zbirala v manjšinski sredi, so se zato nanašale na oba vidika. Kot nadzvo pomen-

ljiva so sogovornice ocenile oba, vendar pa je v ospredje nenehno silila topla osebna nota o Nilde Jotti kot politični osebnosti. »Razumljivo je, da so v danem trenutku poverili tak mandat predsedniku poslanske zbornice; samo po sebi je razumljivo, da nihče ni imel nikakršnega dvoma o sposobnosti Nilde Jotti,« je bila soglasna sodba.

Od izraženih načel do njihove praktične uveljavitve pa je navadno pot zelo dolga, zato je seveda »primer Jotti« izrednega pomena z vidika priznavanja teže ženskega delovanja v politični areni. K zmagošlavju kajpak ne gre vzklikati; med drugim ne bi bilo niti v stilu Nilde Jotti, ki so ji v njeni dolgi politični karieri ženske očitale edino zelo dosledno zadržanost, kar ni bilo v slogu feministične zagrizenosti. S strogim nasmeškom, ki je zanjo tako značilen, pa je Jottijeva premostila vse številne težave, s katerimi se je morala spopasti od leta 1946 dalje, ko je z drugimi izvoljenimi predstavniki krojila novo italijansko ustavo. Z istim nasmeškom in navidezno nonšalanso pa je vestno opravila tudi zadnjo odgovorno nalogo, ne da bi se dala motiti od hvale ali groja.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.20 Rubrika: Uno Mattina 9.35 Nanizanka: Professione pericoloso! 10.30 Rubrika o gospodarstvu 10.50 Aktualnosti: Okrog nas 1.30 Nanizanka: La famiglia Brady 1.55 Vreme in dnevnik 2.05 Variete: Pronto... chi gioca? 3.30 Dnevnik 4.00 Pronto... chi gioca? (2. del) 4.15 Dokumentarec: Quarkov svet 5.05 Inf. odd.: Ital. kronika 5.30 Izobraž. oddaja: Glasbila 6.00 Nanizanka: La baia dei cedri 6.30 Zanimivosti: Disneyjev svet 7.25 Rubrika o knjižnih novostih 8.05 Inf. odd.: Odprti prostor 8.30 Nanizanka: Pika Nogavička, 19.00 Nanizanka: Aeroporto internazionale - Il patto 9.40 Almanah, vreme in dnevnik 10.30 Film: Gesù di Nazareth (dram., It. 1976, r. Franco Zeffirelli, i. R. Powell, O. Hussey, 1. del) 22.05 Dnevnik 22.15 Informativna oddaja: Esplorando 23.25 Informat. oddaja: La piovra 23.55 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 11.15 Dokumentarna odd.: Monografie - Caravaggio v Rimu 11.45 Rubrika: Cordialmente 13.00 Dnevnik. Ob trinajstih 13.25 Dnevnik. Okolje 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Informativna oddaja: Dnevi in zgodovina 18.05 Filmske novosti 18.15 Športne vesti 18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick 19.40 Vreme in dnevnik 20.15 Športne vesti 20.30 Nadaljevanka: Nessuno torna indietro (r. Franco Giraldi, 2. del) 22.10 Dnevnik. Doremifa 22.30 Dnevnik 22.45 Dnevnik - športne vesti 0.15 Nočni film: L'ultimo tramonto sulla terra dei McMasters (western, ZDA 1970, r. Alf Kjellin, i. Burl Ives, Brock Peters, David Carradine)	RAI 3 12.10 Inf. odd.: Človek v vesolju 12.35 Informat. oddaja: Panorama 13.00 Informativna oddaja o tkaninah in modi: Como - mesto svile 13.30 Tečaj angleščine 14.00 Izobraž. oddaja: Filo diretto - pomoč pri domači nalogi 14.30 Mladinska oddaja: Jeans 15.20 Film: Il cavaliere misterioso (pust., It. 1948, r. Riccardo Freda, i. V. Gassman, M. Mercader) 16.55 Zabavna oddaja: Vse o... nas 18.00 Risanka: Stiffelius 19.00 Dnevnik 19.30 Deželni sporedi: Mesto in dogodki (o tržaškem Festivalu znanstvenofantastičnih filmov) 20.05 Glasbena oddaja: Speciale Orecchiocchio 20.25 Šport: košarka Tracer-Maccabi, finale pokala prvakov 22.00 Dnevnik 22.05 Film: Uno scomodo testimone (krim., ZDA 1981, r. P. Yates, i. W. Hurt, S. Weaver) 23.45 Dnevnik 0.15 Filmske novosti	RTV Ljubljana 10.00 TV mozaik. Filmska vzgoja: Kaj je film - Filmska montaža, nato slovenski kratki film Piknik v nedeljo (r. Karpo Godina) 11.00 Film: Tudi konje ustrelijo marnež (ZDA) 16.35 TV mozaik: Šolska oddaja (pon.) 17.35 Poročila 17.40 Pravljica: Očala tete Bajavaje (Ela Peroci) 17.55 Bilo je...: Hans Christian Andersen - niz najznamenitejših drammatiziranih pravljic (oddaja ob obletnici rojstva - 2. aprila 1805) 18.25 Ekološka oddaja: Zelena straža 18.45 Risanka 19.00 Danes. Obzornik 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.05 Tednik 21.15 Nadaljevanka: Sonce in sence (po trilogiji Gonzala Torrenta Ballestera, Šp., r. Rafael Moreno Alba, 7. del) 22.10 Dnevnik 22.30 Dokumentarna oddaja: Mir in razorožitev	TV Koper 14.00 TV novice 14.10 Rubrika: Parola mia 15.25 Otroški spored 18.00 Nad.: I cento giorni di Andrea 19.00 Odprta meja Med ostalimi prispevki bodo v današnji Odprti meji na sporedu tudi sledeči: FONTANAFREDDA (PN) — Posledice okuženja vodnih izvirkov RIMINI — KONGRES PSI TRST — KPI o vprašanju ostarelih PORDENON — Razstava De Pera 19.30 TVD Stičišče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Evin vek 20.25 TV novice 20.30 Film: Il trono di fuoco - Il giudice sanguinario (pust., r. Jess Franco, i. C. Lee, M. Shell) 22.15 TV Vsedanes 22.25 Košarka: finale pokala prvakov Tracer Milan-Maccabi Tel Aviv	
CANALE 5 7.50 Rubrika: In studio 8.10 Rubrika: Forum 9.00 Nadaljevalni: Aspettando il domani, 10.00 General Hospital 11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nadalji: Sentieri 14.30 Film: Il grano è verde (kom., ZDA 1979, r. G. Cukor, i. K. Hepburn, B. Fraser) 16.30 Nanizanka: Alice, 17.00 L'albero delle mele 17.30 Kvizi: Doppio slalom 18.00 Nanizanka: Love Boat, 19.00 I Jefferson 19.30 Variete: Studio 5 20.30 Kvizi: Pentatlon 23.00 Aktualna oddaja: 2000 e dintorni 23.45 Filmske novosti 0.05 Nanizanka: Squadra speciale, 1.05 Missione impossibile	13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Sui monti con Annette, Mila e Shiro, Masters 14.30 Nanizanka: La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo 16.15 Dok.: To je Hollywood, Kanadska narava 17.20 Nad.: Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie 19.30 Nan.: Charlie's Angels 20.30 Film: La lunga estate calda (dram., ZDA 1958, r. Martin Ritt, i. Paul Newman, Joanne Woodward) 22.40 Film: Sfida a White Buffalo (pust., ZDA 1977, r. Lee Jack Thompson, i. Charles Bronson, Jack Warden) 0.25 Nanizanka: Ironside, 1.15 Switch	13.30 Tre cuori in affitto 14.00 Zabavni oddaji: Candid camera, 14.15 Deejay Television 15.00 Nanizanka: Time out 16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Juny Paperina, Sandy, Lupin 18.00 Nanizanka: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy days 20.00 Risanka: David gnomo amico mio, Vola mio mini pony 20.30 Film: Amarsi un po' (kom., It. 1984, r. Carlo Vanzina, i. Claudio Amendola, Tahnee Welch, Vira Lisi) 22.10 Variete: Lupo solitario 23.20 La grande sfida 23.50 Film: Il difetto di essere moglie (dram., Fr.-Švica 1974, r. Claude Goretta, i. Gerard Depardieu, Marlene Jobert) 1.40 Nan.: Magnum P.I.	15.00 Nanizanka: Dr. John 16.30 Risanka: Mimi, Gigi, Il fichissimo, Voltron, Transformers 19.00 Nanizanka: Wayne and Schuster, 19.30 Il principe delle stelle 20.30 Film: L'ultima cabriolet (kom., i. Perry King, Deborah Raffin, 2. del) 23.00 Sport: Catch 24.00 Film: Bianchi cavalli d'agosto (dram., It. 1975, r. Raimondo Del Balzo, i. Jean Seber, F. Stafford)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, 7.40 pravljica, glasba; 8.10 Od Milj do Devina (pon.); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Naš jezik, Film, Mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Otrok in šola; 14.30 Glasbene skice: Diskorama, Na goriškem valu; 17.10 Mi in glasba: revija Primorska poje; 18.00 Četrtekova srečanja: Iz snežniških gozdov na balkanski jug - spomini Alojza Zidarja; 18.20 Glasbene skice.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Na valu radia Koper; 13.40 Glasbeni utrinki iz zamejstva; 14.40 Zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Revija pevskih zborov Primorska poje '87; 18.00 Zaključek.
RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: Ironside, 9.20 I giorni di Bryan, 10.10 Strega per amore, 10.30 Switch, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 La piccola grande Nell	ITALIA 1 8.40 Nanizanka: Fantasi-landia 9.30 Film: La gang dei dobermann (groz., ZDA 1972, i. Byron Mabe, Hal Reed) 11.00 Nanizanka: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T.J. Hooker,	EURV TELEPADOVA 12.00 Nadaljevanka: Signore e padrone 13.00 Risanka: Hero High, 13.30 Gli orsetti del cuore 14.00 Nadaljevanka: Signore e padrone	TELEFRIULI 13.00 Rubrika o medicini 13.30 Nad.: Rosa De Lejos 14.30 Dražbi: Roberta pelle, Il tappeto orientale 15.30 Glas. odd.: Music Box 17.25 Posebna oddaja: La Grotta 18.10 Nanizanka: Maggior-domo per signora 19.00 Dnevnik 20.00 Dokum.: Bella Italia 20.30 Športne vesti 21.30 Dokumentarec 22.30 Dnevnik 23.30 Nadaljevanka: Anna Karenina	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.20 Melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Orkester RTV LJ; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Komorna literatura; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambel A la carte; 20.00 Četrtekov večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.30 Podoknica; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Popevke; 0.05 Nočni program.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Za dober dan; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroška oddaja; 10.35 Vstop prost; 11.00 Su e zo per le contrade; 11.15 Hit Nova Gorica; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Družinski zdravnik; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Glasba; 14.45 Edig Galletti; 15.00 L'aguilone (pon.); 15.45 Počitnice po Jugoslaviji; 20.00 Nočni spored.
			TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 15.30 Oddaja o filateliji; 17.00 Skavtska oddaja - Jambury; 19.00 Te zanima tvoja prihodnost?; oddaje povezuje glasba.	

Uvedba superglob povečala težave

Problemi prometa v občinskem svetu

Ureditev prometa v mestu je bil predmet številnih vprašanj, ki so jih svetovalci naslovili odboru na torkovi občinski seji v Gorici. Kot je napovedal župan Scarano, pa se tudi v samem odboru zavedajo težav in potrebe po celovitih rešitvah. Zaradi tega nameravajo eno od prihodnjih sej v celoti posvetiti problemom prometa.

Vrsto vprašanj je načel komunist Salomoni. Ugotovil je, da je povišanje glob za prometne prekrške, še posebej za parkiranje na nedovoljenem mestu, povzročilo precej negotovanja med avtomobilisti. Prizadet je predvsem, kdor avto uporablja iz službenih razlogov in mu iskanje parkirišča v centru povzroča nemalo težav. Zato je vprašal upravo, ali je razmišljala o tem, da bi povečali število parkirnih mest.

Misovec Cosma je želel izvedeti, ali se novi prepisi o slanih globah dejansko že izvajajo, omenil pa je še težave na križišču Korza z Ul. Aquileia, kjer je za soferje, ki vozijo iz mestnega središča, krajši, a vseeno nevaren presledek med zeleno puščico in zeleno lučjo na semaforju.

Zeleni Fiorelli je v zvezi s prometom barvito opisal izkušnjo, ki jo je sam imel pred dnevi, ko so ga orožniki naložili na službeno vozilo, nato pa na vrat na nos odpravili do poveljstva. Dejal je, da policijska in reševalna vozila ne bi smela - v primeru ko ni posebne sile - tako nesmiselno drveti in da bi morala spoštovati splošne prometne predpise.

Tacchinardi (PSDI) je glede parkiranja predlagal, da bi nabavili vozilo za odstranjevanje avtomobilov, ki so us-

tavljeni pred vhodi (za katere občani plačujejo tako) ali blizu križišč. Vedno v zvezi s prometom je Paulin (SSK) ponovno vprašal, kdaj nameravajo urediti razrito cesto proti Štmavru.

Župan Scarano je dejal, da bodo o vseh teh vprašanjih in predlogih razpravljali v odboru. Glede parkirišč je omenil hipotezo podzemnega parkirišča, čeprav ni tako hitro izvedljiva. Druga možnost je ovrednotenje parkirišča pri Rdeči hiši, predvsem za obiskovalce iz Jugoslavije. V ta namen pa bi bilo treba zagotoviti avtobusni prevoz do mestnega središča. Glede "superglob" je dejal, da je občinska uprava za postopno in previdno uvajanje, vsekakor pa so za to pristojni re-

darji, ki pri izdajanju glob ne odgovarjajo županu, pač pa izključno pred zakonom. Odbornik Bratuž ga je dopolnil s podatkom, da so doslej zaradi nepravilnega parkiranja v Gorici dosodili okrog 50 slanih glob.

Scarano je glede nevarne vožnje službenih vozil policijskih in drugih organov soglašal z Fiorellijevo ugotovitvijo in dejal, da bi hitro vožnjo morali omejiti na res nujne primere.

Za popravila na cesti proti Štmavru - je dejal odbornik Del Ben - je Občina še vedno v sporu z družbo ANAS, ki je ob gradnji sabotinske ceste povzročila škodo in jo tudi mora odstraniti. Izrekel je pričakovanje, da se čimprej reši nesoglasje in uredi zadeva, ki že dolgo časa povzroča upravičeno nejevoljo med prebivalci.

Scarano obljubil, da bo sklical konzulto za slovenska vprašanja

»Konzulto za vprašanje slovenske manjšine bomo čimprej sklicali. Po tem umestitvenem sklicu bo konzulta lahko delovala sama in zasedala, ko se bo pač njenim članom to zdelo potrebno.« Tako je župan Scarano na ponedeljkovi seji občinskega sveta odgovoril komunistu Lambertiju, potem ko je podobno vprašanje Paulina (SSK) ostalo brez odgovora.

Tako Paulin kot Lamberti sta hotela izvedeti, kdaj namerava župan sklicati konzulto, ki bi morala dati mnenje o vprašanjih, ki zanimajo slovensko narodnostno skupnost. Komunistični svetovalec je pri tem ugotovil, da je Občina že pred desetimi meseci imenovala svoje predstavnike v ta organ, še prej pa so to storile druge komponente. Konzulta pa se doslej še ni mogla sestati, čeprav je Občina v tem času razpravljala tudi o vprašanjih, ki so za Slovence izredne važnosti, kot na primer načrt za šolski center.

Scarano je ob obljubi, da bo končno sklical konzulto, še povedal, da se je glede vprašanja šolskega centra vsekakor posvetoval s slovenskimi komponentami, ki so tudi zastopane v konzultu.

Videodrome nocoj v Kulturnem domu

Izzivalen film za razgovor o "televizijskem sindromu"

Film, ki nam ga nocoj s pričetkom ob 20.30 v Kulturnem domu ponuja Kinoateljje v okviru pomladanske sezone Gorica kinema, nosi naslov Videodrome. Režiral ga je Američan David Cronenberg, v glavnih vlogah pa nastopata James Woods in bivša pevka skupine Blondie Deborah Harry.

Woods v filmu pooseblja direktorja majhne kabelske televizijske mreže, ki se je specializirala v posredovanju dokaj svojevrstnih oddaj. V iskanju vedno bolj vzburljivih in šokantnih programov naleti na oddajo Videodrome: v tej skrivnostni oddaji so umori, posilstva in drugo nasilje prikazani na presenetljivo realističen način...

Videodrome učinkuje na protagonista uničujoče, sili ga v blaznost in privede, ki jih povzroča prav oddaja, v katero se je zaljubil. V teh halucinantnih prizorih mu dela družbo Deborah Harry, ki je v tej sadomazohistični vlogi odlična. Woods se tako počasi spreminja v video-osebo, v precepu med resničnostjo in elektronsko dimenzijo, postane orodje v rokah desničarske organizacije, ki bi z Videodromom hotela očistiti svet.

Film je genialno provokativen, kot ga je označila kritika. Po zaslugi posebnih efektov Ricka Bakerja je tudi po spektakularni plati dovršen in vabljliv. Najpomembnejše pa je gotovo to, da načenja izredno aktualno tematiko tv-odvisnosti in učinkov, ki jih ima na človeka izpostavljenost ekranu. Kako učinkujejo na človeka prizori najbolj surovega nasilja, kako je mogoče s pomočjo videa manipulirati človekovo voljo in zavest, kateri so mehanizmi učinkovanja medijev, po-

sebnost televizije, najbolj privlačnega a istočasno najbolj nevarnega med njimi.

O teh vprašanjih, ki jih zaobjema definicija "televizijski sindrom", bo tekel razgovor po filmu v mali dvorani doma.

Oprema za licej Primož Trubar

Na klasičnem liceju Primož Trubar, bodo v kratkem dobili nov kopirni stroj. Za nakup bo poskrbela goriška pokrajinska uprava in sicer s sredstvi deželnega zakona št. 10. Tako odločitev so sprejeli v pokrajinskem odboru. Zdaj je potrebno še soglasje pristojne komisije in končno potrditev pokrajinskega sveta.

prispevki

Ob obletnici smrti Viljema Nanuta daruje žena Angela 50 tisoč lir za KD Oton Župancič in 20 tisoč lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu.

kulturni dom

Gorica kinema: ob 20.30 Videodrome (ZDA), r. David Cronenberg, i. James Woods in Deborah Harry. Predvajanju filma sledi v mali dvorani razgovor na temo Televizijski sindrom.

koncerti

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo nocoj ob 20.30 v veliki dvorani koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta Christiana Kluttiga. Kot solisti nastopajo še Stanko Arnold - trobenta in godalni kvartet Slovenske filharmonije.

razstave

V Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu razstavlja akademska slikarka Stanislava Pudobska. Ogled do 11. aprila.

V Pilonovi galeriji v Ajdovščini je do 10. aprila na ogled razstava slik in grafik Bogdana Bortiča.

V deželnem avditoriju je do 12. aprila odprta razstava ob 15-letnici delovanja goriške sekcije združenja Italia nostra.

Vrhunski alpinist Peter Podgornik bo jutri, 3. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu komercialni film o lanski odpravi na Groenlandijo, v okviru katere je osvojil vrh Ingolfjelda, in o slikovitem podvigu na Yosemite v ZDA. Večer prireja SMReKK.

Ženski pevski zbor iz Laškega priredi jutri, 3. aprila, ob 20. uri v župnijski dvorani v Romjanu večer video filmov v sodelovanju s Kinoateljstvom o Kanalski dolini. Filme bo komercial Milan Pahor.

Združenje darovalcev organov prireja v soboto ob 10. uri v srednji šoli v Doberdobi nagrajevanje udeležencev natečaja o darovanju organov.

Mladinski krožek Gorica praznuje v soboto, 4. t. m., 15 let delovanja. Ob tej priložnosti vabijo na mladinsko srečanje. Ob 15.30 bo na sedežu MKG v Dijaškem domu, Svetogorska 84, okrogla miza na temo Delovanje mladinskih organizacij. Ob 21. uri bo v Kulturnem domu kulturno zabavni večer. Na večeru bo nastopila gledališka skupina Tabora mladih z Opčin in KD Vesna iz Križa s Trdinovo igro Kresna noč.

Cetrta revija "Sovodenjska poje" bo jutri ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Nastopilo bo šest zborov. Pet bo domačih, kot gost pa bo nastopil moški pevski zbor iz Mirna. Prvič bo nastopil pred kratkim ustanovljeni mladinski pevski zbor iz Sovodenj.

kino

Gorica

VERDI 20.30 Gledališka predstava za v-jake.

CORSO 18.00-22.00 »Il bambino d'oro«. VITTORIA 17.30-22.00 »Piaceri erotici di Moana, ragazza in calore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, dir. A. Nanut, in pianista F. J. Thiolliera. EXCELSIOR 17.30-22.00 »Hot hotel super love«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Krmin

COMUNALE 19.30-21.30 »Out of the blue«.

Nova Gorica in okolica

SOČA Zaprto. DESKLE Zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Rismondo, Ul. Toti 52, tel. 72701.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30 Giuseppina Braz vd. Kallenbach iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče, ob 11. uri Riccardo Faggioli iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na pokopališče v Ločnici.

Praznik krvodajalcev tržiškega območja

Kljub nemogočim vremenskim razmeram se je na vsakoletnem prazniku krvodajalcev tržiškega območja, v nedeljo dopoldne v Štarancanu, zbralo zelo veliko članov združenja ADVS, ki samo na Tržiškem šteje nad 2600 aktivnih članov, ki so darovali kri skoraj tritisočkrat.

Slovesnost, ki se je pričela z verskim obredom, se je nato odvijala v občinski telovadnici, z govorom predsednika združenja ADVS za tržiško območje, Alda Malarode, pozdravi predstavnikov oblasti in delegacij iz Jugoslavije in Avstrije. Malaroda je opozoril na pomembne uspehe, krvodajalstva v zadnjem obdobju, pa tudi na negativne posledice (upadnje števila odvzemov krvi) pojava širjenja aidsa.

Malaroda je tudi opozoril na zamude in težave pri premoščanju zakonskih zaprek. Tako imajo krvodajalci po zakonu pravico do enodnevnega plačanega dopusta, žal pa se jim to ne šteje v pokojninskem skladu.

Na prazniku krvodajalcev je nato nastopil zbor E. Grion, podelili so priznanja 228 zaslužnim krvodajalcem in nagradili udeležence literarnega in likovnega natečaja. Spisi in risbe so bili tudi razstavljeni.

Slovesnosti v Štarancanu se je udeležilo kar deset delegacij krvodajalcev iz Jugoslavije in delegacija iz Avstrije, kar priča o zelo razvejanem priateljskem sodelovanju raznih sekcij združenja ADVS s podobnimi organizacijami v Sloveniji in Jugoslaviji. V tržiško združenje je včlanjena tudi sekcija krvodajalcev iz Doberdoba.

Pravilnik o dodeljevanju parcel v sovodenjski obrtniški coni

Osrednja točka torkove seje občinskega sveta v Sovodnjah je bila razprava o kriterijih za dodeljevanje zazidljivih parcel na območju obrtniške cone na Tržiškem območju. Ta, ki ga je predstavil odbor že na prejšnji seji, je bil odobren soglasno. V izvirno besedilo sta bili vnešeni, na predlog predstavnikov SSK, dve majhni dopolnili in dodan nov člen.

Dokument obsega osnovne smernice za dodeljevanje zazidljivih parcel v obrtniški coni, kjer bodo že v prihodnjih tednih začeli graditi cesto, kanalizacijo, električno in telefonsko napeljavo.

Tako je predvidena ustanovitev sedemčlanske komisije, v kateri bodo poleg župana še trije občinski svetovalci (eden kot predstavnik manjšine) in trije predstavniki strokovnih organizacij obrtnikov. Komisiji bo predsedoval župan. V dokumentu je posebej navedeno, da imajo prednost pri dodeljevanju zazidljivih parcel obrtniška podjetja s sedežem v občini. Pri obravnavanju prošelj bodo kot prednostni element upoštevali tudi jamstva glede delovnih mest.

Cena zazidljivih zemljišč je za leto 1987 dvanajst tisoč lir za kvadratni meter. V prihodnje se bo določala na osnovi stroškov za nakup, za urbanizacijo in ob upoštevanju programirane stopnje inflacije.

Obrtniki (posamezniki in združeni v zadrage) bodo morali ob podpisu pogodbe vplačati 30 odstotkov vrednosti zazidljive parcele, razliko pa v roku podpisu pogodbe o nakupu pa bodo morali predložiti prošnjo za izdajo koncesije za gradnjo. Ta rok se lahko podaljša. Pomembno je tudi določilo, da ima občina, v primeru da se obrtnik odloči za prodajo že dodeljenega zemljišča, prednostno pravico odkupa. Vsak obrtnik ima načelno pravico do ene zazidljive parcele, prošnje za dodelitev dveh ali več parcel se obravnavajo kot specifičen primer.

Sklep je bil izglasovan soglasno.

Leva struja PSI o nedavnem kongresu

Predstavniki leve struje v socilaistični stranki na Goriškem, Sergio Medeot, zelo kritično ocenjuje nedavne izjave novega pokrajinskega tajnika stranke Blasiga in predstavnika reformistične skupine Gianlugija Devetaga o izidu 18. pokrajinskega kongresa. Konfrontacija med dvema kandidatom ne more koristiti procesu ponovne vzpostavitve enotnosti v stranki, je rečeno v tiskovnem poročilu. Veliko bolj bi bilo, da bi še pred kongresom

našli skupen jezik. V tej smeri si je prizadevala leva struja, skupaj z reformistično skupino, tudi ob posredovanju deželnih predstavnikov stranke lo, brez uspeha.

V oceni, ki jo je podpisal Sergio Medeot, je poudarjena potreba, po iskanju čimvečje enotnosti. Ta cilj pa je mogoče doseči le z rešitvijo tistih ključnih vprašanj, ki so bila predmet razprave na kongresu.

Vipava spet v stari strugi

Vipava še ni poniknila v brezno in še zmeraj odteka v Sočo, Doberdobsko jezero pa ni prav nič naraslo. Vse je lepo po starem. O tem so se prepričali tudi tisti, ki so se včeraj peljali po pokrajinski cesti proti Petovljam in se radovedno ozirali proti Vipavi pod cesto in iskali mesto, kjer je voda ubrala pot proti krasu.

Tako smer je ubrala samo včeraj, ko smo imeli prvi dan aprila...

čestitke

ZORKA MALIČ s Peči praznuje danes svoj 90. rojstni dan. Ob visoki obletnici ji iskreno čestitajo vsi njeni.

Neznanci odnesli električne kitare ozvočenje in nekaj drugega materiala

Tatovom vse prav pride, vendar se zdi, da so bili tokrat na delu zmikavti, ki imajo radi glasbo. Neznanci so namreč iz neke barake v Ulici Orzoni 58 (na dvorišču zavoda Dante Alighieri) ukradli pet električnih kitar, ojačevalac in še nekaj druge opreme, v skupni vrednosti okrog sedem milijonov lir. Glasbila in oprema so bili last ansambla Rigor Mortis. V teku je preiskava.

Neznanci so, po vsej verjetnosti v nočnih urah, prišli na pokrito tržnico ter stikali za denarjem. Polastili so se dokaj skomne vsote nekaj deset tisoč lir, ki so jih našli v nekem predalu. Da bi si le nekako plačali vloženi trud, so si privoščili dober zalogaj banan in pomaranč. Znano je, da je tržnica ponoči zaprta in da ni tako lahko priti v notranjost, odkar so jo pred kakšnim letom prenovili.

Počasno urejanje statusa tujih delavcev

Pred dvema tednoma smo poročali o novih določilih (drž. zakon št. 943/86) glede zadrževanja tujih delav-

cev v Italiji in o tem, da morajo tuji delavci do 27. aprila urediti svoj status. Čeprav do omenjenega datuma ni več daleč, je do zdaj poskrbelo za to razmeroma majhno število tujih delavcev. Tako izhaja iz poročila za tisk, ki ga je dostavilo pokrajinsko ravnatelstvo urada za delo. Do konca marca so v tem uradu prejeli le 72 prošelj, od katerih se 58 nanaša na ureditev delovnega razmerja (zaposlovanje na črno) za obdobje pred 27. januarjem 1987 in ki še zmeraj traja. Štirinajst prošelj pa se nanaša na vpis tujih delavcev v poseben seznam nezaposlenih.

Za ureditev statusa se tuji delavci in delodajalci lahko obrnejo do patronatnih služb pri sindikalnih organizacijah, oziroma neposredno na urad za delo.

Nova telefonska številka
PROMETNE POLICIJE V GORICI
22-333

Nadaljnji korak v avtomatizaciji telefonske službe na Goriškem

V telefonskem prometu na Goriškem je bila te dni uvedena novost, ki se je bodo s pridom posluževali predvsem gospodarski operaterji. Pogostoma se namreč dogaja, da je telefonska številka partnerja zasedena. Večkratni poskusi za vsprejetitev zveze pomenijo tudi izgubo dragocenega časa. Od ponedeljka, 30. marca, pa se lahko poslužimo nove možnosti. Stvar je sila preprosta, pojasnjujejo v ravnatelstvu telefonske družbe SIP. Ko ugotovimo, da je številka naročnika, ki bi ga radi priklicali, stalno zasedena, zavrtimo številko 197. Čež nekaj trenutkov bomo slišali sporočilo, naj zavrtimo številko naročnika, ki bi ga radi priklicali. Naročnik bo na ta način že čez nekaj trenutkov obveščen, da ga nujno iščemo in bo tudi ustrezno ukrepal. Če je medtem že odložil slušalko, bomo takoj prejeli sporočilo, da je telefonska številka naročnika prosta in da ga torej lahko pokličemo.

Za novost je treba seveda tudi plačati. Vsaka taka usluga se zaračunava kot tri tarifni impulzi.

Doslej je bilo mogoče tako uslugo zaprositi s posredovanjem oseba v telefonski centrali (zavrteti je bilo treba številko 110). Ta možnost zdaj odpade.

Zaključni koncert v Tržiču

V občinskem gledališču v Tržiču bo nocoj, ob 20.30, zadnji koncert letošnje glasbene sezone. Na sporedu bodo skladbe Čajkovskega, in sicer v izvedbi znanega pianista Francoisa Neola Thiolliera ter ob spremljavi simfoničnega orkestra RTV Ljubljana pod vodstvom Antona Nanuta. Naj kot zanimivost večera povemo, da bo Francois Thiollier prvič igral na posebnem, lahko bi rekli orjaškem klavirju, ki ga je izdelala tvrdka Fazioli. Rep klavirja namreč presega tri metre.

Glasbena sezona se je pričela 23. septembra in je obsegala štirinajst koncertov.

Na abonmajskem koncertu GM predstavili tudi dve novi skladbi

Predzadnji abonmajski koncert Glasbene matice Trst v Kulturnem domu v Trstu je bil za tržaške poslušalce še poseben glasbeni dogodek, ker sta nastopila domačina, dirigent Stojan Kuret in solist, kitarist Igor Starc s Camerato Labacensis (komorni orkester Radiotelevizije Ljubljana).

Druga zanimivost glasbenega večera je bil koncertni program. Na tržaških odrih le redko slišimo glasbene novitete, tokrat pa sta bili prvič izvedeni kar dve skladbi: *Pomladni condertino* slovenskega skladatelja mlajše generacije Alda Kumarja (1954), ki je odprl koncert, in *Epitasis* (napetost strun) za dvanajst solistov videmskega skladatelja in glasbenega pedagoga Franca Dominuttija. Svoje delo je skladatelj posvetil dirigentu Stojanu Kuretu in Camerato Labacensis. Čeprav sta deli nastali v istem času, je s kompozicijskega vidika med njima velika razlika. Vsak skladatelj po svoje

ti (ali razjezi). Čas bo pokazal, katera glasbena pot je prava.

Poleg novitev smo na koncertu poslušali še blagovžno, v skoraj zabavnem duhu pisano skladbo španskega skladatelja Joaquina Rodriga - *Fantasia para un gentilhombre* za solo kitaro in orkester. Kitarist Igor Starc je nekoliko nesproščeno odigral solistični del. Njegovo igranje je včasih preglasil orkester. Bilo je tudi nekaj ritmičnih neskladij.

Umetniški vrh koncerta je bila sproščena izvedba prikupne sklepne skladbe Bartokovega *Divertimenta*. V tej skladbi se je sprostil tako dirigent Stojan Kuret kot tudi orkester.

Kuret se je v nekaj letih razvil v zrelo glasbeno osebnost, ki obvlada vse dirigentske veščine. Njemu gre največ zaslug, da je abonmajski koncert Glasbene matice Trst izzvenel kot umetniško doživet glasbeni večer.

MIRKO SLOSAR

oblikuje zvočno materijo v prostoru in času, vsak po svoje preizkuša zvočno barvne izrazne možnosti godal. Sodoben glasbeni izraz v njunih skladbah ni v harmoniji, ne v obliki ali v novih zvočnih dimenzijah, ampak v vsem hkrati nerazdružno povezanem. Dominuttijev *Epitasis* je serialno-dodekafona skladba. Uspeh tako pisane glasbe je odvisen od izbire in oblikovanja se-rije ter od načina obdelave le-te. Dori-je serije ni samo neinventivno matematično obdelal, ampak je skušal njene tone organizirati v globlji umetniški izraz.

Aldo Kumar v Pomladnem koncertu ni za različne zvočne strukture, ki so časovno omejene. Skladatelj uporablja aleatoriko in različne zvočne rablja aleatoriko in različne zvočne vtise (pizzicato na kobilico instrumenta, škripanje po strunah, udarjanje po hrbtni strani instrumenta...), ki zaradi naslova ustvarjajo pri poslušalcih pomladanske predstave iz narave. Zaradi »minimalne glasbe« v posameznih zvočnih strukturah (ki so včasih predolgi) izgublja skladba na trenutke v napetosti in rasti. Sicer pa smo že navajeni na toliko zvokov (včasih nepotrebnih), da nas nič več ne presene-

II.

Prvi člen govori o verski svobodi v duhu ustave. Razen specifičnih vprašanj, ki zadevajo rabinat, je ta člen podoben členom drugih »konkordatov«, sklenjenih s predstavniki nekato-ličkih veroizpovedi. Zadnja dva odstavka tega člena sta važna. Prvi določa, da je kazensko zavarovana enakost zaščite verskih čustev in svobodin, drugi odstavek pa določa raztegnitev tretjega člena zakona št. 645 iz leta 1975 na manifestacije sleherne verske nestrpnosti in predsodkov.

Drugi člen dogovora določa, da so rabini oproščeni pričevanja pred oblastjo in sodniki, ko gre za zadeve, ki so jih izvedeli med opravljanjem svojega poslanstva. Nekaj je določb v zvezi z vojaščino, tako da velja zanje tudi na tem področju podoben režim kot za katoliško duhovščino.

Tretji člen je novost, ki bi jo lahko označili za revolucionarno, saj proglašajo judovsko soboto (šabat) za vrednoto, zato omogoča Judom spoštovanje tega dne, kot je v njihovi večstisoletni tradiciji.

To pomeni, da prav vsi Judje (v državni ali poldržavni službi, v vojski, v privatnem delovnem odnosu, v trgovini ali v prostih poklicih) imajo pravico izostati z delovnega mesta na šabat, vendar pa morajo nadoknaditi nedelane ure ob nedeljah ali ob drugih dnevih, seveda brez pravice do kakega povišja. Uveljavljanje te pravice je sicer omejeno pri določenih nujnih službah, ki jih že predvidevajo splošni zakoni. Ta pravica do šabata sega tudi na druga področja, na primer v šolske klopi. Na željo staršev (ali samih učencev, če so polnoletni) so lahko učenci na ta dan opravičeno odsotni. Podobno je z vsemi državnimi izpiti.

Kratko malo, odslej je po tem členu zagotovljena pravica do spoštovanja šabata, ki je bil od venomer globlje običen od laično-krščanske nedelje. Četrty člen navaja judovske praznike, ki jih je obravnavati kot šabat. Uveljavitev v praksi teh dveh členov bo za posamezne Jude in za judovsko skupnost v državi težka bitka, ki se bo odrazila v javnosti n. pr. na spremembi oz. diferenciaciji urnikov trgovin, v celi vrsti odredb in bo imela učinke na delovne pogodbe. Zadeva bo gotovo sprožila marsikatero neupravičeno zavist in pravdo pred sodniki (od pretorja, sodnika za delo do kasacijskega sodišča). Obstaja nevarnost, da bosta člena pogrela najrazličnejše oblike antisemitizma in diskriminacij (zlasti na delovnih mestih), a na to je skupnost pripravljena, saj se mora že zaradi svojega obstoja dnevno »sprijazniti« s temi pojavi. Kaže, da bo imela pravna služba pri skupnostih ogromno izrednega dela.

Peti člen določa, da lahko Judje prisežejo s pokrito glavo in da ostane v veljavi dekret iz leta 1980 o ritualnem zakolu živine.

Šesti, sedmi, osmi in deveti člen proglašajo versko svobodo v vojski, policiji in podobnih rodovih, vendar brez kakršnega koli finančnega bremena za državo. To se nanaša zlast na tradicionalno, t. im. košer hrano. Enako velja v zaporih in bolnicah.

Prozorno skozi čas

Mojca Švab-Guštin

FEBRUAR

VTISI

Svet skozi objektiv.

Včasih togo, ostro ali pa... fantazija in svoboda v barvah, v izbirah. V spominih. Samo bežne, kratke in nepomembne postaje. Brez povezav, razpršeno. Med eno sliko in drugo... zrinese cel svet - brez slik.

Ker - tudi brez slik - vedno nekaj ostane, čisto na dnu. Za zmeraj. V odlagališču vtisov.

Zgubljen gumb. List iz dnevnika z datumom 20. februar. Prazen list. Budne ure od dveh do petih zjutraj. Stavet tu in tam, ki obuja bridkosti. Odtis ustnic na robu kozarca. Voščilo za novo leto. Prepučene priloznosti in izmikanje.

In mnogo neizgovorjenih besed.

Mnogo molčanj ostane.

Vedno nekaj ostane. In tli. Še tako tiho. Zastrto.

Fantazija, ki te greje v temnih nočeh, s katero se počutiš vedra in mlajša.

APRIL

DOMOV

Pesem začenja. V slušalkah jo slišim in pogledam po sobi. Sama. Škornji samevajo pri kovčku. Tisti škornji, ki so obhodili Dubrovnik - ob vseh urah. Jopa je na divanu povita, skorajda zavržena. Jutri bo odletela z menoj domov. Knjig je manj kot te dni - knjižnica je vse zahtevala nazaj... kot ponavadi...

Na mizi divjanje predmetov. Mirna razmršenost. Dnevnik, sadni sok, ki ga še moram popiti, ogledalo, ključ in že cel mesec odprta peresnica. Pokvarjena zapestna ura zraven glasne budilke. Stara dubrovaška namizna luč.

In vonj... kot da diši po turških bitkah, revščini in črnogorski časti... pa ne, samo domačnost diši. Od sten in od preproge. Pridušeni glasovi v sosednji sobi. V sosednji sobi, kjer se začenja svet, sonce,

morje in dubrovački Stradun. Odprt in topel sredi balkanskih Benetk.

Zložljiv dežnik zraven rumene pižame. In še vlažna sinja brisača, ki je raztegnjena na stolici. Posuta z rožami.

Pomlad se spreha v meni. Jutri se vračam domov.

Počasi pesem gre h kraju. Tri minute in moj Dubrovnik je ves tu. Še krožnik iz porcelana, za darilo; še slovar, še napol napisano pismo zate. Še topli copati. In spomini. Morsko sinji in obsijani.

Tu pustim delček sebe. Čisto iz dna. Okrušek enega od vseh mojih stranskih robov.

Slušalke na mizo. V tišini stegnem roko, ugasnem luč. In v polnsu le še pozdrav: lahko noč in nasvidenje, Dubrovnik.

JUNIJ

KOŠARKA

Podoživljam Jadranovo sobotno evforijo. Malokrat v življenju uspe, prav taka...

»MI SMO SVET«...

Vi, fantje, ste naš svet. Ste svet za vse nas, ki nam je svet tako daleč. Ki nam je življenje tu v Trstu tesno in...

...se vzdržujemo, da onim v belih majicah na oni strani, da vsem tistim »na oni strani« ne zrečemo vsega. Čisto vsega.

Saj so nam tolikokrat kratili vedrino, brezkompromisno besedo in smeh, včasih tudi zelene livade miru in idiličnost normalnosti, povprečnosti.

MI SMO NEKAJ POSEBNEGA.

Tudi za šport, za košarko, za zgodovino, za jezik in še za marsikaj...

Mi bomo vedno nekaj posebnega.

Na prepihu vseh vetrov sveta, na križišču vseh idealov, načrtov, mostov, vezi in mej.

Vedno na sredi.

V centru dogajanja in pogajanja.

Pa čeprav tako na robu.

Na obrobju sveta: na Krasu se je »svet« upiral spanju, bil je buđen ob petih zjutraj, po zmagi... ko drugje ljudje spijo spanje pravičnih.

MI ŽIVIMO ŽIVLJENJE PRAVIČNIH.

Radijska igra »Levje oči« A. Tiberie

Igra »Levje oči«, kot jo je zasnovala tržaška avtorica in pesnica Anamaria Tiberia in se z njo uspešno udeležila radijskega natečaja Luigija Candonija 86, je pravzaprav zanimiv primer dobro zasnovane zgodbe, ki pa ji manjka potrebne radikalnosti že v osnovni razporeditvi in organizaciji. Za našo radijsko postajo je delo prevedla Marija Cenda, režijsko pa izvedla Marijana Prepeluh. In zakaj radikalnost ali pomanjkanje radikalnosti?

Igra pripoveduje o ločenem življenju, Marija se s hčerjo iz Italije opravlja v Barcelono, da bi po 18. letih spet in ponovno srečala Elia, očitno usodnega človeka svojega življenja. Slednji se je v terorističnem napadu na otroke neposredno angažiral, rešil osem mladih življenj, pri tem pa je bil hudo ranjen in leži v mestni bolnišnici. Marijino potovanje, razcepljeno v notranje monologe — osrednjo vlogo plastično upodablja Barbara Jakopič — je v bistvu ena sama razdvojenost:

človeka svoje mladosti še ljubi, ali ga ne ljubi. Kasneje se je poročila z drugim, toda občutek dvojnosti v njej je dobesedno razviden. Podobno nezadoščen je njen odnos s hčerjo, verjetno tudi z možem, z eno besedo, Marija je tipični primer tiste večinske usode, ki nikjer ni imela toliko sreče, da bi vsa stala za življenjsko situacijo, situacijo, ki je slej ko prej meročajna in obeležujoča.

Avtorica je pravzaprav po nepotrebnem stopnjevala zgodbo z dejstvom, da je Elio toliko ranjen, da mu morajo amputirati, ali bi mu morali amputirati obe nogi, kar pomeni, da nimamo priložnosti »na čisto« spremljati srečanje z Marijo, oziroma z vsemi tistimi njunimi medsebojnimi motnjami, ki so ju nekoč davno nepreklicno razdružile. Ponovno snidenje se spremeni v snidenje z umirajočim, analiza življenja oziroma Marijinega ne preveč srečnega in necelovitega značaja se zamegli, vse ostane pretežno na nivoju potekanja dogo-

kov, ki se pričnejo slediti bolj v neki zunanji kot pa notranje intenzivirani podobi. Igra niha med logiko življenja in logiko umetnosti, zato je nena- doma preusmeritev pozornosti v hčerino navezovanje na španskega vodiča; namesto izostritve končno tudi naše determiniranosti, ki se podobno kot Marijina mnogokrat vrtil v lastnem krogu, kot nas pač naplavlja življenje, nalaganje dogodka na dogodek, kar igro miselno rahlja in jo sprošča, čeprav jo hoče komplicirati.

Izvajalci so se konkretno potrudili in iztržili, kar je bilo pač mogoče. Skrbna režija je Barbari Jakopič dodala še Barbaro Lapornik (hči), Marijana Kravosa (Elio), Andreja Pisanija (vodnik), Draga Gorupa (primarij) in Mitja Petarosa (natakar, postrešček). Po svoje zanimiv primer dela, ki z rahlim popuščanjem na račun vertikalne očiščenosti daje preveč prostora horizontalnim razdruževanjem zgodbe in posledično tudi človeškega problema.

JANEZ POVŠE

**doma
in v svetu
dobro poznan**

Sončne in manj sončne plati sporazuma med vlado in Zvezo judovskih skupnosti

FILIP FISCHER

Pri desetem členu so se pogajanja zataknila. Še zmeraj je nad vsemi nekatoliškimi veroizpovedmi senca ozkosrčnih norm med državo in Cerkvijo o verouku.

Ze res, da je v tem členu sporazuma med državo in judovsko skupnostjo govor o verski svobodi in o možnosti posluževati se ali ne verskega pouka v šolah, vendar ostaja dejstvo, da je katoliškemu verouku alternativa zelo meglena definicija, ki bi ji po italijanski pravili »pohani zrak«. In da je res tako, priča zadnji odstavek tega člena, ki se glasi:

»Italijanska republika, ob zagotovitvi pluralističnega značaja šole, zagotavlja poverjenikom, ki jih določita Zveza ali Judovska skupnost, pravico, da se odzoveta na morebitne zahteve učencev, njihovih staršev ali šolskih organov po učenju judovstva. Te dejavnosti so vključene v sklop kulturnih dejavnosti, ki jih predvideva šolska ureditev. Finančno breme pade vsekakor na Zvezo ali Judovsko skupnost.«

Tu bi se malce ustavili in najprej ugotovili, da veljajo za druge nekatoliške veroizpovedi v ustreznih »konkordatih« podobna določila. Naša grenka ugotovitev je, da zaradi že

omenjenega sporazuma, ki ga je sklenila Falcuccijska, ima »enako dostojanstvo« kot katoliški verouk študij šaha, kompjutra ali pingponga. To so alternativne discipline katoliškemu verouku; in torej ne more biti alternativni predmet judovska vzgoja in kultura. Če pa že pride taka vzgoja na šolo, potem je to lahko le na stroške judovske skupnosti. Katoliški verouk pa je na stroške vse državne skupnosti davkoplačevalcev (torej tudi Judov).

Zadeva je običajna pri tej formulaciji in kaže, da bi se pogajanja razbila, ko bi ne obveljal ta skrajno diskriminacijski tekst. Sicer smo prepričani, da bo prej ali slej vse to romalo na ustavnosodišče, če ne bodo odpravili očitne krivice.

Bežno bomo našli še nekaj tém, ki jih obravnava sporazum: judovske šole; rabinski zavodi; poroka (po novem je lahko tudi judovska s civilnimi učinki, »konkordatska«, a zanimivo, na zahtevo vladne delegacije); verske zgradbe in druga imovina; pokopališča (trajnost judovskih pokopov); kulturne dobrine (na primer starorimske judovske katakombe, ki so jih še do pred kratkim skrivali); dolžnosti in pravice Zveze in judovskih skupnosti; ustanove; delovanje in prispevki skupnosti ter v zvezi s tem odbitki od dohodkov za določitev davčne osnove fizičnih oseb.

Petindvajseti člen se glasi: »Italijanska republika jemlje na znanje (»prende atto«), da po judovski tradiciji verske potrebe zaobjemajo kulturne, podpirne in kulturne potrebe.« Očitno se v vladi niso strinjali z judovskim gledanjem in so se hoteli od tega ograditi.

O zadnjem, 32. členu, ki govori o zapadlosti sporazuma, smo že napisali nekaj misli. Zaključili bi z ugotovitvijo, da se je proti koncu pogajalcem Zveze judovskih skupnosti (in tudi Craxiju) zelo mudilo. Vedeli so, da so Craxijevi koalicijski vladi ure štete in da je treba zadevo zapečatiti. Uspejo jim je v zadnjem trenutku vnesti v preambulo mednarodni dokument o otrokovih pravicah, uspejo jim je med vrsticami sporazuma vsaj nakazati, da judovska skupnost ni le »klasična« verska skupnost, temveč dosti bolj razvejen sistem.

Potemtakem, ali je ta podpisani dokument daleč pod pričakovanji Judov v Italiji? Naše mnenje je, da je sporazum v danih okoliščinah največ, kar se je lahko doseglo. Končno dokument odraža številčno in politično težo Zveze, obenem velja za vse, tudi nevčlanjene Jude. Edini »izvirni greh« je v tem, da je bil sogovornik vlade organizem, ki ga je skoval pred 57 leti fašizem, in takega je sprejela v svojo ureditev vojnovna Italija. A to je le videz, le formalna oblika Zveze in včlanjenih skupnosti: vsebinsko je povsem drugačna, živa, mimo določil in v skladu s svojimi potrebami. Saj drugače bi ne moglo biti: brez nenehnega pametnega prilagajanja okoliščinam bi že zdavnaj ne bilo več tega naroda, ki se mu piše 5747. leto...

(Konec)

Nogometni pokal SFRJ

Preporod Hajduka

BEOGRAD — Po dveh zmagah Crvene zvezde proti Hajduku so se Splićani končno oddolžili s prestižnim uspehom, s katerim so si zagotovili pravico do nastopa v finalu za jugoslovanski pokal. Drugi finalist bo Rijeka, ki je v Titogradu iztržila neodločen izid.

Redna tekma se je v Beogradu končala pri stanju 1:0 za Hajduk, ki pa je bil boljši pri streljanju 11-metrovk. Prvi (redni) gol je za Hajduk dosegel Asanović, v prvi seriji enajstmetrovk pa sta dve žogi zadeli drog. V dodatnih streljih je najprej povedel Hajduk, CZ pa je stanje popravila po ponovljeni izvedbi Musemića. Beograščane je pokopal podvig splitskega vratarja, ki je ubranil strel Braćuna.

V Titogradu je domača Budućnost vodila in pred golom celo zapravila 11-metrovko, ob koncu pa so gosti z Reke le izenačili in si dokaj presenetljivo priborili pravico do finala.

V Valjevu je v kvalifikacijski tekmi za evropsko mladinsko prvenstvo Jugoslavija premagala Ciper s 5:0.

Košarka: italijanski play off

Znani vsi četrtfinalisti

V končnici italijanskega košarkarskega prvenstva so sinoči odigrali še tri dodatne tekme, iz katerih so izšli še zadnji četrtfinalisti play offa. Izidi: Giomo - Liberti 99:102 (50:49), kval. Liberti; Scavolini - Bancoroma 74:72 (41:40), kval. Scavolini; Allibert - Benetton 81:71 (37:37), kval. Allibert.

Spored četrtfinala je naslednji (5., 8. in 12.4.): Dietor Bologna - Mobilgirgi Caserta, Divarese - Liberti Firenze, Tracer Milan - Scavolini Pesaro, Arexons Cantù - Allibert Livorno.

Omenimo, da sta na tekmi med beneškim Giomom in Libertijem sodnika morala zapustiti srečanje v spremstvu varnostnih sil. Po pisanju tiskovne agencije Ansa sta namreč hudo oškodovala domačo ekipo, ki je še tri minute pred krajem vodila z 12 točkami prednosti, nakar sta ju sodnika praktično ustavila, povsem pa sta onemogočila Radovanovića (dosegel je le 12 točk, Dalipagić pa 27, medtem ko jih je pri Libertiju Anderson dal 37, Ebeling pa 25). To je tako razkačilo nekega gledalca, da je takoj po tekmi stekel na parket in udaril rimskega sodnika Cagnazza.

Sinoči so bile na vrsti tudi tekme play outa in rumene skupine. Izidi:

Play out (3. kolo): Ocean - Spondilatte 101:91, Annabella - Berloni 83:92, Alno - Pepper 81:83; **LESTVICA:** Ocean 6, Alno, Pepper in Berloni 4, Annabella in Spondilatte 0.

Rumena skupina: Yoga - Jollycolombani 83:82, Riunite - Filanto 85:92, Standa - Alfasprint 96:80. **LESTVICA:** Alfasprint, Riunite in Filanto 4, Jollycolombani, Yoga in Standa 2.

Tenis: Živojinović in Becker v drugem kolu

MILAN — Na teniškem turnirju v Milanu je sinoči Becker (ZRN) brez težav s 6:1, 6:3 premagal Birnerja (ČSSR), v drugo kolo pa se je uvrstil tudi Jugoslovian Živojinović, ki je s 6:7, 6:3, 6:2 odpravil Šveda Svenssona. Še dva izida: Wilander (Šve.) - Skoff (Avs.) 6:3, 6:7, 6:3, Panatta (It.) - Krishnan (Ind.) 3:6, 6:1, 6:4.

Italija izenačila

TRENTO — Na svetovnem prvenstvu B skupine v hokeju na ledu je Italija igrala neodločeno 5:5 proti ZRN. Ostala izida: Norveška - Avstrija 5:3, Poljska - Francija 6:2.

Košarka: finale pokala prvakov

Tracer lažji favorit

LAUSANNE — Ob že zagotovljenem finančnem uspehu finalnega srečanja za pokal evropskih košarkarskih prvakov med milanskim Tracerjem in telavivskim Makabijem so vesti iz obeh taborov razmeroma skromne.

Izjave uradnih osebnosti iz obeh taborov so usmerjene v največje spoštovanje nasprotnika in celo v predvidevanja, da se bo tekma odločila komaj v podaljških. Izraelski trener Zvi Šerf je ob zmernem zaupanju v lastne moči dodal tudi, da je Tracer lažji favorit zaradi večjega števila enakovrednih zamenjav.

Trener Makabija se je prej nemalo zameril Italijanom, ko je zahteval, da pred zadnjim treningom prav vsi prisotni italijanski novinarji zapustijo dvorano. Za Makabi bo predvidoma navijalo kakih dva tisoč ljudi, ki so deloma prišli iz Izraela, deloma pa iz drugih evropskih držav. Srečanje si

bo ogledal tudi predsednik države Herzog.

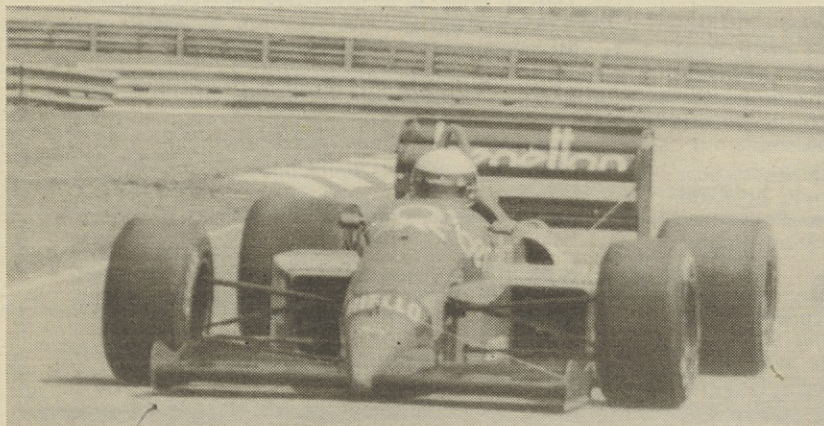
V vrstah Makabija naj bi vladala precejšnja napetost zaradi slabih odnosov med trenerjem Šerfom in ključnim igralcem Berkovitzem. Možno je celo, da Berkovitz ne bo v začetni paterki.

Pri Tracerju, ki bo imel glasno podporo 3.500 Milančanov, pričakujejo mojstrsko režijo D'Antonija, preko katere naj bi se razvile realizatorske sposobnosti McAdooja, Meneghina in Premiera.

V Lausannu bodo podelili 30. evropski klubski naslov. Italija je bila doslej s svojimi ekipami uspešna 9-krat, SZ 8-krat, 7-krat so pokal osvojili Španci, trikrat Jugoslovani, dvakrat pa Izraelci.

Tekmo bosta sodila Duvis (Grčija) in Zych (Poljska). Tretja televizijska mreža bo tekmo neposredno oddajala z začetkom ob 20.30.

Alfa Romeo: zaskrbljenost sindikatov

MILAN — Sklep vodstva tovarne Alfa Romeo, da ne dobavi več motorjev avtomobilom ligier za dirke F1, je močno razburila delavstvo. Tovarniški svet je izrazil zaskrbljenost, ker bo sklep izločil Alfa iz velike igre. Odločilne za odpuved dobave so bile izjave Arnoux, ki je negativno ocenil učinkovitost motorjev.

Na brazilski progi Jacarepagua se medtem nadaljujejo neuradne preizkušnje vozil, ki bodo 12. aprila sodelovala na dirki za VN Brazilije. Najboljši čas dneva je po 40 krogih dosegel domačin Ayrton Senna (1'30"17). Svetovni prvak Prost (mclaren) je vozil v 1'31"34, Alboreto (ferrari) v 1'32"39, a Teo Fabi (peti čas) v 1'32"36. (Na sliki AP: Teo Fabi na benettonu)

Nogomet: kvalifikacije za evropsko prvenstvo

Neugodno za Jugoslavijo

Po daljšem zimskem premoru so ponovno stekle kvalifikacije za nastop na evropskem nogometnem prvenstvu. Včeraj so odigrali pet srečanj, Jugoslavija pa je s posebno pozornostjo seveda sledila razpletu na srečanju med Severno Irsko in Anglijo, s katerima igra v 4. skupini, v kateri je tudi Turčija. Zmagala je Anglija z 2:0, kar »modrim« ne odgovarja. Najbolje bi bilo, če bi se končalo neodločeno ali v skrajnem primeru, da bi zmagali Severni Irski.

SKUPINA 4

DOSEDANJI IZIDI

Anglija - Severna Irsko	3:0
Jugoslavija - Turčija	4:0
Anglija - Jugoslavija	2:0
Turčija - Severna Irsko	0:0
Severna Irsko - Anglija	0:2

LESTVICA

Anglija	3	3	0	0	7:0	6
Jugoslavija	2	1	0	1	4:2	2
Sev. Irsko	3	0	1	2	0:5	1
Turčija	2	0	1	1	0:4	1

PREOSTALI SPORED

29. 4. Sev. Irsko - Jugoslavija
29. 4. Turčija - Anglija

in Bolgarijo. Nedaleč od stadiona je namreč eksplodiral avto, nabit z eksplozivom. Se sreča, da je nekdo obvestil varnostne sile, ki so evakuirale vse področje. Tekma sama se je končala z zmago Bolgarije z 2:1. Lestvica: Belgija 6 točk (4 tekme), Bolgarija 4 (3), Irsko 4 (4), Škotska 4 (5), Luksemburg 0 (2).

Omenimo še, da je v okviru kvalifikacij za evropsko prvenstvo »under 16« Italija s 4:0 premagala Švico.

Vrat ne bodo širili!

BENETKE — Beneški dnevnik "il Gazzettino" je včeraj z velikim poudarkom priobčil vest o senzacionalnem sklepu svetovne nogometne zveze, po katerem bi se od 19. aprila naprej morala nogometna vrata razširiti za pol metra in zvišati za 16 cm (7,80 m x 2,56 m). Objavljene so bile tudi "ugledne" izjave "Pablita" Rossija, sodnika Agnolina, Boninsegne in seveda Maradone. Slednji je sklep ocenil kot nagrado poprečnejšem. Celotna operacija naj bi v Italiji predvidevala kakih 40 milijard lir izdatkov.

Ko so včeraj radovedneži hoteli vedeti kaj več o zadevi, so jim na "Gazzettinu" povedali, da gre za prvoaprilsko potevavščino.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Nogomet: ostri disciplinski ukrepi

MILAN — Sodnik nogometne zveze je zaradi izgredov gledalcev med tekmo Atalanta - Como prepovedal Atalanti uporabo lastnega igrišča za eno kolo. Med posamezniki je bil v A ligi za tri kola izključen Salvadori (Empoli). Dve koli bo počival Albiero (Como), po eno pa Mattei (Como), Brambati (Empoli), Bagni (Napoli), Chierico (Udinese), Comi (Torino), Mancini (Sampdoria) in Romano (Avellino).

V B ligi je bil Dell'Anno (Arezzo) izključen za 4 kola, Gasperini (Pescara) in Pecci (Bologna) pa za tri. Enotedensko kazen bodo prestali Anzivino (Campobasso), Bertozzi (Vicenza), Cuoghi (Pisa), De Trizio in Loseto (Bari), Esposito (Lazio), Pagano (Pescara) in Pellegrini (Catania).

Na disciplinskem polju pa je nenavaden ukrep nogometne zveze v Prosinoneju, ki je za cel mesec izključila kar 14 igralcev iste ekipe, ob njih pa še trenerja in funkcionarja. Gre za moštvo najmlajših (dober začetek) Fiuggija, ki je po porazu napadla sodnika. Ukrepa se je rešil samo igralec, ki je bil že v slatičnicah.

Pescara - Cagliari 3:2 v zaostali tekmi

PESCARA — V zaostali tekmi nogometne B lige je Pescara premagala Cagliari s 3:2, potem ko so po prvem polčasu z 2:1 vodili otočani. Med domačini je po daljšem premoru en gol dosegel tudi "bomber" Rebonato. Pescara je s 30 točkami na drugem mestu lestvice dosegla Piso in Cremonese.

Odbojka: domače igrišče odločilno

RIM — Četrtna finala končnic odbojarskih državnih prvenstev so včeraj v celoti ovrednotile domače igrišča, pri dekletih celo s čistimi izidi 3:0.

MOŠKI: Santal Parma - Bistefani Torino 3:0; Panini Modena - Enernmix Milano 3:2; Kutiba Falconara - Acquapozzillo Catania 3:0; Tartarini Bologna - CS Padova 3:1.

V ženski konkurenci je Teodora Ravenna premagala Italsomac Reggio Emilia, Civ Civ Modena Conad iz Fana, Nelsen Reggio Emilia pa Vinidoc iz Barija. Tekmo Yogi Ancona - American Arrow Vicenza bodo odigrali danes.

Povratna srečanja bodo v soboto, morebitne dodatne tekme pa 7. aprila.

V borbi za obstanek v A 1 ligi je Fontanafredda s 3:1 doma premagala Salerno.

Smučanje: Jurko (ČSSR) prvi na Pohorju

MARIBOR — Mednarodni slalom za točke FIS na Pohorju je osvojil češkoslovaški predstavnik Peter Jurko, ki se je letos posebno odlikoval na univerziadi. Drugi je bil Grega Benedik z zaostankom 55 stotink sekunde, tretje mesto pa je osvojil jugoslovanski prvak Bergant. Križaj in Petrovič nista nastopila.

Na avstralskem maratonu: en dan naskoka

SYDNEY — Grški tekač Jannis Kuros je premočno zmagal na supermaratonu, teku od Melbournea do Sydneya, dolgem 1.060 km. 31-letni Grk je razdaljo premagal v petih dneh in 14 urah. Moč naj bi dobival preko agopunkture. Za svoj trud je Kuros prejel nagrado 20 tisoč dolarjev, čeprav samo avstralskih. Drugovršenci Novozelancet Tout je zaostal za celih 150 km ali za približno en dan teka. Kranjčan Dušan Mravlj, ki je lani zmagal, je bil zaradi okužbe na stopalu prisiljen k odstopu.

Težave z 11-metrovkami

Tudi sodniki so ljudje

Veselje igralcev Primorja ob zadetku Rojaza, ki je tudi odločil nedeljski derbi z Vesno

Z enajstmetrovkami je skoraj vedno križ, bodisi ko jih sodnik dosoja ali ko jih ne dosoja. Tako je bilo tudi v nedeljo v Križu na tekmi med Vesno in Primorjem. Kriški igralci in navijači so jih terjali kar tri, priznana pa jim ni bila niti ena. Je sodnik ravnal prav ali narobe? Sam trener Vesne Petagna je priznal, da dva prekrška nista zaslužila najstrožje kazni, pri enem pa bi se sodnik lahko tudi odločil za strel z bele točke. Nekateri iz tabora Primorja pa so vneto zatrjevali, da ni bil storjen niti en tak prekršek, ki bi si zaslužil 11-metrovko.

Navijači seveda niso najboljši razsodniki, dejstvo pa je, da je večkrat težko presojati, kdo ima prav. Sodnik mora odločati v trenutku in ni vedno v položaju, da dobro vidi, kaj se pravzaprav dogaja. Kolikokrat se niti na počasnih ponovljenih posnetkih (znani »movioli«) ni dalo ugotoviti, če je ravnal prav ali narobe. Poleg tega ne gre pozabiti, da so nekatere igralci pravi mojstri, ko gre za hlinjenje prekrškov: padejo kot pokošeni, ležijo skorajda brez življenja, moči pa se jim čudežno hitro vrnejo, ko dosežejo, kar so želeli.

Ker so tudi sodniki navadni smrtniki, jih na velikih stadionih tisočglave množice lahko hudo pogujejo in se odločajo za poteze, ki bi jih v drugačnih okoliščinah verjetno ne naredili. Večkrat pa se dogajajo tudi stvari, ki hudo omajajo zaupanje v njihovo dobro vero: primerov z velikih mednarodnih tekmovanj ali pokalnih tekem, ko gre za ogromne interese, ne manjka (spomnimo se samo, kako je bila dosojena 11-metrovka na svetovnem prvenstvu v Španiji na tekmi med domačo ekipo in Jugoslavijo; prekršek se je tedaj zgodil celo izven kazenskega prostora). Seveda pa so to le osamljeni

primeri, ki ne smejo očrtniti vse kategorije, ampak so le dokaz več, da so tudi sodniki pod kožo krvavi kot vsi drugi.

Dokončne rešitve teh vprašanj verjetno ne bo nikoli. Marsikdaj pa ne bi bilo toliko hude krvi, če bi bili sodniki dobro pripravljeni, če se ne bi pustili pogojevanja, če jim ne bi manjkalo izkušenj, skratka, če bi se za vse prekrške držali istih meril. Ko pa se zmotijo, se navijači ne bi smeli obnašati, kot da je konec sveta: kot grešijo oni, lahko tudi kdo drug.

Izključitve v naših moštvih

TRST — Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je v 2. amaterski ligi (skupina F) za eno kolo izključila Candottija in Verbiha (Vesna), De Meglia (Kras) in Borellija (Zarja). Poleg tega je Vesni naložila 60 tisoč lir globe zaradi »žaljenja sodnika med in po tekmi, nadalje, ker je nekdo vrgel na igrišče dežnik, ki je padel nedaleč od sodnika in končno, ker sta neznanca stopila na ograjeni prostor slačilnic in žalila sodnika.«

Atletika: Analiza Bavčar 10,92 m

Na stadionu na Kolonji je bilo včeraj popoldan prvo atletsko tekmovanje sezone. Šlo je sicer le za preizkušanje moči, med katerim pa se je lepo izkazala našačajnica Bora Infordate Analiza Bavčar, ki je zmagala v metu krogle z dobro znamko 10,92 m. Aljoša Škabar je nastopil v teku na 200 m ovire in dosegel čas 26"4. Na tekmovanju je nastopila tudi slovenska atletinja Sonja Antoni. Na enaki progi je dosegla čas 30"4 in seveda osvojila prvo mesto.

V soboto popoldan in v nedeljo zjutraj bo na Kolonji pokrajinsko prvenstvo za mladinske kategorije.

Slomšek - Mattiussi 2:1 (10:15, 15:6, 15:9)

SLOMŠEK: Viller, Bandi, Čufar, Fabrizi, Foschini, Gregori, Centazzo, Rudež, Žerjal, Foraus in Knez.

TRAJANJE SETOV: 30, 18 in 24 minut

Dijakinje učiteljica »A. M. Slomšek« so v Pordenonu z velikim trudom osvojile deželni naslov, ki so si ga zadnjič priborile pred desetimi leti. V prvem setu jim sicer ni šlo najbolje: počasne so bile v obrambi, netočno so podajale, servisi so se končali v mreži, a tudi živčnosti ni manjkalo. Drugi niz je bil bolj izenačen, v končnici pa so igralke Slomška prevzele pobudo in z lepo serijo servisov Rudeževe izenačile stanje v setih.

Kljub nasprotnikovi učinkoviti obrambi so z veliko požrtvovalnostjo in borbenostjo zaslužno osvojile tudi tretji set in s tem deželni naslov, za kar prav vse igralke zaslužijo pohvalo.

(K. Bandi)

Postava Slomška (od leve proti desni): čepi - Martina Centazzo, Sandra Foraus, Marina Knez, Barbara Gregori, Mariza Viller. Stoje - Lajris Žerjal, Katja Fabrizi, Monika Čufar, Barbara Foschini, Monika Rudež.

trener franko drasič o meblovih tekmah

Za naraščaj se nam ni treba bati

Ko lastna ekipa zapušča poražena igrišče, je navadno najbolj žalosten, razočaran in jezen trener, saj se čuti nemočnega na svoji trenerski klopi. Vendar se večkrat dogaja, da je tudi zadovoljen z igro svojih varovank, čeprav je končni rezultat tekme negativen. Prav to se je zgodilo v soboto v Nabrežini na naši zadnji tekmi v letošnji sezoni.

Ceprav izid tekme ni bistveno vplival na končno mesto na lestvici, sta se obe ekipi spoprijeli agresivno, borbeno, z veliko voljo do zmage. Zaključek je bil ta, da smo bili priča eni izmed najlepših tekem v letošnjem prvenstvu B lige, ki bi bilo še popolnejše, če bi bila kronana z zmago.

Vendar je zmagala ekipa, ki je bila prisebnejša in manj grešila, posebno v polju in v obrambi. Prva dva seta smo igrali zelo dobro in gotovo brez nihanj, nato je prišla na dan naša stara hiba, da smo nekoliko popustili v koncentraciji, kar je nasprotnik spretno izkoristil in ni dovolil, da bi se spet opomogli. Kot olajševalno okoliščino lahko navedem odsotnost Kraljeve in nerazpoloženost Maverjeve, ki ni dala svojega običajnega doprinosa zaradi poškodbe na kolenu. Vendar moram pohvaliti vse igralke za vne- mo in zavzetost, ki so jopkazale na zaključni tekmi in tako dostojno končale letošnjo sezono.

Ceprav smo zasedli peto mesto v končni uvrstitvi, sem zadovoljen z napredkom, ki so ga igralke pokazale v štirih letih obstoja združene ekipe. Sedaj razpolagamo z dobrim igral- skim kadrom, ki nam ga marsikatero društvo zavida.

V teh letih, ko je vedno težje doseči v odbojki dobre rezultate zaradi velikega razmaha, ki ga ima ta igra po vsej Italiji, smo uspeli obdržati v tržaški pokrajini vodilno vlogo. To je poglaviti razlog, zakaj mora ta ekipa nadaljevati s svojim delovanjem in s svojim obstojem. Glede bodočega naraščaja ne smemo biti pesimisti.

V nedeljo sem si ogledal finale za pokrajinski naslov deklic under 16 med Borom in Slogo. Tekma je bila s tehničnega in predvsem agonističnega vidika izredna, tako da sem navdušen odšel iz repenske telovadnice. Prepričan sem, da je v Italiji malo takih pokrajin, ki si lahko privoščijo tako odbojkarsko predstavo v začetniških ligah. Glede naraščaja se torej Meblu ni treba bati. Vprašanje je le eno, ali so zmogla osnovna društva se zediniti in nadaljevati složno po skupni poti?

igor orel o tekmah vala kmečka banka

Sedmo mesto je za novinca uspeh

Val Kmečka banka je zaključil svojo prvo sezono v državni ligi na končnem 7. mestu. Mislim, da je to uspeh za novinca v ligi. O sobotni tekmi lahko povem le to, da se je ponovila stara hiba ekipe, da po izdatnem vodstvu nepremišljeno izgublja zavest in nato izgubi še tekmo. Moram poudariti, da so Goričani izgubili po lastni krivdi. V 5. setu so namreč že vodili 12:6 in 14:8, ampak so tako popustili, da jih je domačin dohitel na 14:14 in tu se je začel pravi show stranskega sodnika. Nočem zvaliti krivde za poraz na sodnika, toda nekaj besed bom posvetil sojenju v teku prvenstva, saj je sodnik pri odbojki zelo pomemben faktor.

Stranski sodnik na sobotni tekmi me je dobesečno presenetil. Sodniki na Valovih tekmah so bili zelo korektni. Marsikdo se upravičeno lahko vpraša, kako to, saj so sodniki v deželnih ligah dokaj slabi. Odgovor je preprost. Glavni sodniki v C-1 ligi prihajajo iz drugih dežel, kjer je odbojka zelo kakovostna, v naši deželi pa se gremo »domačo kuhinjo«, kjer imajo sodniki glavno besedo. To je eden od tolikih razlogov, da je kakovost odbojke v naši deželi v stalnem padcu. Stranske sodnike v C-1 ligi imenuje deželna sodniška komisija. To smo zelo stvarno opazili v soboto, kjer mož s piščalko ni bil niti toliko zvit, da bi Val oškodoval na prefinjen način.

V petem setu, kot rečeno, od stanja 14:14 dalje je stranski sodnik odločil tekmo. Ob tej ugotovitvi se mora marsikdo pošteno zamisliti.

Prav v zadnjem kolu je ekipa Volley Gioc iz Belluna premagala vodilno Motta di Livenza in jo dohitela na vrhu lestvice. Zaradi mnogo boljšega količnika v nizih je ekipa iz Belluna zasedla prvo mesto in s tem dosegla napredovanje v B ligo.

šport na primorskem

Začenja se sezona jadriranja

Primorska predstavnika v slovenski nogometni ligi sta nadaljevanje prvenstva začela z različnim uspehom: Koprčani so z eno samo osvojeno točko lahko nezadovoljni. Novogoričani pa so z dvema zmagama povečali možnosti v boju za obstanek. Koper je na domačem igrišču proti Integral Olimpiji sicer nesrečno izgubil, v tekmi proti Ljubljani (0:0) pa je pokazal premalo. Vozila so po zmagi v Domžalah slavila tudi v tekmah proti Kranju na domačem igrišču. Nadaljuje se tudi prvenstvo v območni nogometni ligi, kjer je Izola z zmago nad Elanom utrdila svoje vodstvo.

V odbojkarskih tekmovanjih so za največje presenečenje poskrbele Koprčanke, ki so v tekmi 2. zvezne lige premagale v gosteh Gradca s 3:0. Uspešne so bile tudi Novogoričanke, saj so odpravile Kastelo s 3:1. Odbojkarji Salonita so se dobro upirali vodilni Ljubljani in izgubili tesno s 2:3.

Rokometaši Jadrana so z remijem v Slovenj Gradcu prekinili serijo porazov v tekmovanju slovenske lige. Ajdovci so klonili v Ribnici, ženska ekipa Mlinotesta doma proti Ferrotehni, Burja pa v Ljubljani.

Začenja se sezona jadriranja in na prvem večjem mednarodnem tekmovanju v Splitu sta Kosmina in Sosič iz Kopra zasedla 3. mesto. V koprskem zalivu pa je bila regata za spomladanski pokal, na kateri je nastopilo kakšnih 50 jadrancev.

Primorski strelci še naprej nizajo uspehe: na državnem lokostrelskem prvenstvu v disciplini fita sta zmagala Ankarancan Prelovec med mladinci in Leban iz Tolmina med veterani. Na republiškem prvenstvu in streljanju s serijskim zračnim orožjem pa sta naslova osvojila Renata Orožem iz Portoroža in Danilo Hrobat iz Nove Gorice. (DK)

komentar jadranskega trenerja petra brumna

Nova kvaliteta v igri Marka Bana

Tako, kot sem bil pred tekmo v Trstu proti Imolčanom poln skrbi in previdnosti, sem se srečanja v Mes- trah veselil. Že dalj časa sem napovedoval sproš- čen nastop, tudi pri pripravah pred tekmo sem fantom dejal, da naj ob zahtevah, ki so običajna, mislijo predvsem na sprošče- nost in si dajo z lepo igro duška.

Nad nami ni visel imperativ zmage za vsako ceno, nasprotnik naj bi s svojim kvaliteten nivojem zagotavljal zadosten motiv. Razen Štefana smo bili vsi normalno pripravljeni, torej vse je bilo zagotovljeno za simpa- tično predstavo.

Verjetno bi potekalo vse po mojih željah, če bi nam uspeli uvodni meti.

Ta »če« ni ne vem kako velik, nasprotnikova obramba ni bila taka, da bi njen vpliv bil razlog za slabo za- devanje. Tokrat sem se že vnaprej odlo- čil, da bom po tolikih porazih v gos- tih uvedel par sprememb v načinu vodenja tekme.

Z več menjavami igralcev in pogos- tejšimi spremembami taktike, sem že- lel vsiliti nasprotnikov visok ritem igre. Kakor sem že rekel, za uresniči- tev take igre je manjkala večja natan- čnost. Če že te ni bilo, naj bi bilo vsaj mnogo več uspešnih skokov na odbite žoge, ki so zgrešile cilj.

V tem elementu so nas igralci Spi- nee odločno prekašali; pod svojim ko- šem so polovili praktično vse odpad- ke, v napadu pa so predvsem v prvem polčasu veliko akcij realizirali po uje- ti odbiti žogi in to po možnosti še z dodatnim metom zaradi osebne napa- ke, ki smo jo zakrivali v svoji nemoči.

Ob taki igri se med fanti pojavi nervoza, nekateri so moj pošten na- men, ki sem ga imel pri menjavanju, vzeli kot napad na njihovo igralsko veličino, za vrhunec pa sta pridjala svoje še sodnika, ki blago rečeno tudi nista imela svojega dne.

Da vse ne bi bilo tako črno, bom navedel par pozitivnih stvari. Če že ni šel met, vsaj morala v večini igral- cev pri igri v obrambi ni padla. Tega sem se najbolj bal pri mlajšem Mar- ku, a me je v pretežnem delu srečanja povsem zadovoljil.

Drugi, ki ga tokrat proti svoji nava- di moram pohvaliti, je starejši Marko. Ko je uvidel, da tokrat ni naš dan, je vso odgovornost prevzel nase, zapu- stil svoje standardno mesto v napadu in se silno trudil povežovati naše ak- cije. Ko ekipi ne gre, se takega dela redko loti, morda je to nova kvaliteta v Markovem igralskem registru.

Rekreativci SPDT se zbirajo že deset let

Rekreacijska skupina SPDT se zbira že preko deset let. Člani in prijatelji društva so se najprej zbirali pri pred- smučarski telovadbi, po koncu smu- čarske sezone pa je bila telovadba v glavnem čisto rekreativna. Najprej je na sporedu telovadba, nato pa v glav- nem odbojka. Skupino je kakih devet let vodil prof. Giani Furlanič, nato eno leto Rado Gruden, letos pa jo vodi al- pinist Davor Zupančič.

Skupina šteje kakih petnajst »telo- vadcev«, največ jih je seveda v polni smučarski sezoni, ko število narase na približno 25 enot. Rekreativna traja od oktobra do junija, kar pomeni polnih šest mesecev. Skupina, ki je sicer zelo heterogena po starosti, je počasi po- stala prava »klapa«. V okviru te rekre- acijske telovadbe so značilne tekme »mladi - stari« v odbojki, na katerih so večkrat slavili izkušnejši »manj mla- di«. Telovadba je na sporedu od pet- kih v telovadnici liceja Prešeren s pri- četkom ob 20.30, na sliki pa vidimo »najbolj strastne« rekreativce SPDT.

naše peterke v mladinskih ligah

NARAŠČAJNIKI

Borove naraščajnike, ki so že osvoji- li pokrajinski naslov, čaka druga faza prvenstva. V dveh tekmah se bodo na- mreč pomerili z moštvom Ardite, ki je goriški pokrajinski prvak. Prvo tekmo bodo naši odigrali v soboto, 4. aprila, ob 16.30 v Gorici, povratno pa v sredo, 15. aprila, ob 18.30 v Borovem špor- tnem centru. Naj dodamo še, da so Bo- rovci med tednom v zaostali tekmi pr- venstva visoko premagali ekipo Inter- ja 1904.

BOR ADRIAIMPEX - INTER 1904 103:47 (50:20)
BOR ADRIAIMPEX: Prelec 5 (1:2), Berdon 4, Daneu 15 (0:1), Arena 21 (1:2), Oberdan 18 (3:3), Sterni 10, Presel 3 (1:2), Bajc 14 (2:2), Azman 6, Paulica 7 (1:2). (Luka Furlan)

PROPAGANDA

DON BOSCO - BOR INDULES 70:47 (32:21)
BOR: Martinolič 3 (1:4), Korošec 2, Posega 20 (4:7), Brus (0:2), Tomšič 13 (1:6), Vodopivec 8 (0:1), Filipčič (0:2), Turk (0:2), Križmančič 1 (1:2).

»Plavi« so nerodno klonili proti fa- voritom tega drugega dela prvenstva propagande. Naši so bili nasprotnikom enakovredni le do 6. minute druge če- rtine tekme, ko so domačini vodili z 2 točkama prednosti 22:20. Tedaj so bo- rovci popustili in nasprotniki so izko- ristili veliko število Borovih prekr- škov, da so se oddaljili in si zagotovili zmago. (U. A.)

obvestila

SK DEVIN organizira v nedeljo, 5. aprila, avto- busni izlet v Sappado. Cena prevoza 13.000 lir. Odhod z Opčin ob 6. uri, s Proseka ob 6.10, iz Nabrežine ob 6.30 in iz Devina ob 6.50. Informacije in vpisovanje: Bruno Škerk, tel. 200236.

ŠD MLADINA - SMUČARSKI ODSEK organizira v nedeljo, 5. aprila, ob pri- ložnosti društvenega tekmovanja in tr- žaškega prvenstva, avtobusni izlet v Sappado. Odhod avtobusa z Opčin ob 5.45 in iz Križa ob 6. uri.

SPDT prireja jutri, 3. aprila, ob 20. uri v pr- vem in ob 20.30 v drugem sklicanju 33. redni občni zbor, ki bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2. nad.).

Zaključek ženskega namiznoteniškega prvenstva A lige

Kitajka je odvezla Krasu vse tri točke

Qi Baoxiang

V soboto je ob priliki povratnega polfinalnega namiznoteniškega sreča- nja med domačim Krasom Globtrade in državnim prvacom, veronskim Sur- gelati Arena, imelo številno občinstvo v Zgoniku edinstveno priložnost, da na lastne oči vidi na delu igralko svet- tovnega slovesa, kot je Kitajka Qi Ba- oxiang. Da bodo imeli bralci jasnejšo sliko o moči omenjene 26-letne igral- ke, naj omenimo, da jo na zadnjih azij-

skih lestvicah uvrščajo na 4. mesto, preden je prišla v Italijo, pa je veljala za eno izmed desetih najboljših igralk na svetu.

Najprej smo se obrnili do prijaznih spremljevalcev veronske ekipe, katere smo vprašali, zakaj so se obrnili prav na kitajsko predstavnico, ko bi bila za osvojitve državnega naslova dovolj že veliko slabša igralka.

»Naš poglaviti namen je bila solid- na uvrstitev v pokalu državnih prva- kinj, žal pa smo imeli že v uvodnem nastopu veliko smolo, saj smo naleteli na češkega predstavnika iz Prage in seveda izgubili s 5:3 (vse tri točke je dosegla Baoxiangova), kar je povsem razumljivo, saj se je češka ekipa nato s še bolj prepričljivimi zmagami prebila kar do finala.« Čeprav je italijanšči- na kitajske igralke nedvomno skrom- na, pa smo vseeno s pomočjo veron- skih odbornikov uspeli iz njih ust izržiti nekaj besed. Na vprašanje, kako se počuti v Italiji, nam je odgo- vorila, da se ji še kar dobro godi in

rada bi tu ostala tudi v prihodnji se- zoni.

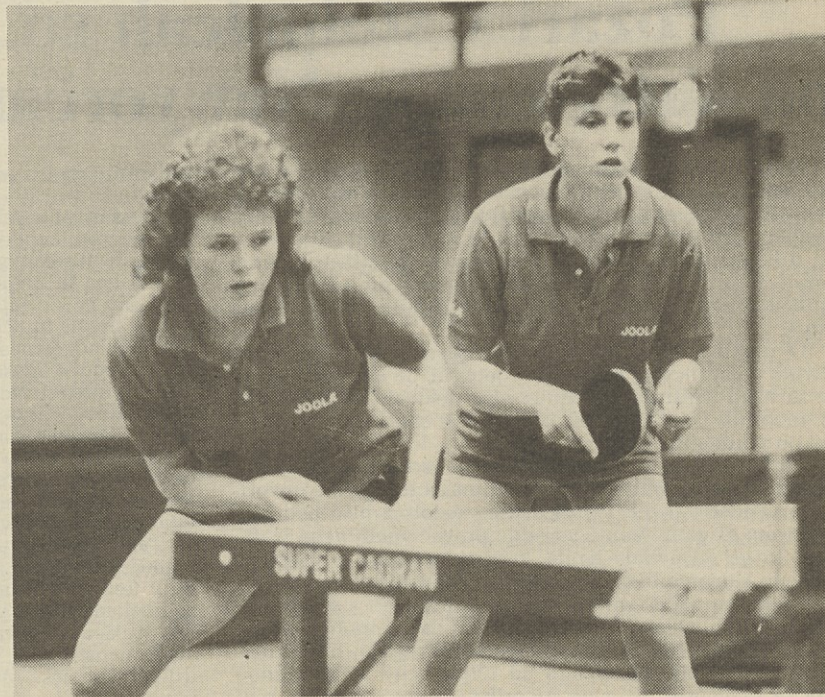
»Kaj pa tvoji največji uspehi?«

»Leta 1983 sem bila na svetovnem prvenstvu na Japonskem med posa- meznicami četrta, dve leti kasneje pa sem zasedla v istem tekmovanju na Švedskem še mesto više. Poleg tega imam za sabo še nešteto nastopov za državno reprezentanco. Pri nas pa, ko dosežeš določeno starost, te izločijo iz kroga reprezentance. Takrat pa imaš možnost, da še pridobiš na izkušenosti s tem, da lahko nastopaš v tujini v upanju, da ob povratku dobiš stalno službo doma. Takrat bi se rada vklju- čila v tehnični odbor kitajske repre- zentance.«

»Kdaj si začela igrati namizni te- nis?«

»Pri desetih letih, čeprav danes za- čnejo z igranjem v šoli že veliko prej, saj je to najbolj razširjena športna pa- noga pri nas in jo uvajajo med mladi- no že v osnovni šoli, saj predstavlja nekaj učni predmet.«

ZDRAVKO SKUPEK

Sonja Doljak (levo) in Damjana Sedmak sta prvenstvo odigrali zadovoljivo

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 150.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

2. aprila 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska **ZTT** Trst **FIEG** Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

Tradicija prvoaprilskih šal doma in po svetu

Med ruševinami zgodovinskih palač z bližnjevzhodnimi verzijami BMW

FIRENCE, BRUSELJ, LONDON — 1. april! Ribe in ribice za vse! Enkratna priložnost za tiste, ki jim je všeč imeti ljudi za norca. Karkoli bo zlobnega, pikrega, fantastičnega ali neverjetnega, izrečenega in napisanega na ta dan, bo odpuščeno, saj gre le za 1. april.

Tako so Florentinci včeraj prebrali na reviji Metro (2.000 lir na izvod), da se je ob 4.23 zjutraj sesul Palazzo Vecchio. Drži, da je bila palača »zastarela« (kako pa naj bi drugače bil Palazzo »Vecchio«) in da bi se s tem zaključila dolgotrajna polemika o Trgu della Signoria... V Firencah je ribica še nekajkrat zaplavala na straneh lokalnega tiska. Nepazljivi bralci, taki, ki so spregledali datum, so tudi zvedeli za vest, da si bo Fiorentina ponovno opomogla, ker se bo »vrnil igralec Socrates«, s poletno uro so nastopili novi urniki obiskov muzejev (muzeji naj bi bili skoraj vedno zaprti), prvoaprilska šala pa je

bila tudi podelitev nagrad »superbingo« uglebnim političnim osebnostim.

Tudi v tujini se je tisk razpiščal. Francoski založnik Robert Heersant naj bi odkupil belgijsko državno televizijsko mrežo, ki oddaja v francoskem jeziku. Bruseljski dnevnik Le soir je objavil vest, da je občina za dve uri prekinila mestni avtobusni servis, da bi prihranila na gorivu. Prvo stran Libre Belgique pa si je prislužila vest, da bodo privatizirali nekatere vojaške enote in to pod pokroviteljstvom NATO. Flamski dnevnik Morgen se je raje pozabaval z besedno igro in objavil naslov, ki pomeni sicer »čili s krompirjem«, lahko pa ga beremo tudi »čili s papežem«.

Izredno iznajdljivi so bili tudi letos Angleži, ki so sicer objavili kot prvoaprilsko šalo vest, ki bi jo nekateri italijanski tedniki objavili ne glede na ri-

bico: vest o ljubezenski aferi med Thatcherjevo in Gorbačovom. Ostali dve šali pa sta res prijetni. Dnevnik Independent je včeraj trdil, da je neki grški kmet povsem naključno izkopal manjkajoči roki slavne Venere, ki je razstavljena v Louvru. Prav tako »zgodovinskega« značaja je bila tudi ribica dnevnika The Guardian: v neki japonski jami naj bi odkrili najstarejši fotografski posnetek iz leta ... 1782.

Bolj premišljena je bila prvoaprilska reklamna kampanja avtomobilske firme BMW, ki je objavila obvestilo, da krožijo bližnjevzhodne verzije BMW, ki so znatno slabše od originalnih, čeprav se razlikujejo od teh le v devetih manjših detajlih. Lastniki beamvejev lahko preverijo avtentičnost svojega avtomobila tako, da preštetejo kolikokrat brisalci brišejo šipo v eni minuti. Če 253-krat je to pravi BMW, če pa le 123-krat gre za... uspele aprilsko šalo.

Pes iz zmrzovalne skrinje

3-letni psiček Mills (na sliki se igra s sesticama Eileen in Judy Segall) je preživel 20-minutnemu poskusnemu zmrzovanju. Eksperiment je popolnoma uspel, saj je Mills čil in zdrav, podvig pa je bil najbrž kar precej »pasji«.

Taivan ni hotel pomagati ribiškima ladjama iz LRK

PEKING — Ko so štiri ribiške ladje iz okrožja Pingtan v pokrajini Fujian na Kitajskem zaplule v Taivansko ožino, jih je zalotil silen vihar: medtem ko je za dvema izginila vsaka sled, sta drugi dve zaprosili za zavetišče v formoškem pristanu Da'An, vendar zaman.

Taipeške oblasti so zabičale luškemu poveljstvu, naj komunističnim posadkama na vsak način prepreči pristanek. Ne samo, ladji je z zraka nadzorovalo vojaško letalo, na kopnem pa so vanju celo uperili topove! Končno jima je le uspel povratek v matično luko. Ideološka zagrizenost očitno ne pozna usmiljenja do sočloveka.

Reaganov padec na avtocestah

NEW YORK — Ameriškega predsednika Reagana je spodneslo tudi na avtocestah. Pred kratkim je namreč izrazil svoj veto proti sprostitvi hitrostne meje na avtocestah in potenciranju že obstoječega avtocestnega omrežja. Parlament pa je zbil Reaganov veto s 350 glasovi proti 35, ki so podpirali predsednikovo izbiro. Zakonski osnutek bodo morali zdaj predebatirati v senatu, ki bo moral prav tako z najmanj tričetrtinsko večino glasovati proti Reaganovem vetu.

Ameriško sodstvo prisodilo »Baby M« naravnemu očetu

NEW YORK — Baby M bo torej pripadla očetu. To je sklep sodišča v New Jerseyu, ki je v središču pozornosti v Združenih državah Amerike in je odjeknil po vsem svetu.

Primer »Baby M« je, na kratko, sledeč. Zakonca William in Elisabeth Stern sta bila brez otrok. Elisabeth je namreč dolga leta posvetila študiju in uspešnemu delu ter se je tako znašla na pragu štiridesetih let brez potomcev. Za porod je bilo prepozno, saj bi sorazmerno visoka materina starost ne jamčila, da bo otrok zdrav. Posvojitev ni bila več mogoča, saj je postopek zelo dolg. V želji, da bi imela »svojega« otroka, sta se dogovorila z Mary Beth Whitehead, omoženo, z dvema otrokoma, da umetno zanosi s semenom Williama Sterna ter da po porodu otroka prepusti zakoncu Stern, v zameno pa prejme 10.000 dolarjev.

V začetku je teklo vse po predvidevanjih. Mary Beth Whitehead je zanosila, nosečnost je potekala brez težav, prav tako tudi porod. Po porodu pa je naravna mati zaprosila, da bi ji za teden dni pustili otroka. Zakonca Stern sta v to željo privolila, v tistem tednu pa je Whiteheadova z otrokom zbežala. Začel se je tako dolg sodni postopek, ki se je končal z razsodbo, ki je otroka prisodila »naravnemu« očetu, torej zakoncu Stern. Deklica, ki je znana z vzdev-

kom »Baby M«, saj sta ji zakonca Stern nadela ime Melissa, naravna mati pa jo imenuje Sarah, je bila tako izročena očetu. Sodni postopek pa se še ni končal, saj je na primer še v teku postopek o zahtevi zakoncev Stern, naj sodišče prepove Whiteheadovi, da proda avtorske pravice te zgodbe neki filmski družbi, češ da bi to škodilo otrokovemu ugledu. Whiteheadova, ki potrebuje denar, ker je imela s sodno obravnavo velike stroške, pa trdi, da ne more govoriti o morali v zvezi s prodajo spominov, kdor se ni zmenil za moralo, ko je bilo treba kupovati otroka. Sicer pa je sodišče izrecno razsodilo, da odškodnina 10.000 dolarjev, ki sta jo zakonca Stern plačala, nikakor ni »plačilo otroka«, ampak povračilo stroškov Whiteheadovi.

Ta primer ni prvi v ZDA. Že nekajkrat so se ameriški zakonci poslužili »izposojene« matere za porod, vendar je ta primer prvi s sodnim epilgom in zato je odločitev sodišča v New Jerseyu nad vse pomembna. Po tej razsodbi so začeli v številnih ameriških državah že pripravljati ustrezno zakonodajo, da uredijo take odnose. »Baby M« bo torej postala slavna, obenem pa tudi tipičen primer ameriške družbe in njene problematike, urejenosti, ki pogosto posega tudi v najintimnejše človeške odnose.

Požari v stolpnica so nevarnost na katero so se Newyorčani že navadili

NEW YORK — V pogoreli 35-nadstropni stolpnici v črnski četrti Harlem je pred časom umrlo sedem oseb: štiri so dobesedno zgoarele v 33. nadstropju, tri pa so pred ognjem skočile v prazno in se ubile. Tako se je spet ponovila nesreča, o kateri govorijo kot o »prekletstvu Amerike«. Čeprav požari niso značilnost samo enega mesta ali ene države, njihova dramatičnost v New Yorku vendarle zasluži takšen zapis.

O prekletstvu so govorili tudi gasilci, ki so takoj po alarmu prišli na kraj požara in ugotovili, da alarmne naprave za hitro odkrivanje požarov niso delovale, da so ventili za vodo bili pokvarjeni in da gasilskih aparatov, predvidenih po zakonu, sploh ni bilo.

Ali je torej nesreči botrovala malomarnost ali pa obstaja še drugačni vzrok? Čeprav o tem neradi javno govorijo, je vendarle javna tajnost, da so sodobne hiše podobne skatlicam vžigalic. Vanje vgradijo preveč vnetljivega materiala, ki ga sestavljajo lepila, kartoni in plastika, v njih je premalo kamenja in drugega trdega materiala. Če je po eni strani takšen način gradnje mogoče opravičiti s slo po hitrem zaslužku, ostaja vendarle dejstvo, da po tradiciji Amerikanci gradijo lesene hiše in hiše iz lahkega in hitro vnetljivega materiala. Za razliko od Evropejcev, ki si gradijo hiše za »večnost«, jo imajo Amerikanci, kot v ostalem tudi

vse druge stvari, za potrošno blago, ki ni nujno, da jih mora preživeti.

Takšen material se hitro vžge tudi v predmestnih hišah, kjer pogostoma nastajajo požari, v katerih umirajo otroci, ki so jih starši same pustili doma — pred televizorji.

Obstaja še tretja vrsta požarov, ki jih hote podtaknejo. V Harlemu in v drugih zapuščenih in revnih četrtih so takšni požari prevladujoči. Vzroke teh požarov je težko dokazati. Njihovo pogostnost dokazujejo številne pogorele hiše, ki jih je mogoče opazovati z vlaka. Kdor se z njim prvič pripele v ta predel New Yorka, ima vtis, kot da je nekdo na mesto stresel zažigalne bombe. Mnogim pogorelim hišam so zazidali okna, da ni mogoče opazovati žalostnih prizorov.

Marsikdo se bo vprašal, zakaj podtikanje požarov. Morda se bo ta ugotovitev komu zdel a tvegana, toda hišni lastniki zažgejo zgradbe, ker ne morejo dobiti najemnikov, tako pa da dobijo vsaj zavarovalnino.

Tako postaja tuljenje gasilskih siren in vozil za hitro pomoč ter policije najpogostejši znak za požar, ki je izbruhnil v tem ali v drugem koncu mesta. Prebivalci največjega ameriškega mesta zatrjujejo, da so se na sirene že navadili. Takšnim izjavam Amerikancev, vsaj tistih, ki živijo v višjih nadstropjih, je težko verjeti. Prej bo držala izvrstna trditev Thomasa Manna, da so se nanje »privadili, da se ne bi navadili«.

Hujšanje s polnim želodcem

Zrak ne debeli, zato pa si z njim lahko polnimo želodec. Dovolj bo, da nam v želodec vsadijo balonček (na sliki med predstavitvijo patenta), ga napihnejo, in v štirih mesecih bomo vitki in prožni (AP)